

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2019. 24. hét

Lebbencsleves, víz, eper - tömeges ételmérgezések Magyarországon

Ételmérgezések mindig is voltak, most az elmúlt évek legdurvább eseteiből válogattunk.

Nemrég a kerepesi Széchenyi István Általános Iskolában kukacokat találtak a gyerekek. Az ebéd szállítója a Hungast Vital volt, az egymásra mutogatás hamar elindult. A mintát megvizsgálta a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih), akik május 21-én megállapították, hogy nem a Hungast Vital hibázott. Ez csak egy azon botrányok közül, melyekben gyerekek az érintettek. De nézzük, mik voltak az elmúlt évek tömeges mérgezési esetei, amelyek jól példázzák, hogy egy rosszul tárolt, nem eléggé átsült, vagy nem megfelelően felmelegített étel mekkora károkat tud okozni. Képünk illusztráció, ettől senki nem lett rosszul (Fotó: pexels.com) Még élénken emlékszem arra, amikor 1996-ban a JUNIOR RT. eperlevele kis túlzással fél Budapestet leterítette -köztük a két húgomat is - így abban az évben összesen 10364 fő betegedett meg, 716 eset során. Szerencsére ehhez képest meglehetősen kevesen haltak meg, ők is főleg gombamérgezés következtében, és nem a közétkeztetés keretein belül. 2019 Lábatlan 200 gyerek és felnőtt lett rosszul 2019 februárjában Lábatlanon, ahol a bölcsődétől az iskoláig sokan megbetegedtek. A vizsgálatok a levesről mutatták ki a Bacillus cereus nevű kórokozót, illetve ha ez nem lenne elég a Calici vírus is bekavart, és ebből következően nőtt drámaian a megbetegedések száma. A főzőkonyhában rendkívüli takarítást rendeltek el és azonnali hatállyal bezáratták ennek idejére. 2018 Baja Bátran lehet a legsúlyosabbnak titulálni azt az ételmérgezést, mely egy bajai hűtőházából indult ki. Az egész Európát sújtó betegséget a Listeria monocytogenes baktérium erőteljes változata okozta. A Greenyard vállalat bajai üzemének 2016-2018 között gyártott összes zöldség- és gyümölcskeverékét meg kellett semmisíteni és visszahívni az eladott termékeket. A vizsgálatok szerint a termékek 2015 óta okoztak megbetegedéseket, Ausztriában, Dániában, Finnországban, Svédországban és az Egyesült Királyságban is detektáltak megbetegedést. A jelentések szerint 47 fő betegedett meg, és 9-en meg is haltak. A vállalat 10 milliárd forintnak megfelelő kárt szenvedett el, és bár az üzem működése újraindult 2018 szeptemberében, idén június elején a vállalat egy másik belga cégnek, a Roger& Rogernek adta el, akik alapvetően burgonyaszirmot és kukorica alapú chipset gyártottak. Sose edd nyersen! 2018 Domszóló és Kisnána Több száz megbetegedést észleltek 2018 szeptemberében két Heves megyei településen, az ottani lakosok a vízre gyanakodtak. A Heves Megyei Kormányhivatal tájékoztatása szerint a Campylobacter nevű baktérium okozta a hányással, hasmenéssel, magas lázzal járó megbetegedéseket. A kórokozót a vízben is azonosították, a hatóság elrendelte a vízfogyasztás korlátozását, az ivóvíz hálózat üzemeltetője pedig rendkívüli tisztítást végzett, ezután több megbetegedést nem észleltek. 2017 Budakalász Egy idősek otthonában több beteg halt meg - lehetett olvasni 2017-ben a lapokban. Egy darabig senki nem tudta, hogy a 40 fokos hőség vagy más okozta a halálozásokat, ám gyorsan tisztázódott, hogy minden bizonnyal Calicivírus-fertőzés áll a megbetegedések mögött. A zöldfűszeres túrókrém elfogyasztása után hárman meghaltak, hatan pedig súlyosan megbetegedtek. Az otthon vezetői kezdetben cáfolták az

ételmérgezésről szóló híreket. 2016 Budapest III. kerület A Hungast Holding tulajdonában lévő Gyerekmenza Kft szállította az ételt abba az óbudai iskolába, ahol 258 diák betegedett meg 2016-ban. A kft. vezetői akkor közölték, hogy belső vizsgálatuk nem talált ételmérgezésre utaló jeleket, a NÉBIH közlése szerint viszont a menüben lévő húst nem hőkezelték megfelelően. Az ügy pikantériája, hogy a döntést a cég megfellebbezte, ám mind a Pest Megyei Kormányhivatal, mind a Budapest Környéki Törvényszék a NÉBIH-nek adott igazat. A céget mindössze 450 ezer forintra büntették. A botlás ellenére a III. kerületi önkormányzat nem bontott szerződést a céggel, ám az ebédek árát visszakérik. Ez vélhetően a megbetegedetteket nem vigasztalta. 2001 Székesfehérvár Több száz gyerek szenvedett ételmérgezést egy általános iskolában, többen kórházba is kerültek az ebéd miatt. A hasmenéssel, hányással járó megbetegedés miatt harminckét személy, elsősorban iskolás gyerek, illetve néhány felnőtt került, kórházba. A vizsgálat során feltárták, hogy a főzőkonyháról 960 adag lebbencsleves és milánói makaróni került ki, ebből 490 adag került a Széna téri iskolába. Máshol nem észleltek megbetegedést. Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Fejér Megyei Intézete szalmonellát mutatott ki az ételben, ez a tálalókonyha mintájából volt csak kimutatható. Végtelenül lehetne folytatni a sort, amely azt mutatja, hogy tényleg elég egy kis figyelmen kívül hagyás, egy rosszul bezárt hűtő, egy nem eléggé megfőzött zöldség, vagy egy túl sokáig álló leves, és máris megvan a baj. Védekezni ellene szinte lehetetlen, de a jó hír, hogy az elmúlt évek statisztikái szerint az ételmérgezések száma folyamatosan csökken.

[Eredeti](#)

(nlc.hu, 2019. június 10., hétfő)

Kiemelten védik a beteg vásárlók érdekeit

A fogyasztóvédelem kategóriájába sorolták a gyógyászati segédeszközök minőségi, szakértői kiszolgálását is.

A Fogyasztóvédelmi Hatóság - ha egy termék veszélyesnek bizonyul - nemcsak arról intézkedik, hogy lekerüljön az üzletek polcairól, hanem indokolt esetben a visszahívásra is kötelezi a forgalmazót, kereskedőt. A hatóság 2018-ban 189 termék esetében járt el így. Az ITM honlapján található egy lista a veszélyes, letiltott termékekről, de pozitív listával is találkozhatunk, amely a vizsgált jogkövető vállalkozásokat sorolja fel - írta a Hirado.hu. A fogyasztóvédelem kiemelten védi a fokozottan kiszolgáltatott vásárlói réteg érdekeit. A gyógyászati segédeszközöket igénybe vevők száma meghaladja évente az egymilliót. Ez körülbelül négy millió beváltott vényt jelent. A vevők ma már tudatosak. Utánanéznek az interneten a problémájuknak és határozott az elképzelésük. Természetesen a boltokban is szakképzett kollégák kérdezik ki az előzményekről, a problémáról. A beteg indikációjának és egyedi anatómiai formájának megfelelően ajánlanak rögzítőket, így gyakran az eredeti elképzeléshez képest valami jobbat sikerül választani - mondta Görgényi Emília, a Thuasne Hungary Kft. ügyvezető igazgatója. A Fogyasztóvédelem az egészségügyben című konferencián a szakértők a fogyasztóvédelem kategóriájába sorolták a minőségi, szakértői kiszolgálást is, amit a betegek a gyógyászati segédeszköz megvásárlásakor a boltokban kell,

hogy megkapjanak. Amikor fogyasztóvédelemről beszélünk, akkor áttételesen a kiszolgálási díjról van szó - hangsúlyozta Margitai Barnabás, a Gyógyászati Segédeszközgyártók és Forgalmazók Szövetségének elnöke. Margitai a gyógyászati segédeszközökre is szolgáltatási díjat vezetne be. Elmondta: az eszközök előállítási költsége növekedett, a társadalombiztosítás ugyanakkor fix áron finanszírozza azokat. Ez az elmúlt időszakban a szolgáltatás és a kiszolgálás díjának eltűnését eredményezte, ami most hiányzik. Gyakorlatilag a boltvezető lelkiismeretére van bízva, hogy ezt hogyan kompenzálja, illetve hogyan szolgálja ki a betegeit. Hangsúlyozta: mindenki azt szeretné, ha a betegek minden információt megkapnának a vásárlás előtt.

[Eredeti](#)

(weborvos.hu, 2019. június 10., hétfő)

Súlyos hibákat vétünk a nyaralásszervezésnél

Sok ember, az utazók fele még mindig nem köt külföldi nyaralás előtt utasbiztosítást. Emellett teljesen általános hiba, hogy amikor kiválasztjuk az úti célt, nem nézünk utána nagyon alapvető dolgoknak, ami pedig végzetes lehet az út egészére nézve. Az InfoRádió szakértőket kérdezett.

Még mindig csak minden második - külföldre utazó - magyar köt biztosítást. Mint a Magyar Biztosítók Országos Szövetségének kommunikációs vezetője az InfoRádióban elmondta, mindenkinek érdemes volna figyelnie, hogy baleset-, illetve utasbiztosítás nélkül ne induljon útnak. Lambert Gábor kiemelte, "Az a legjobb megoldás, ha a kártya mellett utasbiztosítást is köt az ember, mindenképpen legyen meg a minél teljesebb körű fedezet, hiszen az utasbiztosítás lényegesen szélesebb körre vonatkozik, van felelősségbiztosítási része is, asszisztenciaszolgálatot is tartalmaz" - ecsetelte Lambert Gábor. Az asszisztenciaszolgálatról elmondta, az kifejezetten akkor jön jókor, ha az ember külföldön autóbalesetet szenved; gépkocsielvitel, pótkocsi-szolgáltatás is része lehet. A külföldi utazásokkal kapcsolatban Kispál Edit, a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének szóvivője arra hívta fel az figyelmet, hogy "Nagyon sok panasz érkezik abból adódóan, hogy a fogyasztó nem jól választotta meg a nyaralás célpontját, mást várt; hibás teljesítés nem merül fel, mert azt kapta, amit az adott úti cél nyújtani tud, csak az utas nem erre gondolt előzetesen" - fejtegette. Szerinte ha például "Ha kisgyerekekkel megyünk, és strandolni szeretnénk, de az adott partszakasz nem alkalmas arra, hogy kisgyerekekkel pancsoljunk, akkor megint csak baj lesz. Előállhat még az a helyzet is, hogy nem megfelelő időszakban megyünk, nem nézünk utána az időjárásnak, az adott ország munkaszüneti napjainak, a betervezett látnivalók nyitvatartásának, vagy annak, hogy esetleg kell-e előre belépőt foglalni" - részletezte Kispál Edit.

[Eredeti](#)

(infostart.hu, 2019. június 10., hétfő)

Szezon: a harlekinkatica teljesen kiszoríthatja a kétpettyest

Immár tizenegy éve, hogy megismerkedhettünk az Ázsiából érkezett harlekinkaticával, de az ünnep nem felhőtlen.

A harlekinkatica Magyarországon 2008 februárjában bukkant fel először, mára pedig szépen elterjedt. Főként levéltetvekkkel táplálkozik, csakúgy, mint a hazánkban őshonos és gyakori hétpettyes és kétpettyes rokonai. "Mivel nagyon falánk és hatékony ragadozó, a levéltetvek elleni biológiai védekezés céljából először az USA-ba, majd több nyugat-európai országba is behurcolták - mondja Márkósy Gábor növényvédő szakember és méhész. - Nemcsak falánk, de sokkal mozgékonyabb és agresszívabb is, mint az őshonos európai katicafajok, melyeket könnyűszerrel kiszorít élőhelyükről, ezért a harlekin ma már több gondot okoz, mint amennyi hasznot hajt. A kétpettyes katicához hasonlóan a fák lombkoronájában él, ezért a kétpettyesre különösen nagy veszélyt jelent. A harlekinkatica a szőlő- és bortermelők körében sem népszerű, hiszen a rovar behúzódik a szőlőfürtökbe, és szüretkor is a bogyók között marad, keserű testnedvei pedig belekerülnek a mustba." Szuvenírként is érkezhetnek a kártékony rovarok A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal szakemberei a repülőtéren is folyamatosan ellenőrzik a fokozott veszélyforrásnak számító szállítmányokat (például a Távol-Keletről származó zöldség- és gyümölcsárut), de 2018 őszén vizsgálták magánszemélyek csomagjait is, hiszen az Európán kívüli területekről, főként Kelet- és Délkelet-Ázsiából érkező termékek a hazánkban nem honos kártevők behurcolásának kockázatát is jelentik. A növényi károsítók terjedésének megakadályozása érdekében 2019 decemberétől egyébként várhatóan szigorodik az uniós szabályozás is. Fotó: nlc Sajnos nagyon valószínű, hogy több kártevő faj is potyautasként érkezett hozzánk korábban, például a raklapok fájában, csomagolóanyagokban megbújva, és mivel ezen az éghajlaton nincs természetes ellenségük, sokkal agresszívabban viselkednek, mint az őshonos fajok. "A korábban említett harlekinkatica mellett ilyen a kőrishogár is, amely meleg lombos erdőkben júniustól augusztusig tömegesen jelenik meg - mondja a szakember. - A kőrisen kívül tápnövényei közé tartozik az orgona és a fagyal, a leveleket néha egészen a vastagabb erekig lerágja." A nem őshonos növényekkel is vannak gondok Gyakran kártevők okozzák a tuják, ciprusok pusztulását is, hiszen a hazai éghajlaton ezek a növények kevésbé ellenállóak. "A díszkertek tulajdonosai sokszor panaszkodnak, különösen az örökzöldek barnulására vagy akár teljes pusztulására - számol be Tégen Kata kertkarbantartó szakember. - Hosszú évek alatt több méter magasra nőtt tujákat, leylandokat kell kivágni, mert a magyar viszonyok között nem képesek védekezni a kártevők (rovarok, gombák) támadásai ellen. A tujafűró aranymoly, a tujaszú is okozhat jelentős károkat, de a puszpángmoly is nagyon rövid idő alatt képes lerágni a szép zöld bokrok leveleit. Van, hogy permetezéssel meg tudjuk állítani a kártevők terjedését, de sokkal hatékonyabb a megelőzés, amelynek az a lényege, hogy a növényeket jó kondícióban kell tartani. A kerttulajdonosok viszonylag ritkán figyelnek arra, hogy az örökzöldeket megfelelő tápanyag-utánpótlással, lombtrágyával lássák el. Ha problémát észlelünk, érdemes szakembernek is megmutatni a tüneteket, hogy hatékony legyen a kezelés."

[Eredeti](#)

(nlc.hu, 2019. június 10., hétfő)

Lebbencsleves, víz, eper - tömeges ételmérgezések Magyarországon

Ételmérgezések mindig is voltak, most az elmúlt évek legdurvább eseteiből válogattunk.

Nemrég a kerepesi Széchenyi István Általános Iskolában kukacokat találtak a gyerekek. Az ebéd szállítója a Hungast Vital volt, az egymásra mutogatás hamar elindult. A mintát megvizsgálta a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih), akik május 21-én megállapították, hogy nem a Hungast Vital hibázott. Ez csak egy azon botrányok közül, melyekben gyerekek az érintettek. De nézzük, mik voltak az elmúlt évek tömeges mérgezési esetei, amelyek jól példázzák, hogy egy rosszul tárolt, nem eléggé átsült, vagy nem megfelelően felmelegített étel mekkora károkat tud okozni. Képünk illusztráció, ettől senki nem lett rosszul (Fotó: pexels.com) Még élénken emlékszem arra, amikor 1996-ban a JUNIOR RT. eperlevele kis túlzással fél Budapestet leterítette -köztük a két húgomat is - így abban az évben összesen 10364 fő betegedett meg, 716 eset során. Szerencsére ehhez képest meglehetősen kevesen haltak meg, ők is főleg gombamérgezés következtében, és nem a közétkeztetés keretein belül. 2019 Lábatlan 200 gyerek és felnőtt lett rosszul 2019 februárjában Lábatlanon, ahol a bölcsődétől az iskoláig sokan megbetegedtek. A vizsgálatok a levesről mutatták ki a Bacillus cereus nevű kórokozót, illetve ha ez nem lenne elég a Calici vírus is bekavart, és ebből következően nőtt drámaian a megbetegedések száma. A főzőkonyhában rendkívüli takarítást rendeltek el és azonnali hatállyal bezáratták ennek idejére. 2018 Baja Bátran lehet a legsúlyosabbnak titulálni azt az ételmérgezést, mely egy bajai hűtőházból indult ki. Az egész Európát sújtó betegséget a Listeria monocytogenes baktérium erőteljes változata okozta. A Greenyard vállalat bajai üzemének 2016-2018 között gyártott összes zöldség- és gyümölcskeverékét meg kellett semmisíteni és visszahívni az eladott termékeket. A vizsgálatok szerint a termékek 2015 óta okoztak megbetegedéseket, Ausztriában, Dániában, Finnországban, Svédországban és az Egyesült Királyságban is detektáltak megbetegedést. A jelentések szerint 47 fő betegedett meg, és 9-en meg is haltak. A vállalat 10 milliárd forintnak megfelelő kárt szenvedett el, és bár az üzem működése újraindult 2018 szeptemberében, idén június elején a vállalat egy másik belga cégnek, a Roger& Rogernek adta el, akik alapvetően burgonyaszirmot és kukorica alapú chipset gyártottak. Sose edd nyersen! 2018 Domoszló és Kisnána Több száz megbetegedést észleltek 2018 szeptemberében két Heves megyei településen, az ottani lakosok a vízre gyanakodtak. A Heves Megyei Kormányhivatal tájékoztatása szerint a Campylobacter nevű baktérium okozta a hányással, hasmenéssel, magas lázzal járó megbetegedéseket. A kórokozót a vízben is azonosították, a hatóság elrendelte a vízfogyasztás korlátozását, az ivóvíz hálózat üzemeltetője pedig rendkívüli tisztítást végzett, ezután több megbetegedést nem észleltek. 2017 Budakalász Egy idősek otthonában több beteg halt meg - lehetett olvasni 2017-ben a lapokban. Egy darabig senki nem tudta, hogy a 40 fokos hőség vagy más okozta a halálozásokat, ám gyorsan tisztázódott, hogy minden bizonnyal Calicivírus-fertőzés áll a megbetegedések mögött. A zöldfűszeres túrókrém elfogyasztása után hárman meghaltak, hatan pedig súlyosan megbetegedtek. Az otthon vezetői kezdetben cáfolták az ételmérgezésről szóló híreket. 2016 Budapest III. kerület A Hungast Holding tulajdonában lévő Gyerekmenza Kft szállította az ételt abba az óbudai iskolába, ahol 258 diák betegedett meg 2016-ban. A kft. vezetői akkor közölték, hogy belső vizsgálatuk nem talált ételmérgezésre utaló jeleket, a NÉBIH közlése szerint viszont a menüben lévő húst nem hőkezelték megfelelően. Az ügy pikantériája, hogy a döntést a cég megfellebbezte, ám mind a Pest Megyei Kormányhivatal, mind a Budapest Környéki Törvényszék a NÉBIH-nek adott igazat. A céget mindössze 450 ezer forintra büntették. A botlás ellenére a III. kerületi

önkormányzat nem bontott szerződést a céggel, ám az ebédek árát visszakérik. Ez vélhetően a megbetegedetteket nem vigasztalta. 2001 Székesfehérvár Több száz gyerek szenvedett ételmérgezést egy általános iskolában, többen kórházba is kerültek az ebéd miatt. A hasmenéssel, hányással járó megbetegedés miatt harminckét személy, elsősorban iskolás gyerek, illetve néhány felnőtt került, kórházba. A vizsgálat során feltárták, hogy a főzőkonyháról 960 adag lebbencsleves és milánói makaróni került ki, ebből 490 adag került a Széna téri iskolába. Máshol nem észleltek megbetegedést. Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Fejér Megyei Intézete szalmonellát mutatott ki az ételben, ez a tálalókonyha mintájából volt csak kimutatható. Végtelenül lehetne folytatni a sort, amely azt mutatja, hogy tényleg elég egy kis figyelmetlenség, egy rosszul bezárt hűtő, egy nem eléggé megfőzött zöldség, vagy egy túl sokáig álló leves, és máris megvan a baj. Védekezni ellene szinte lehetetlen, de a jó hír, hogy az elmúlt évek statisztikái szerint az ételmérgezések száma folyamatosan csökken.

Eredeti

(nlc.hu, 2019. június 10., hétfő)

Életet ment a biztonságkultúra, a megelőzésen a hangsúly

BÉKÉS MEGYE Ha egy ember életét sikerül megmenteni, már megérte a Békés Megyei Munkahelyek Biztonsága Munkacsoport létrehozása. Nem a fióknak dolgoznak, munkavédelmi, munkaügyi, munkaegészségügyi, foglalkoztatási, környezetvédelmi, katasztrófavédelmi, információ-, valamint jogbiztonsági területen nyújtanak segítséget. Javaslatokat adnak, hogy hol lehetne, kellene javítani a biztonságosabb munkahelyekért. A témakört egy cikksorozatban fejtjük ki, elsőként Dobókői Györggyel, a munkacsoport vezetőjével beszélgettünk.

- Honnan jött az ötlet, hogy létrehozzák a munkacsoportot?

- Még 2017-ben az akkori Nemzetgazdasági Minisztérium konferenciát szervezett Békéscsabán, ami a biztonságos munkahelyekről, az együttműködés fontosságáról szólt. A megnyitón Takács Árpád megyei kormány megbízott beszélt arról, hogy szeretné, ha megalakulna egy, a témával foglalkozó munkacsoport. Ez a múlt év februárjában jött létre. Legfontosabb célja, hogy a biztonságos munkavégzéssel kapcsolatos problémakört fókuszba állítsa, az előírásokról, jogszabályokról, a jó példákról tájékoztasson.

- A legtöbb jó példát hol tapasztalják?

- Azt látjuk országosan és Békés megyében is, hogy a nagyvállalatoknál önálló, munkavédelemhez kapcsolódó minőségirányítási rendszer működik szakemberekkel. Pénzt, szellemi tőkét biztosítanak a munkavédelemre, és sokkal kevesebb is a baleset egy nagy, komoly cégnél, mint a kis- és közepes vállalkozásoknál. Éppen ezért a számukra jelentettünk meg kiadványt a tavalyi év végén. Ebben szerepel a megvalósítandó, legfontosabb feladatok

listája, valamint, hogy mivel járhat, ha a szabályokat megsértik. Aki most indít be vállalkozást, annak is segítünk, tudjon honnan meríteni.

- Gondolom, a legfontosabb a megelőzés ezen a területen is.

- Mi ezt úgy fogalmaztuk meg, hogy a beavatkozás helyett a megelőzés kultúrája kerüljön előtérbe Békés megyében. Egy felmérés alapján több mint 200 milliárd forint kiesése van évente az országnak a munkabalesetek következményeként. Egy baleset nem jó annak, aki érintettje, nem jó a családjának, de a munkáltatónak sem. Ezért azt gondoltuk, szeretnénk tenni annak érdekében, hogy ez a helyzet megváltozzon.

- Milyen a személyi összetétele a munkacsoportnak?

- Két szóban: szerteágazó, heterogén. Nagy részben a Békés Megyei Kormányhivatal szakemberei dolgoznak aktívan a munkacsoportban. Azok, akiknek a biztonságos munkavégzéshez kapcsolt feladatuk van. Külsősöket is behívtunk, az adott terület országosan elismert szaktekintélyeit, valamint a nagyvállalatok munkavédelmi vezetőit, akik speciálisan ezen a szakterületen dolgoznak. Ezen túlmenően bevontuk az érdekképviseleti szervezetet, mert azt szerettük volna, hogy a munkacsoport összetételében, munkájában együttműködés legyen a munkaadó, munkavállaló és a hatóság vagy az állam oldaláról is. Tizenhat tagú munkacsoport jött létre. Az érdekképviseletek közül a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara képviselői, a Vállalkozók Országos Szövetségének Békés megyei elnöke vállalt tagságot nálunk, dolgozik a munkacsoportunkban.

- A hasznos üzeneteket milyen formában juttatják el az érintettekhez?

- Még egyszer kiemelem, nem a fióknak dolgozunk, tehát nagyon fontos minél több kommunikációs csatornán eljuttatni az anyagokat az érintettekhez. Kiadványokat szerkesztettünk és szerkesztünk, konferenciákat szervezünk, és miként a Békés Megyei Hírlapban, úgy más megyei médiumokban is folyamatos tájékoztatást nyújtunk.

- Volt egy mondata egy interjúban, hogy az okos ember mindig előre menekül. Ez alatt mit értett?

- Azt, hogy meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek által kevesebb baleset, kevesebb kár lesz. Az is nagyon fontos, hogy a munkavállaló kipihent, motivált legyen. Rá kell erre irányítani a gondolkodást, hogy érdemes ebbe a területbe befektetni. Van például egy európai uniós felmérés, ami azt mutatja, hogy minden biztonságos munkavégzéshez kapcsolódó, befektetett euróhoz 2,2-szeres megtérülés kapcsolódik. Tehát fontos lenne, hogy a biztonságkultúra menjen egy kicsit lejjebb a nagy multicegektől a közepesek felé, és ők is próbáljanak meg az anyagi lehetőségeiknek megfelelően valamilyen ütemezett formában lépegetni a biztonságos munkavégzés irányába. A munkacsoportunk anyagai a megyei kormányhivatal honlapján is elérhetők, érdemes ezeket áttanulmányozni.

Névjegy

Dobókői György a Békés Megyei Közüti Igazgatóságon dolgozott 1979-től 1983-ig az országos közúthálózat üzemeltetésében. Ezután Békés megye helyi közútjaival foglalkozott, és 1991-ben került a megalakult megyei közlekedési felügyeletre. Azóta több elnevezése is volt a hatóságnak. Dobókői György ma a megyei kormányhivatal műszaki engedélyezési, fogyasztóvédelmi és foglalkoztatási főosztályvezetője.

A Békés megyei munkahelyek biztonsága munkacsoport összetétele

o Dobókői György elnök, a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Műszaki Engedélyezési, Fogyasztóvédelmi és Foglalkoztatási Főosztályának vezetője.

o Dr. Mucsi Gyula, a Békés Megyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztályának vezetője (munkaegészségügy).

o Varga István, a MUVAPI Kft. ügyvezetője (Békés megye aktuális munkavédelmi helyzetképe).

o Dr. Kálmán Viktor, a Békés Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztály jogtanácsosa (sérülékeny csoportok, az állami foglalkoztatási szerv feladata).

o Vandlik-Katola Zoltán, a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Műszaki Engedélyezési, Fogyasztóvédelmi és Foglalkoztatási Főosztály Munkavédelmi és Munkaügyi Osztályának osztályvezetője (jogbiztonság a munkaviszonyban).

o Dr. Rusz Gábor, a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Műszaki Engedélyezési, Fogyasztóvédelmi és Foglalkoztatási Főosztály jogásza (joghátrányok).

o Maczkó Péter, a Békés Megyei Kormányhivatal Pénzügyi és Gazdálkodási Főosztály Informatikai Osztályának informatikusa (információbiztonság).

o Dr. Kepenyés Réka, a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály jogásza (környezetvédelem).

o Marton Gergely tűzoltó alezredes, a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság iparbiztonsági főfelügyelője (katasztrófavédelem).

o Musulin Miklós, a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Ellenőrző Bizottságának elnöke.

o Beszedes Nimród, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Békés Megyei Igazgatóságának képzési referense.

o Nagy Mihály László, a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének Békés megyei elnöke.

o Szekeres Katinka Dóra, a Henkel Magyarország Kft. SHE-Q menedzsere.

o Opauszki Zoltán, a Békéscsabai Médiacentrum ügyvezetője.

o Rekeczki Csaba, a Linamar Zrt. Ehs-leaderje.

o Botyánszki András, a MŰKER Kft. ügyvezetője.

Meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek által kevesebb baleset lesz

A munkacsoport célja, hogy a biztonságos munkavégzéssel kapcsolatos problémakört fókuszba állítsa

Nyemcsok László laszlo.nyemcsok@mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Békés Megyei Hírlap, 2019. június 11., kedd, 6. oldal)

Reklamáljunk bátran, ha nem tetszik az étel!

HÁZHOZ SZÁLLÍTÁS - EGYRE NÉPSZERŰBB AZ ONLINE RENDELES

Az internetes ételrendelésről vártuk olvasóink kérdéseit, észrevételeit. A fogyasztóvédelmi szakértők válaszaiból kiderült, mi számít megtévesztő kereskedelmi gyakorlatnak, és ilyenkor hova fordulhatunk. Következő témánk a strandolás lesz.

CSONGRÁD MEGYE

- Ételallergiám van, és nemrég olyan helyről rendeltem pizzát, ahol gluténmentest hirdettek. Van egy kis digitális készülékem, ami képes kimutatni, hogy az étel tartalmaz-e glutént, és ebben bizony volt. Mit lehet ilyenkor tenni?

- Amennyiben a vállalkozás megtévesztő tájékoztatást nyújt az étel elkészítéséhez felhasznált összetevőkről, arról informál, hogy a bizonyos allergiában szenvedők is fogyaszthatják, ám ilyen 1 összetevőket is felhasználtak, az akár megtévesztő kereskedelmi

gyakorlatnak is minősülhet. Ilyen esetekben a lakóhely szerinti járási hivatal fogyasztóvédelmi osztályánál tehetünk bejelentést. Természetesen előfordulhat, hogy az étel csak a csomagolás során szennyeződött. Minden esetben jelezzük azonnal a panaszunkat az étteremnek, és kérhetjük, hogy megfelelő ételre cseréljék ki, vagy visszakereshetjük a vételárat.

- Több éve vásárolok online az egyik nagy áruházból házhoz szállítással. A közeli lejáratú termékekre felhívják a figyelmemet, és ha kérem, visszaviszik. Egy kifőzdéből pedig menüs ebédet rendelünk január óta. A kezdeti félreértések tisztázása után - mást hoztak, mint amit kértünk, hogy friss legyen - semmi gond nincs, reklamációnkra azonnal ki akarták hozni a megfelelő ételt.

- Örömmel olvassuk, hogy alapvetően elégedett az igénybe vett szolgáltatásokkal. Tapasztalatunk szerint is, ha bármilyen panasz van a vevőnek, és azt udvarias hangnemben közli a másik féllel, nagyobb eséllyel zárul az ügy megnyugtató megoldással.

VOLT MÁR ROSSZ ÉLMÉNYE STRANDOLÁSNÁL?

Volt már valaki a családjában, aki hazavitt valamilyen vízben összeszedett fertőzést a fürdőből? Próbált kártérítést kérni ilyen ügyben? Akadt vitája az üzemeltetővel a csúszós burkolaton bekövetkezett baleset miatt? Járt már pórul önkormányzati szabadstrandon? Előfordult már önnel, hogy nagyon magas áron gyenge minőséget kapott - a sör volt a meleg, a palacsinta pedig a hideg - , és nem orvosolták a panaszát? Volt problémája értékesebb strandjáték, -eszköz, kerti medence visszacserélésénél? Ossa meg velünk problémáját, mi pedig megkérdezzük fogyasztóvédelmi szakértőinket. Sorozatunk partnere a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda - leveleiket a panaszfal@delmagyar.hu címre várjuk.

A rendelt pizzáknál is föl kell tüntetni, milyen allergén anyagokat tartalmaz. Ha ezt nem teszik meg, vagy rosszul adják meg, panaszt tehetünk a járási hivataloknál.

K. A.

[Eredeti](#)

(Délmagyarország, 2019. június 11., kedd, 3. oldal)

Erre figyeljen a repülőjegyvásárlásnál

Az elmúlt 10 év során a GVH 13 esetben folytatott versenyfelügyeleti eljárást különböző légitársaságokkal szemben, akik az általuk meghirdetett akcióik során jogsértő módon tájékoztatták a fogyasztókat a kedvezménnyel elérhető repülőjegyek áráról, annak igénybevételének feltételéről, korlátozottságáról és az azon felül kifizetendő járulékos költségekről.

Az egyes versenyfelügyeleti eljárások tapasztalatai alapján a GVH javasolja az utazni készülő fogyasztóknak, hogy a repülőjegy megrendelése előtt gondolják végig higgadtan a

nagyon csábítónak tűnő tájékoztatásokat és a társaságok honlapján elérhető információkat, így különösen azt, hogy:

- egy útra vagy oda-vissza útra szól-e az ajánlat (ha csak egy útra érvényes, célszerű a társaság honlapján megnézni, hogy milyen áron érhető el a visszaútra érvényes jegy);
- a kedvezmény mely úti célokra és milyen időszakban és napokon használható fel;
- a feltüntetett ár fix, vagy a legalacsonyabb ár szerepel "-tól" jelzéssel;
- a repülő fedélzetére milyen típusú és méretű poggyászok vihetők fel ingyenesen;
- a különböző méretű csomagok feladásáért milyen összeget kell fizetnie;
- tartalmaz-e a hirdetés alatti apró betűs rész valamilyen különleges feltételt (például a feltüntetett jegyár nem tartalmazza a repülőtéri illetéket);
- milyen összegű foglalási/adminisztrációs költséget kell fizetnie;
- milyen távolságra van a reptér, ahol leszáll/felszáll a repülőgép a szállásától, milyen többlet költségeket okoz az oda történő eljutása;
- a repülőjegy módosítható-e;
- a különböző fizetési módok milyen többletköltséget jelentenek.

A felsoroltakon kívül minden esetben figyelmesen olvassa el a repülőtársaság általános szerződési feltételeit, mely részletesen tartalmazza a repülőjegy foglalására és annak módosítására, a poggyászokra, a beszállásra, biztosításokra és probléma esetén az ügyfélszolgálat elérhetőségére vonatkozó feltételeket.

Ingyenes fogyasztóvédelmi és versenyjogi tanácsadás Győrben

A Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda (GVTI) csapata díjmentesen segít a győrieknek fogyasztóvédelmi és versenyjogi problémáik megoldásában. A GVTI fogyasztóvédők célja az, hogy segítsék a tudatos döntéshozást, és a panaszok rendezését. Sikeresebb a panaszkezelés, ha a fogyasztók és vállalkozók tisztában vannak problémájuk jogszabályi hátterével. Ezeknek a jogoknak a megismerésében és panaszlevél megírásában segít teljesen díjmentesen, - a Gazdasági Versenyhivatal megbízásából, vele együttműködésben dolgozó, - Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda.

Szakterületeik: megtévesztő reklámok, szavatosság és jótállás, üdülési jog, termékbemutatók, közüzemi szolgáltatások, internetes vásárlások, jelentős piaci erővel való visszaélés, utazási szerződések, légi utasok jogai, üzletfelek megtévesztése.

Elérhetőségek:

9022 Győr, Bajcsy-Zsilinszky u. 44 sz., 2.em., 202.

Tel: +36 30 891 6625

E-mail: gyor@versenyugyi-tanacsadoiroda.hu

Nyitvatartás:

Hétfő: 12:00-16:00

Kedd: 9:00-13:00

Szerda: Zárva

Csütörtök: 12:00-16:00

Péntek: 9:00-13:00

www.fogyasztovedok.hu

(x)

[Eredeti](#)

(gyorplusz.hu, 2019. június 11., kedd)

Kiszorulhatnak a békéltető testületekből a fogyasztók érdekeit képviselő szervezetek

Kiszorulhatnak a békéltető testületekből a fogyasztók érdekeit képviselő szervezetek. Erre következtet egy friss törvényjavaslat alapján a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége. A helyettes szakállamtitkár szerint valóban átalakítanák a tagjelölés és pályázás folyamatát. De az csak egyszerűsítést és a szakmaiságot szolgálja. Címkék: iparkamara, érdekképviselet, jogszabály tervezet,

[Eredeti](#)

(InfoRádió, 2019. június 11., kedd, 06 óra)

A szívrohamig isszák az energiasitalokat a fiatalok

Alvásra már nincs idő, így egyre többen próbálják energiasitalokkal fokozni a teljesítményüket vagy épp elnyújtani a bulit. A fiatalok egy része reggelire is ezt issza, nem törődve a súlyos következményekkel. Anglia egyes áruházaiban már nem is vásárolhatják ezeket a termékeket 16 éven alattiak, nálunk azonban egyelőre csak az iskolákból sikerült kizorítani. Tutti-frutti illatú, fémdobozos teljesítménynövelő, aminek íze legalább annyira mű, mint az illata, a fiatalok mégis tonna szám döntik magukba. Akkor is, ha valójában már messze nem olyan élénkítő, mint korábban. Az energiasital-függőség eközben szépen kitermeli a jövő magas vérnyomásos és szívproblémákkal...

Alvásra már nincs idő, így egyre többen próbálják energiasitalokkal fokozni a teljesítményüket vagy épp elnyújtani a bulit. A fiatalok egy része reggelire is ezt issza, nem törődve a súlyos következményekkel. Anglia egyes áruházaiban már nem is vásárolhatják ezeket a termékeket 16 éven alattiak, nálunk azonban egyelőre csak az iskolákból sikerült kizorítani. Tutti-frutti illatú, fémdobozos teljesítménynövelő, aminek íze legalább annyira mű, mint az illata, a fiatalok mégis tonna szám döntik magukba. Akkor is, ha valójában már messze nem olyan élénkítő, mint korábban. Az energiasital-függőség eközben szépen kitermeli a jövő magas vérnyomásos és szívproblémákkal küzdő betegeit. A kockázatokkal azonban kevésbé foglalkoznak azok a tizenévesek, akik még nem látták be, hogy sajnos nem elpusztíthatatlanok. Ellenben fáradtak, és erre olcsó és gyors megoldást kínálnak a többféle ízben kapható, vitaminos, az egészségesség látszatát keltő energiasitalok. Egy 2010-es felmérés szerint például a 10-14 év közötti magyar gyerekek ötöde iszik energiasitalt reggelire. "Engem te szoktattál rá" - mondja egy fiatal srác a vonaton, miközben a mellette lévő lányra mutat. Budapest felé tartunk, a kiránduló, 11. osztályos fiatalok pedig még heverik az előző napi dorbézolást. Előkerül a csipsz, a csoki és a kihagyhatatlan energiasital is. Idővel beszélgetni kezdünk, szóvá is teszem, hogy "az a cucc" károsabb, mint gondolnák, de nem érzem, hogy a szavak célba érnének. Talán később - reménykedem. Meg abban is, hogy ők nem viszik túlzásba, mert értelmes, jópofa srácoknak tűnnek. Sajnos vannak, akik nem kapcsolnak időben. Néhány éve egy 28 éves angol férfi, Martin Bowling kapott szívrohamot, mert túl sok ilyen italt döntött magába. Akkor úgy nyilatkozott a Daily Starnak: hét éve kóstolta először az energiasitalt, majd fizikailag és mentálisan is függővé vált, naponta

több dobozzal fogyott. Idővel állandó fejfájás, fülzúgás és szédülés is kínozza, de még akkor sem állt le. Pedig aludni sem tudott, olykor éjszaka is innia kellett, mert nem bírt meglenni nélküle. Egy Madridban végzett kutatás szerint gyakran az energiatalkok állnak az egészséges fiatal felnőttek hirtelen szívhalálának hátterében is, mivel súlyosbíthatják a rejtett szívbetegségeket. Állandó stresszben "A fiatalok gyakran el sem árulják az orvosnak, hogy energiatalkokat fogyasztanak, még akkor sem, ha valamilyen szívprobléma miatt már ellátásra szorulnak" - mondja Ofner Péter kardiológus, a Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet főorvosa. Szerinte mindenkinek tisztában kellene lennie a kockázatokkal, de a legtöbben nem tudják, mit okozhat egy-egy ilyen ital. Az első számú hatóanyaguk a koffein, de egy energiatalk egyenértékű lehet akár több kávé elfogyasztásával is. A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság korábbi mérései szerint az instant kávék csészénként 40-50 milligramm koffeint tartalmaznak, az őrölt kávéknál 77-133 milligrammot mértek, miközben egy félliteres Monster energiatalk koffeintartalma a címke szerint 160 mg. Vagyis, háromszor olyan erős is lehet, mint egy instant kávé. Sokan pedig akár kettőt-hármat is megisznak egy nap, mert ezek az italok hamar függőséget alakítanak ki. Sokan képtelenek felébredni nélkülük. A koffein emeli a stresszhormon szintjét és egyfajta túlélési mechanizmusra készíti a testet. Fokozza a szívverést, növeli a koncentrációt és a vese működését, így vízajtó hatással rendelkezik. A túladagolása azonban komoly mellékhatásokat okozhat. "Sok fiatal az edzettsége, fizikai teljesítőképessége fokozására használja az energiatalkot, de mivel ez vízajtó és az edzés során is izzad az ember, könnyen kiszáradnak. Eközben a szív- és érrendszer is fokozott terhelésnek van kitéve a szapora pulzus miatt. A vérnyomást is megemelik ezek a termékek, akik pedig hajlamosak a magas vérnyomásra, azoknál könnyen kialakul a betegség. Egyesek nem is tudják, hogy valamilyen alapbetegségük van, ami a koffein túlfogyasztása miatt aktivizálódik. Ilyen például a szívritmuszavar, amire aztán életük végéig gyógyszereket kell szedni" - mondja Ofner Péter. A koffein mellett az energiatalkok korábban taurint is tartalmaztak, ami egy serkentő hatású aminosav, növeli a víz és az ásványi sók arányát a vérben. A 2011-es "csipszadó", vagyis a népegészségügyi termékadó azonban a taurintartalmú üdítőkre 250 Ft/l adót állapított meg, így a gyártók többnyire kihagyják a termékekből vagy mással próbálják helyettesíteni. Az Index például korábban arról számolt be, hogy a HELL-nél az inositol nevű anyagot alkalmazzák, amelyről állították: hatása a taurinéval egyenlő. Ezt azonban nem sújtja az adó. Enélkül nem buli a buli? A fiatalok egy része nemcsak az edzéseken, hanem a szórakozóhelyeken, bulikban is egymás után dönti le az energiatalkokat, általában alkohollal keverve. Ez azonban két egymással ellentétes hatású ital. Ofner Péter szerint a kezdeti feldobottság után hamar kialakulhat egy szinte letaglózó fáradtságérzés. "Olyan, mintha egyszerre lépnék a gázra és a fékre autóvezetés közben. Az alkohol tompítja a szervezetet, míg az energiatalk felpörgeti. Ez a kettősség pedig megviseli a testet" - hangsúlyozza a kardiológus. Az energiatalkok káros hatásaira évek óta próbálják felhívni a figyelmet a szakemberek, de az üzenet nehezen jut el a fiatalokhoz. Angliában tavaly felmerült, hogy betiltják a 18 év alattiak számára az energiatalkok árusítását, de végül nem sikerült megvalósítani a tervet. Pedig Ofner Péter szerint kifejezetten értelmes lépés lenne ilyen életkori korlátozást meghatározni. Emellett persze meg kell értetni a fogyasztókkal azt is, hogy milyen kockázatokat vállalnak azzal, hogy ilyen termékeket isznak. "Nem lehet sokáig kiváltani a pihenést és az alvással töltött időt ilyen italokkal, mert azt a szervezet sínyli meg. A túlfogyasztás mérgezőes tünetekhez is vezethet, még az egészséges embereket is megbetegítheti" - szögezi le a kardiológus. Annyival azonban mégis jobb a helyzet a szigetországban, hogy ott a brit fiataloknak a Tesco, az Aldi és a Lidl boltjaiban is igazolniuk kell, hogy betöltötték a 16. életévüket, ha energiatalkot vásárolnak. Más boltokban azonban olcsón hozzáférhetőek ezek a termékek, előfordul, hogy négy doboz mindössze egy fontba

kerül. Vannak üzletek, amelyek követnék az angliai példát: tavalyi hír volt, hogy "a vásárlói igények figyelembevételével" a magyarországi Lidl is vizsgálja a szigorítás lehetőségét. Jövedelmező üzletág Tizenöt éve, mikor még csak néhány nagyobb és drágább energiatalt lehetett kapni az országban, mint a Red Bull vagy a Bomba, még nem itta szinte mindenki úton-útfélen ezeket a termékeket. Aztán idővel a nagyobb üzletláncok is rájöttek, hogy ebben bizony van pénz, és elkezdtek piacra dobni a saját márkás, olcsóbb energiatalaikat. Nem volt többé akadály az ár azok számára, akiket korábban visszatartott a termékek drágasága. Szépen fejlődik is a piac, ahogy az a Magyar Nemzeti Kereskedelmi Szövetség (MNKSZ) honlapján közzétett jelentésből is látszik. Eszerint ugyan a termékekhez iskolai büfékben és iskolákban található italautomatákban már nem lehet hozzájutni, de a fiatalok változatlan lelkesedéssel vásárolják azokat a boltban. Az energia- és sportital forgalma a Nielsen Kiskereskedelmi Indexe szerint például 2014 decembere és 2015 novembere között meghaladta a 20 milliárd forintot. A felmérések szerint a legnagyobb vásárlói erőt, illetve fogyasztói kört a 15-25 év közötti fiatalok teszik ki, akik számára az energiatalok már mindennapi fogyasztási cikké váltak, nagyon gyakran a frissítő üdítő alternatívájaként fogyasztják. Akkor is, ha valójában ezek nem arra hivatottak, hogy a szomjat oltsák, és nem egészséges sokat inni belőlük. népszava.hu

[Eredeti](#)

(borsod24.com, 2019. június 11., kedd)

Védekezés a kontárok ellen: kérjük számlát!

JÁSZKUNSÁG A nyár beköszöntével megyénkben is sokan döntenek úgy, hogy eljött az ideje a lakásfelújításnak. A szakemberek hiánya miatt azonban könnyen lehet, hogy kontárokat fogunk ki, és utána foghatjuk a fejünket a rosszul elvégzett munka miatt. Jó tudni, hogy ilyen esetekben is védik azonban a megrendelőt a jogszabályok.

A legjobb védekezés a számlakérés

Ez a teendő, ha pórul járunk a kontár szakemberekkel

JÁSZKUNSÁG - Pár hónappal ezelőtt úgy döntöttünk a párommal, hogy teljesen felújítjuk a fürdőszobát, de nem volt könnyű szakembert találni. Nagyon örültünk, amikor végre sikerült, később azonban csak bosszúságot okozott - emlékezett vissza a szolnoki Szabó Sándor. - Már magával a munkavégzéssel is voltak problémák, hiszen a szakember sosem jött akkor, amikor megbeszéltük, így a kivitelezés is elhúzódott. Sokkal nagyobb gond volt azonban az, ahogyan a munkát elvégezte. Például a WC tartálya nem volt rendesen felszerelve, így folyt belőle a víz, és a zuhanykabint sem úgy sikerült összeszerelni, ahogyan azt kellett volna. Emellett a mosdó és a WC sem oda került, ahová azt korábban megbeszéltük. Sajnos írásbeli szerződést nem kötöttünk, és csak akkor vettük észre a problémákat, amikor már használatba vettük az új fürdőszobát, vagyis már kifizettük az elvégzett munkát. Utána hiába próbáltuk felhívni a szakembert, nem tudtuk elérni - panasolta olvasónk.

Talán kevesen tudják, hogy a házfelújításra és a lakáson belüli szakipari munkákra is vonatkozik a két év kellékszavatosság. A megyei kormányhivataltól megtudtuk, hogy a fogyasztót megilleti, hogy a megrendelt árut, elvégzett munkát megállapodás szerint

hibátlanul kapja meg. Ezt a kivitelezőnek szavatolnia kell, tehát az elvégzett munkáért felelősséggel tartozik.

- Bármilyen termék eladásáról is legyen szó, a kötelezett, vagyis a termék eladója és a szolgáltatásnyújtást teljesítő fél, a termék hibájáért, pontosabban a vásárláskor a termékben már meglévő hiba-ok miatt bekövetkező hibáért kellékszavatossági felelősséggel tartozik - állt a kormányhivatal válaszában. - Az eladó és a kivitelező kellékszavatossági felelőssége objektív, vagyis független attól, hogy tudta-e, hogy hibában, pontosabban hiba-okban szenvedő terméket, szolgáltatást adott el, vagy sem, tehát a jóhiszemű eladó is felel a hibás teljesítésért a vevővel szemben.

Hozzá tették: minden észrevett hibát célszerű azonnal, vagy a lehető leggyorsabban jelezni. A polgári törvénykönyv szerint, a jogosult kellékszavatossági igénye a teljesítés időpontjától számított egy év alatt évül el. Ha azonban a fogyasztó és vállalkozás között létrejött egy szerződés, ez az idő két évre módosul. Érdemes odafigyelni a határidőkre, mivel az első hat hónapban jelzett hiba esetén a bizonyítás a vállalkozást terheli. Fél év után azonban már a megrendelőnek kell bizonyítania, hogy az elvégzett szolgáltatás hibás volt.

Mivel a jogok érvényesítése csak megfelelő bizonyítékok alapján lehetséges, mindig kérjünk számlát az elvégzett munkáról. A nagyobb megrendelést pedig feltétlenül érdemes írásba foglalni.

A békéltető testülethez is fordulhatunk

A fogyasztói szerződés keretében érvényesített szavatossági és jótállási igények intézésével és a panaszkezeléssel kapcsolatban a fogyasztóvédelmi hatósághoz fordulhatunk. Minden más szerződéssel, teljesítéssel, kártérítéssel kapcsolatos kérdésben pedig a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő békéltető testület és a bíróság az illetékes. Dr. Lajkóné dr. Vígh Judit ügyvéd, a testület elnöke lapunknak elmondta, hogy érkezett már hozzájuk építőipari kivitelezésekkel kapcsolatos panasz. Sőt, 2017-ben emelkedett is a számuk megyénkben. Akkor döntő többségében a nyílászárók beépítésének minőségével, és a munka késedelmes elvégzésével voltak problémák.

Czakó Nóra

[Eredeti](#)

(Új Néplap, 2019. június 12., szerda, 1+2. oldal)

Törések és a biztosítás

Visszakövetelték a pénzt, aztán egyezséget ajánlottak

ZALAEGERSZEG A lényeg a részletekben rejlik, de gyakran nem olvassuk el a szerződések minden sorát, vagy éppen a sokadig oldalon szemünk elé kerülő mondatokat nem értjük meg, és ehhez általában nem is kapunk segítséget.

Aztán következnek a kellemetlen meglepetések. Erre példa olvasónk esete. A hatvanas éveiben járó asszony családi baleset-biztosítást kötött 2017 márciusában.

- Pár héttel korábban, még januárban elestem, a bal könyököm eltörött, gipszben volt a karom, amikor a szerződést aláírtuk - kezdte történetét olvasónk. - Az üzletkötő láthatta a sérüléseket, de nem hívta fel a figyelmemet ezzel kapcsolatban semmire - idézte fel. - Egy évvel később, tavaly március 28-án megint baleset ért, elestem és a bal könyököm eltörött. Begipszelt kézzel mentem el bejelenteni a balesetet és a kártérítési igényt benyújtani, de

ekkor sem mondták, hogy jogtalan lenne az igényem, a biztosítási díjat, 105 ezer forintot hamarosan meg is kaptam. A balesetem miatt tavaly nyáron három hét kórházi kezelésre szorultam, és ilyen esetben a biztosítás ápolási díjat térít, napi hatezer forintot. Ezért benyújtottam igényemet erre az orvosi dokumentációkkal együtt. A biztosító ekkor már nem térített, sőt felszólítottak a korábban kifizetett összeg visszautalására, mondván, tévedésből fizették ki nekem. Ezt pedig azzal indokolták, hogy a biztosítási szerződés általános feltételei szerint ki vannak zárva azok a testrészek a biztosításból, amelyek korábban bármely okból sérültek. S mivel a könyököm egy évvel korábban már el volt törve, ezért álláspontjuk szerint ez kizáró ok - idézte fel.

Az asszony azonban úgy látja, hogy a bal könyöke az első balesetet követően teljes mértékben meggyógyult, csak véletlen, hogy egy évre rá újra eltörött, ráadásul nem pontosan ugyanazon a helyen. Ezt a véleményt a biztosító vitatta, amikor az ügy tavaly decemberben a pénzügyi békéltető testület elé került. Érvelésükben utaltak rá, hogy az ügyfelük átvette a biztosítás feltételeiről szóló tájékoztatókat, amiben kiemelten szerepel, hogy a biztosítási eseményt előidéző baleset előtt bármely okból sérült, csonka, nem ép vagy funkciójában korlátozott testrészek, szervek a biztosításból ki vannak zárva. Azt is kijelentették, hogy az üzletkötőjük erre felhívta az ügyfél figyelmét. Mivel az orvosi papír szerint a törés ugyanott történt, ráadásul műtötték is a karját, ezért nagyobb az esély arra, hogy újra eltörik, emiatt a biztosító nem tud eltekinteni a 105 ezer forint visszakövetelésétől és egyezségre sem lát lehetőséget.

- Ezt követően érkezett meg áprilisban az ügyvédi felszólító levél, hogy 8 napon belül utaljam vissza a számlájukra a korábban megkapott 105 ezer forintot, mert azt tévedésből fizették ki nekem és peres eljárást helyeztek kilátásba. Én ezt nem tudom elfogadni, mert tévedésben voltam és jóhiszeműen jártam el - tette hozzá. Az előbbi alátámasztandó hivatkozott arra, hogy sem a szerződéskötéskor, sem a biztosítási igény bejelentésekor az ügyintéző nem hívta fel a figyelmét a szerződés említett kitételére, amennyiben pedig rosszhiszeműen akart volna eljárni, akkor nem nyújtja be a korábbi balesetét is leíró teljes orvosi dokumentációt...

Ha ugyanaz a végtag ugyanott törik el, akkor nem fizetnek kártérítést

Szakember segítségével is próbáltuk értelmezni az inkriminált passzust, ami szerint a biztosítási eseményt előidéző baleset előtt bármely okból sérült, csonka, nem ép vagy funkciójában korlátozott testrészek, szervek a biztosításból ki vannak zárva. Polgári peres jogvitákban jártas ügyvéd álláspontja szerint ez alapján minden testrész és szerv kizárt a biztosításból, amennyiben bármikor korábban sérülés érte, még ha meggyógyult, akkor is. Ezzel szemben a biztosító ügyfélszolgálatára megengedőbben nyilatkozott érdeklődésünkre. Azt írták, refractus esetén, azaz amikor ugyanaz a csont ugyanott törik el újra, akkor nem térítenek, de amennyiben nem ugyanott törik el a biztosított végtagja, ahol korábban, úgy viszont jogosulttá válik a térítésre...

Ezek után mit gondoljon a laikus ügyfél?

Olvasónk az ügyvédi felszólítást követően a megyeszékhelyen működő pénzügyi fogyasztóvédelmi tanácsadó irodához fordult, hogy a segítségüket kérje a vita rendezésében, mert szerette volna elkerülni a bírósági pert. Az iroda közreműködésével megfogalmazott levélre küldött válaszában fenntartotta a biztosító a korábbi álláspontját. Ezután azonban pár nappal újabb levél érkezett a pénzügyi szolgáltatótól, amiben olvasónknak már egyezséget ajánlott: e szerint nem kéri vissza a 105 ezer forintot, viszont a kórházi kezelést nem fizeti ki. Ezt olvasónk elfogadta.

Figyelmesen olvassuk át a sokoldalas tájékoztatót

ARANY GÁBOR gabor.arany@zalaihirlap.hu

[Eredeti](#)

(Zalai Hírlap, 2019. június 12., szerda, 7. oldal)

Ötvenmillió forintos bírságot kapott a Provident

A jogszabályi előírások megsértése tartósan fennállt, és az ügyfelek széles körét érintette.

A jegybank szerdai közleménye szerint a JTM-szabályok megsértése huzamosabb időn át a túlzott eladósodás veszélyének tette ki az ügyfeleket. Az MNB megállapította, hogy a Provident 2015 januárja és 2018 decembere között számos esetben az adósságfékszabályok megsértésével járt el, mert egyes adósságszolgálati tételeket a hitelbírálata során figyelmen kívül hagyott, továbbá a havi nettó jövedelem igazolásának módjára vonatkozó előírások megsértésével határozta meg a JTM-et, illetve jelentős számú ügylet esetében emellett a jogszabályban rögzített JTM-limitet megsértve nyújtott hitelt. A Provident hosszabb ideig hiányosan, pontatlanul tájékoztatta ügyfeleit a JTM-re vonatkozó előírásokról, és a havi törlesztőrészlet kiszámításának módjáról is. A hitelszerződések megkötése után a szerződésekre vonatkozó adatokat az intézmény számos esetben a jogszabályi határidőn túl továbbította a központi hitelinformációs rendszerbe. A jogsértések miatt a jegybank 45 millió forint felügyeleti és 5 millió forint fogyasztóvédelmi bírságot szabott ki az intézményre. Kötelezte arra is, hogy a feltárt hiányosságokat szüntesse meg. A bírság összegének meghatározásakor a jegybank figyelembe vette, hogy a jövedelemarányos törlesztőrészlet-mutatóra és a központi hitelinformációs rendszerre vonatkozó szabályok megsértése rendszerszintű hiba következménye, amely tartósan fennállt és az ügyfelek széles körét érintette. A fogyasztók eladósodását gátló JTM-rendelet megsértése komoly pénzügyi és szociális problémákhoz vezethet, egyúttal kockázatot jelent a pénzügyi intézmények prudens működését illetően is - hangsúlyozta az MNB.

[Eredeti](#)

(heol.hu, 2019. június 12., szerda)

Két új élelmiszervédjegyet vezetne be

Az új rendszer az agrártárca szerint segíti majd a vásárlók tájékozódását és garantálja a kiváló minőséget.

Kiváló minőséget garantáló, kétszintű védjegyrendszert vezet be az Agrárminisztérium (AM), amely többek között segíti a lakosság tájékoztatását, garantálja a minőséget és hozzájárul az általános élelmiszerfogyasztási kultúra fejlődéséhez - mondta Zsigó Róbert

élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkár szerdán sajtótájékoztatón. A Kiváló Minőségű Élelmiszer (KME) védjegyrendszer mögötti minősítést a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) végzi, bevezetésében az élelmiszerlánc minden szereplője érintett. A védjegyrendszernek két fokozata lesz: az Alapszintre bármely előállító pályázhat, míg az Arany fokozat elnyerésére további független - a termék élelmiszerbiztonságára, minőségére kiterjedő - vizsgálatok alapján nyílik majd lehetőség - ismertette az államtitkár.

[Eredeti](#)

(teol.hu, 2019. június 12., szerda)

Család-barát

Család-barát: Fagylalt készül! A Család-barát magazin adása igazi nyári kínálattal jelentkezik. Öteltfizekukban fagylalt készül, az év fagylaltja díj birtokosa és az olasz Gelato fesztivál első helyezettje jóvoltából! A szem fény elleni védelméről is gondoskodnak. A Margaret Island igazi fesztivál hangulatot hoz a stúdióba! Család-barát - Duna - június 12., szerda. A stúdió vendégei Scherer Zsolt, MEKH szóvivője és Putti Krisztián 2019 energiakövete, akikkel a műsorvezetők arról beszélgetnek, hogy az energiakövetek "szupertanárok" lesznek, és az energiakövetek nyári felkészítéséről. Rövid riport a Szegedi Vadasparkban született fehér oroszánkölyökről, Szonjáról. A stúdió konyhájában Wilhelm Dávid, a Da Crema Cukrászda cukrása és Fazekas Ádám, a Fazekas Cukrászda cukrása, akik fagylaltot készítenek. Az év fagylaltja. A legfinomabb pistáciafagylalt. A stúdió ötletsarkában Burka Nikolett kagyló- és kavicskép készítő, akivel kagyló és kagyló képek készítéséről beszélget a műsorvezető. Nyári képek. Kagyló kompozíciók. Rövid riport a szinkronúszásról és riport Elizaveta Stepanova vezetőedzővel. A stúdió vendége dr. Ratkay Imola, szemész főorvos, akivel a műsorvezetők az UV-sugárzás szemre gyakorolt hatásairól beszélgetnek. UV-sugárzás káros hatása a szemre: szemfelszíni elváltozások pl. kúszóhártya, szürkehályog kialakulása, sárgatest sorvadása. Fátyolfelhő esetén is lehet erős az UV-sugárzás, ilyenkor se célszerű megválni a divatos kiegészítőtől. Akik pedig szemműtéten estek át (bármilyen típusún is), mindenképpen védjék a szemüket. Már a babákat is érdemes hozzászoktatni a napszemüveghez, különösen mivel az ő szemlencsájuk még nem képes annyi UV-sugárzás kiszűrésére, és így később is természetes lesz számukra a viselet. Ahol az UV-sugárzás visszaverődik (víz mellett vagy havon) még nagyobb a veszély. Ilyenkor ugyanis hóvakság (fotokeratitisz) alakulhat ki, amely igen fájdalmas, de általában 1-2 nap alatt magától gyógyul. A stúdió vendége Kalmár Ágnes, osztályvezető, a Kecskeméti Katona József Múzeum Szókraténusz Játékmúzeuma és műhelye, akivel a műsorvezetők logikai feladványról beszélgetnek. A stúdió vendége Roszáné dr. Kiss Mária, élelmiszerszakértő, Fogyasztóvédők Országos Egyesülete, akivel a műsorvezetők a fagylaltok minőségéről beszélgetnek. A stúdió vendége Illés Zoltán, vízimentő, Vízimentők Magyarországi Szakszolgálat, akivel a műsorvezetők a strandolás fő szabályairól beszélgetnek. Mindig csak a kijelölt helyen ússzunk! Figyeljük a bójákat!

Címkék: fagylalt, szem, UV-sugárzás, UV-védelem, napszemüvegek, zene, konyha, ötletsarok, strandolás szabályai,

[Eredeti](#)

(DUNA TV, 2019. június 12., szerda, 10 óra)

Félmillió gyulladásveszélyes szűrőgépet rendelnek vissza a briteknél

A londoni kormány példátlanul kemény lépést tesz, négy évvel a problémák jelentkezése után.

Átnyúlva a gyártó felett, a londoni kormányzat saját hatáskörben rendeli vissza azt a félmillió darab szűrőgépet, melyeknél fennáll a kigyulladás veszélyes, és ezért fogyasztóvédelmi szempontból, az életre veszélyes készülékeknek számítanak - írja a BBC. A lépés négy évvel azután történik, hogy a Whirpool jelezte, Hotpoint, Creda és Indesit szűrőik típushibásak, amit a vásárlók és otthonaik védelme érdekében orvosolni kell. Ezekből a gépekből nagyjából 5,3 millió darab jutott a brit háztartásokba, és el is kezdték azok szisztematikus felülvizsgálatát, ám még mindig félmillió darab üzemel úgy, hogy veszélyt jelent használóira. Ezt elégelte meg a brit kormány, amikor "példátlan módon", maga rendelte el a gépek visszahívását. A BBC idéz több tisztviselőt, fogyasztóvédelmi vezetőt illetve a brit kereskedelmi minisztert is, akik egybehangzóan nyilatkozták: elfogadhatatlannak tartják, hogy ezek a berendezések még mindig veszélyeztetik az otthonokat. A gyártó ugyan korábban azt javasolta a vásárlóknak, ne használják a gépeket amíg a szakemberek ki nem cserélik a hibás alkatrészeket, ám ezt Londonban elégtelen lépésnek látják, és elrendelték a teljes, még nem javított gépállomány visszahívását. A kereskedelmi minisztérium tájékoztatta döntéséről a gyártót. A kormány az esettel kapcsolatban azt állítja, 11 év alatt, 750 tüzeset köthető a hibás szűrőgépekhez.

[Eredeti](#)

(origo.hu, 2019. június 12., szerda)

Palackonként 31 ezer forintért vizsgálják be a nemzeti bormúzeum készletét

A méréseket végző cég több mint 12 ezer üveg bor valódiságát ellenőrzi, kormányzati megbízással. (Belföld)

A méréseket végző cég több mint 12 ezer üveg bor valódiságát ellenőrzi, kormányzati megbízással. Csaknem négyszázmillió forintért rendelt meg átfogó borbevizsgálást a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, vagyis a Nébih - derül ki a közbeszerzési értesítőből: a hivatal ennyit szán arra, hogy kiderüljön, a tolcsvai és nemespusztai pincékben tárolt muzeális borok tényleg azok-e, mint aminek gondolják őket. A közbeszerzési dokumentum alapján 12500 palack ellenőrzésére írtak ki tendert; a megbízási keretet eredetileg 422 millió forintra lőtték be, de a pályázatra egyedülként jelentkező Diagnosticum Gyártó és Forgalmazó Zrt. végül nettó 393 millió forintért vállalta el és kapta meg a munkát. A külsős cégre azért volt szükség, mert a Nébih laboratóriumaiban nincs ekkora mennyiségre elegendő

vizsgáló kapacitás. A végösszeg így sem kevés, tekintve hogy a Diagnosticum palackonként 31440 forintért vállalta az óborok analitikai vizsgálatát és "teljes ujjlenyomat alapú azonosítását", valamint az eredményeket rögzítő riport készítését - mindezt öt milliliteres minták alapján. A nagy bevizsgálás része a kormány által 2017 őszén elindított Nemzeti Borkincstár Programnak, amivel az óriási, közel 400 ezer palackos tolcsvai bormúzeumot hoznák rendbe, és mérnék fel készlet szerint is. A programra összesen 1,5 milliárd forintot fordítanak, ennek tetemes részét az teszi ki, hogy bevizsgálják az őrzött borállomány eredetiségét. A elemzésekre december 10-ig kapott időt a vállalat, míg az NBP projekt határideje az év végén jár le.

[Eredeti](#)

(nepszava.hu, 2019. június 12., szerda)

Védekezés a kontárok ellen: kérjünk számlát!

Megyénkben is sokan döntenek úgy, hogy eljött az ideje a lakásfelújításnak. A szakemberek hiánya miatt azonban könnyen lehet, hogy kontárokat fogunk ki.

- Pár hónappal ezelőtt úgy döntöttünk a párommal, hogy teljesen felújítjuk a fürdőszobát, de nem volt könnyű szakembert találni. Nagyon örültünk, amikor végre sikerült, később azonban csak bosszúságot okozott - emlékezett vissza a szolnoki Szabó Sándor. - Már magával a munkavégzéssel is voltak problémák, hiszen a szakember sosem jött akkor, amikor megbeszéltük, így a kivitelezés is elhúzódott. Sokkal nagyobb gond volt azonban az, ahogyan a munkát elvégezte. Például a WC tartálya nem volt rendesen felszerelve, így folyt belőle a víz, és a zuhanykabint sem úgy sikerült összeszerelni, ahogyan azt kellett volna. Emellett a mosdó és a WC sem oda került, ahová azt korábban megbeszéltük. - Sajnos írásbeli szerződést nem kötöttünk, és csak akkor vettük észre a problémákat, amikor már használatba vettük az új fürdőszobát, vagyis már kifizettük az elvégzett munkát. Utána hiába próbáltuk felhívni a szakembert, nem tudtuk elérni - panasolta olvasónk. Talán kevesen tudják, hogy a házfelújításra és a lakáson belüli szakipari munkákra is vonatkozik a két év kellekszavatosság. A megyei kormányhivaltól megtudtuk, hogy a fogyasztót megilleti, hogy a megrendelt árut, elvégzett munkát megállapodás szerint hibátlanul kapja meg. Ezt a kivitelezőnek szavatolnia kell, tehát az elvégzett munkáért felelősséggel tartozik. - Bármilyen termék eladásáról is legyen szó, a kötelezett, vagyis a termék eladója és a szolgáltatásnyújtást teljesítő fél, a termék hibájáért, pontosabban a vásárláskor a termékben már meglévő hiba-ok miatt bekövetkező hibáért kellekszavatossági felelősséggel tartozik - állt a kormányhivatal válaszában. - Az eladó és a kivitelező kellekszavatossági felelőssége objektív, vagyis független attól, hogy tudta-e, hogy hibában, pontosabban hiba-okban szenvedő terméket, szolgáltatást adott el, vagy sem, tehát a jóhiszemű eladó is felel a hibás teljesítésért a vevővel szemben. Hozzá tették: minden észrevett hibát célszerű azonnal, vagy a lehető leggyorsabban jelezni. A polgári törvénykönyv szerint, a jogosult kellekszavatossági igénye a teljesítés időpontjától számított egy év alatt évül el. Ha azonban a fogyasztó és vállalkozás között létrejött egy szerződés, ez az idő két évre módosul. Érdemes odafigyelni a határidőkre, mivel az első hat hónapban jelzett hiba esetén a bizonyítás a vállalkozást terheli. Fél év után azonban már a megrendelőnek kell bizonyítania, hogy az elvégzett szolgáltatás hibás volt. Mivel a jogok érvényesítése csak megfelelő bizonyítékok alapján lehetséges, mindig kérjünk

számlát az elvégzett munkáról. A nagyobb megrendelést pedig feltétlenül érdemes írásba foglalni. A békéltető testülethez is fordulhatunk A fogyasztói szerződés keretében érvényesített szavatossági és jótállási igények intézésével és a panaszkezeléssel kapcsolatban a fogyasztóvédelmi hatósághoz fordulhatunk. Minden más szerződéssel, teljesítéssel, kártérítéssel kapcsolatos kérdésben pedig a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő békéltető testület és a bíróság az illetékes. Dr. Lajkóné dr. Vígh Judit ügyvéd, a testület elnöke lapunknak elmondta, hogy érkezett már hozzájuk építőipari kivitelezésekkel kapcsolatos panasz. Sőt, 2017-ben emelkedett is a számuk megyénkben. Akkor döntő többségében a nyílászárók beépítésének minőségével, és a munka késedelmes elvégzésével voltak problémák. A cikk témájával kapcsolatban véleményt is írtunk, ezt ide kattintva olvashatja el.

[Eredeti](#)

(szoljon.hu, 2019. június 12., szerda)

Az Országgyűlés a békéltető testületek reformját tárgyalja

A békéltető testületek működése 20 éves múltra tekint vissza Magyarországon, ezen idő alatt bebizonyították létjogosultságukat, és sikeresen töltötték be azt a szerepüket, hogy a bíróságon kívüli fogyasztói jogviták rendezésében és megoldásában hatékonyan közreműködjenek. Az eltelt idő ugyanakkor nemcsak jó gyakorlatok kialakítására volt elegendő, hanem a szabályozás újragondolását is szükségessé tette - tudatta az OBJEKTÍV Hírügynökséggel közleményében a Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesülete.

A társadalmi környezet, a vállalkozói környezet és maga az igazságszolgáltatás is megváltozott az elmúlt húsz évben. Az új polgári perrendtartás bevezette a professzionális perlekedés, így tárgyalóterembe a fogyasztó legfeljebb akkor juthat be immáron, ha ügyvédi képviselőről gondoskodik. Meg kell barátkoznunk azokkal a jelenségekkel is, hogy egyre többet vásárolunk az interneten keresztül nem csak a számítógépünket, hanem okos készülékeinket is használva személyes adatinkkal fizetve. Tudomásul kell vennünk azt, hogy a fogyasztói jogviták legfontosabb vitarendezési formájává a békéltető testületek léptek elő, mindezt persze maga után vonja azt is, hogy a békéltető testületeknek is lépést kell tartaniuk ezekkel a kihívásokkal. Ha elvárjuk a legnagyobb országos kereskedelmi hálózatoktól azt, hogy fogyasztóvédelmi szaktudással rendelkező munkatársakkal rendelkezzenek, akik a békéltető testületek előtt folyó eljárásokban is eljárnak, akkor elvárhatjuk a békéltető testületektől is azt hogy ne csak helyi, hanem akár országos szinten is egységesen ítéljenek meg hasonló vagy ugyanolyan ügyeket. Jogos elvárás az is, hogy magasabb szakértelemmel és gyakorlattal rendelkező szakemberek üljenek a felekkel szemben a tárgyalóasztalnál is. Az Országgyűlés által a napokban tárgyalt, a fogyasztóvédelemről szóló törvény módosításáról szóló T/6343 számú előterjesztés alkalmas arra, hogy a békéltető testületek szabályozásának reformját elindítsa és egy hatékonyabb alternatív vitarendezési eljárást tegyen lehetővé a fogyasztók számára. Kifejezetten üdvözlendő az a kezdeményezés, hogy egységes eljárási szabályzat megalkotására jogosítja fel a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarát, amelyre még ezidáig nem került sor. Tapasztalatból tudjuk, hogy az egységes és ennél fogva kiszámítható döntéshozatal, a magas szintű szaktudás és partneri légkör elengedhetetlen ahhoz, hogy a bepanaszolt vállalkozások és fogyasztók között sikeresen békéltethessünk. A békéltető

testületek,- függetlenségük megtartása mellett - a fogyasztóvédelmi intézményrendszer tagjaként hatékonyabban tudnak fellépni a jogsértő, fogyasztókat átverő vállalkozásokkal szemben is. A betervezett jogszabálmódosítás ebbe az irányba kívánja megtenni az első lépéseket - mondta Dr. Hajnal Zsolt, a Hajdú-Bihar megyei Békéltető Testület és a Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesületének elnöke. Hírforrás: OBJEKTÍV Hírügynökség 2019. június 12.

[Eredeti](#)

(objektivhir.hu, 2019. június 12., szerda)

Olvasói panasz: visszakövetelte a biztosító a pénzt, aztán egyezséget ajánlott

A lényeg a részletekben rejlik, de gyakran nem olvassuk el a szerződések minden sorát, vagy éppen a sokadig oldalon szemünk elé kerülő mondatokat nem értjük meg, és ehhez általában nem is kapunk segítséget.

kellemetlen meglepetések. Erre példa olvasónk esete. A hatvanas éveiben járó asszony családi baleset-biztosítást kötött 2017 márciusában. - Pár héttel korábban, még januárban elestem, a bal könyököm eltörött, gipszben volt a karom, amikor a szerződést aláírtuk - kezdte történetét olvasónk. - Az üzletkötő láthatta a sérüléseket, de nem hívta fel a figyelmemet ezzel kapcsolatban semmire - idézte fel. - Egy évvel később, tavaly március 28-án megint baleset ért, elestem és a bal könyököm eltörött. Begipszelt kézzel mentem el bejelenteni a balesetet és a kártérítési igényt benyújtani, de ekkor sem mondták, hogy jogtalan lenne az igényem, a biztosítási díjat, 105 ezer forintot hamarosan meg is kaptam. A balesetem miatt tavaly nyáron három hét kórházi kezelésre szorultam, és ilyen esetben a biztosítás ápolási díjat térít, napi hatezer forintot. Ezért benyújtottam igényemet erre az orvosi dokumentációkkal együtt. A biztosító ekkor már nem térített, sőt felszólítottak a korábban kifizetett összeg visszautalására, mondván, tévedésből fizették ki nekem. Ezt pedig azzal indokolták, hogy a biztosítási szerződés általános feltételei szerint ki vannak zárva azok a testrészek a biztosításból, amelyek korábban bármely okból sérültek. S mivel a könyököm egy évvel korábban már el volt törve, ezért álláspontjuk szerint ez kizáró ok - idézte fel. Az asszony azonban úgy látja, hogy a bal könyöke az első balesetet követően teljes mértékben meggyógyult, csak véletlen, hogy egy évre rá újra eltörött, ráadásul nem pontosan ugyanazon a helyen. Ezt a véleményt a biztosító vitatta, amikor az ügy tavaly decemberben a pénzügyi békéltető testület elé került. Érvelésükben utaltak rá, hogy az ügyfelük átvette a biztosítás feltételeiről szóló tájékoztatókat, amiben kiemelten szerepel, hogy a biztosítási eseményt előidéző baleset előtt bármely okból sérült, csonka, nem ép vagy funkciójában korlátozott testrészek, szervek a biztosításból ki vannak zárva. Azt is kijelentették, hogy az üzletkötőjük erre felhívta az ügyfél figyelmét. Mivel az orvosi papír szerint a törés ugyanott történt, ráadásul műtötték is a karját, ezért nagyobb az esély arra, hogy újra eltörök, emiatt a biztosító nem tud eltekinteni a 105 ezer forint visszakövetelésétől és egyezségre sem lát lehetőséget. - Ezt követően érkezett meg áprilisban az ügyvédi felszólító levél, hogy 8 napon belül utaljam vissza a számlájukra a korábban megkapott 105 ezer forintot, mert azt tévedésből fizették ki nekem és peres eljárást helyeztek kilátásba. Én ezt nem tudom elfogadni, mert tévedésben voltam és jóhiszeműen jártam el - tette hozzá. Az előbbi alátámasztandó hivatkozott arra,

hogy sem a szerződéskötéskor, sem a biztosítási igény bejelentésekor az ügyintéző nem hívta fel a figyelmét a szerződés említett kitételére, amennyiben pedig rosszhiszeműen akart volna eljárni, akkor nem nyújtja be a korábbi balesetét is leíró teljes orvosi dokumentációt... Szakember segítségével is próbáltuk értelmezni az inkriminált passzust, ami szerint a biztosítási eseményt előidéző baleset előtt bármely okból sérült, csonka, nem ép vagy funkciójában korlátozott testrészek, szervek a biztosításból ki vannak zárva. Polgári peres jogvitákban jártas ügyvéd álláspontja szerint ez alapján minden testrész és szerv kizárt a biztosításból, amennyiben bármikor korábban sérülés érte, még ha meggyógyult, akkor is. Ezzel szemben a biztosító ügyfélszolgálat megengedőbben nyilatkozott érdeklődésünkre. Azt írták, refractus esetén, azaz amikor ugyanaz a csont ugyanott törik el újra, akkor nem térítenek, de amennyiben nem ugyanott törik el a biztosított végtagja, ahol korábban, úgy viszont jogosulttá válik a térítésre... Ezek után mit gondoljon a laikus ügyfél? Olvasónk az ügyvédi felszólítást követően a megyeszékhelyen működő pénzügyi fogyasztóvédelmi tanácsadó irodához fordult, hogy a segítségüket kérje a vita rendezésében, mert szerette volna elkerülni a bírósági pert. Az iroda közreműködésével megfogalmazott levélre küldött válaszában fenntartotta a biztosító a korábbi álláspontját. Ezután azonban pár nappal újabb levél érkezett a pénzügyi szolgáltatótól, amiben olvasónknak már egyezséget ajánlott: e szerint nem kéri vissza a 105 ezer forintot, viszont a kórházi kezelést nem fizeti ki. Ezt olvasónk elfogadta.

[Eredeti](#)

(zaol.hu, 2019. június 12., szerda)

Életet ment a biztonságkultúra, a megelőzésen a hangsúly

Ha egy ember életét sikerül megmenteni, már megérte a Békés Megyei Munkahelyek Biztonsága Munkacsoport létrehozása.

- Honnan jött az ötlet, hogy létrehozzák a munkacsoportot? - Még 2017-ben az akkori Nemzetgazdasági Minisztérium konferenciát szervezett Békéscsabán, ami a biztonságos munkahelyekről, az együttműködés fontosságáról szólt. A megnyitón Takács Árpád megyei kormány megbízott beszélt arról, hogy szeretné, ha megalakulna egy, a témával foglalkozó munkacsoport. Ez a múlt év februárjában jött létre. Legfontosabb célja, hogy a biztonságos munkavégzéssel kapcsolatos problémakört fókuszba állítsa, az előírásokról, jogszabályokról, a jó példákról tájékoztasson. - A legtöbb jó példát hol tapasztalják? - Azt látjuk országosan és Békés megyében is, hogy a nagyvállalatoknál önálló, munkavédelemhez kapcsolódó minőségirányítási rendszer működik szakemberekkel. Pénzt, szellemi tőkét biztosítanak a munkavédelemre, és sokkal kevesebb is a baleset egy nagy, komoly cégnél, mint a kis- és közepes vállalkozásoknál. Éppen ezért a számukra jelentettünk meg kiadványt a tavalyi év végén. Ebben szerepel a megvalósítandó, legfontosabb feladatok listája, valamint, hogy mivel járhat, ha a szabályokat megsértik. Aki most indít be vállalkozást, annak is segítünk, tudjon honnan meríteni. - Gondolom, a legfontosabb a megelőzés ezen a területen is. - Mi ezt úgy fogalmaztuk meg, hogy a beavatkozás helyett a megelőzés kultúrája kerüljön előtérbe Békés megyében. Egy felmérés alapján több mint 200 milliárd forint kiesése van évente az országnak a munkabalesetek következményeként. Egy baleset nem jó annak, aki érintette, nem jó a családjának, de a munkáltatónak sem. Ezért azt gondoltuk, szeretnénk tenni annak

érdekében, hogy ez a helyzet megváltozzon. - Milyen a személyi összetétele a munkacsoportnak? - Két szóban: szerteágazó, heterogén. Nagy részben a Békés Megyei Kormányhivatal szakemberei dolgoznak aktívan a munkacsoportban. Azok, akiknek a biztonságos munkavégzéshez kapcsolt feladatuk van. Külsősöket is behívtünk, az adott terület országosan elismert szaktekinéteit, valamint a nagyvállalatok munkavédelmi vezetőit, akik speciálisan ezen a szakterületen dolgoznak. Ezen túlmenően bevontuk az érdekképviseleti szerveket, mert azt szerettük volna, hogy a munkacsoport összetételében, munkájában együttműködés legyen a munkaadó, munkavállaló és a hatóság vagy az állam oldaláról is. Tizenhat tagú munkacsoport jött létre. Az érdekképviseletek közül a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara képviselői, a Vállalkozók Országos Szövetségének Békés megyei elnöke vállalt tagságot nálunk, dolgozik a munkacsoportunkban. - A hasznos üzeneteket milyen formában juttatják el az érintettekhez? - Még egyszer kiemelem, nem a fióknak dolgozunk, tehát nagyon fontos minél több kommunikációs csatornán eljuttatni az anyagokat az érintettekhez. Kiadványokat szerkesztettünk és szerkesztünk, konferenciákat szervezünk, és miként a Békés Megyei Hírlapban, úgy más megyei médiumokban is folyamatos tájékoztatást nyújtunk. - Volt egy mondata egy interjúban, hogy az okos ember mindig előre menekül. Ez alatt mit értett? - Azt, hogy meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek által kevesebb baleset, kevesebb kár lesz. Az is nagyon fontos, hogy a munkavállaló kipihent, motivált legyen. Rá kell erre irányítani a gondolkodást, hogy érdemes ebbe a területbe befektetni. Van például egy európai uniós felmérés, ami azt mutatja, hogy minden biztonságos munkavégzéshez kapcsolódó, befektetett euróhoz 2,2-szeres megtérülés kapcsolódik. Tehát fontos lenne, hogy a biztonságkultúra menjen egy kicsit lejjebb a nagy multicégektől a közepesek felé, és ők is próbáljanak meg az anyagi lehetőségeiknek megfelelően valamilyen ütemezett formában lépgetni a biztonságos munkavégzés irányába. A munkacsoportunk anyagai a megyei kormányhivatal honlapján is elérhetők, érdemes ezeket áttanulmányozni. - Dobókői György elnök, a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Műszaki Engedélyezési, Fogyasztóvédelmi és Foglalkoztatási Főosztályának vezetője. - Dr. Mucsi Gyula, a Békés Megyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztályának vezetője (munkaegészségügy). - Varga István, a MUVAPI Kft. ügyvezetője (Békés megye aktuális munkavédelmi helyzetképe). - Dr. Kálmán Viktor, a Békés Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztály jogtanácsosa (sérülékeny csoportok, az állami foglalkoztatási szerv feladata). - Vandlik-Katola Zoltán, a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Műszaki Engedélyezési, Fogyasztóvédelmi és Foglalkoztatási Főosztály Munkavédelmi és Munkaügyi Osztályának osztályvezetője (jogbiztonság a munkaviszonyban). - Dr. Rusz Gábor, a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Műszaki Engedélyezési, Fogyasztóvédelmi és Foglalkoztatási Főosztály jogásza (joghátrányok). - Maczkó Péter, a Békés Megyei Kormányhivatal Pénzügyi és Gazdálkodási Főosztály Informatikai Osztályának informatikusa (információbiztonság). - Dr. Kepenyés Réka, a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály jogásza (környezetvédelem). - Marton Gergely tűzoltó alezredes, a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság iparbiztonsági főfelügyelője (katasztrófavédelem). - Musulin Miklós, a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Ellenőrző Bizottságának elnöke. - Beszédes Nimród, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Békés Megyei Igazgatóságának képzési referense. - Nagy Mihály László, a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének Békés megyei elnöke. - Szekeres Katinka Dóra, a Henkel Magyarország Kft. SHE-Q menedzsere. - Opauszki Zoltán, a Békéscsabai Médiacentrum ügyvezetője. -

Rekeczki Csaba, a Linamar Zrt. Ehs-leaderje. - Botyánszki András, a MŰKER Kft. ügyvezetője.

[Eredeti](#)

(beol.hu, 2019. június 12., szerda)

A magyar plázák elhallgatott titkai - Milliárdokat szakítanak az okostükörrel és az influenzszerekkel

A hazai bevásárlóközpontok kihívásairól szóló sorozatunk előző részeiben az étkeztetési forradalomról, majd a vásárlások pszichológiai motivációiról írtunk. Ebben a részben pedig megnézzük, mit tehet...

A hazai bevásárlóközpontok kihívásairól szóló sorozatunk előző részeiben az étkeztetési forradalomról, majd a vásárlások pszichológiai motivációiról írtunk. Ebben a részben pedig megnézzük, mit tehet, és mit tesz egy bérlő annak érdekében, hogy megismerje vásárlóit, növelje forgalmát és javítsa bérleti feltételeit. 3. GYORSREAGÁLÁSÚ ERŐK A BÉRLŐI FRONTON Rendszeres és minél pontosabb adatelemzésen alapuló folyamatos alkalmazkodás. Ez a kulcsa manapság annak, hogy egy bevásárlóközpontban bérleményt fenntartó vállalkozás talpon maradjon. A plázák szerepét sokan eltérően értelmezik, nagyon nem egyforma az egyes nemzetközi hálózatok gyakorlata, a kisebb hazai cégek is másképp tekintenek erre az ingatlan típusra. A megközelítés nyilván erősen függ attól, hogy milyen régen van már a piacon egy adott márka és mennyire tudta változatossá tenni kiskereskedelmi csatornáit. Ha egy márka éppen most lép a piacra, akkor nem feltétlenül egy plázában akar elindulni, ott általában magas bérleti díjakkal kell számolnia, már csak azért is, mert kezdetben viszonylag kis területet fog bérelni, amit tesztként használ, s ez fajlagosan az átlagnál húzósabb bérleti díjat jelent. A tágasságérzés megnyugtat, fokozza a vásárlási élményt. forrás: shutterstock.com Az elektronikus kereskedelem gyors növekedése egyre több márkát késztet arra, hogy egyszerre használja showroom-ként és átvételi pontként a plázában lévő bérleményét. A fizikai kiskereskedelem ugyanakkor nem fog megszűnni, mindig lesznek olyan profilú üzletek, ahol igenis fontos a személyes kontaktus (pl. valódi szaktanácsadás, igény az önkép megerősítő külső véleményre, főleg a divatcikkelnél). "Először az elektronikai cikkeket árusítók érezték meg az internet hatását, úgy 10-12 évvel ezelőttre tehető ez. Az online forgalom gyorsulását 4-5 éve már a divatcikkkel kereskedők is érzik. Vannak olyan nagyobb divatcégek, amelyek ezért már évek óta átvételi pontként is üzemeltetik a bérleményeiket - ecsetelte a helyzetet Szabó Viktória, a Cushman & Wakefield szakértője. Kassák Residence 1134 Budapest, Klapka utca 4-10. 232 db lakás 30 - 130 m2 alapterület Átadás: 2019 Q4 35 - 110 M Ft Ajánlatot kérek Utalt rá, hogy a bérlők manapság rövidebb fix idejű bérleti szerződéseket kötnek. "Ma már a divatcégek általában 3-5 évre szerződnek - ez értelemszerűen komolyabb kockázatvállalást feltételez a bérbeadók oldalán, különösen, ha a bérlő ezen kívül kiépítési hozzájárulást is elvár a bérbeadótól"- mondta a szakember. A szórólap köszöni szépen, jól van vidéken A bevásárlóközpontok kínálatáról, akcióiról, rendezvényeiről elsősorban a helyszínen tájékozódnak a látogatók. A további információ források között túlnyomó többségben vannak az online felületek: köztük is legjelentősebb a Facebook, de viszonylag sokan követik a bevásárlóközpontok hírleveleit is; vidéken emellett még a postaládába dobott szórólapok is

fontos szerepet játszanak. Az online csatorna a kommunikáción túlmenően azért is kiemelt figyelmet érdemel, mert a plázalátogatók összes költségeit tekintve bizonyos termékcsoporthoz és szolgáltatások esetén már versenyre kel az offline üzletekkel - fogalmazott a GfK piackutató cég. Tapasztalataink szerint főleg a ruházati boltokra jellemző, hogy sokkal rövidebb ideig tartják az áru kínálatot, s ez fejlettebb készletezést, gyors és átgondolt logisztikát feltételez. Úgy tudjuk, hogy több helyütt a bérlők elérték: az online forgalom ne számíton bele az adott üzlethelyiség forgalmába. Ezzel lenyomhatják a bérleti díjat vagy mérsékelhetik annak növekedését. A bérlők további lehetősége a rugalmasabb expanzió. Az most a trend a világpiacra, hogy nem csupán lassabb a bővülés, hanem az is, hogy kisebb egy-egy üzlet területe, de amelyik piacon lehet és érdemes, ott akár kétszintes áruházat is nyitnak, vagy előveszik a shop-in-shop megoldást. Erről mi is meggyőződhattunk, hiszen láttuk, hogy például a Media Markt már Soroksáron, a Megaparkban bezárta óriási, egyedülálló épületben lévő áruházat és átköltözött az M5-ös autópálya másik oldalán lévő BuyWay bevásárlóparkba, egy jóval kisebb területre. A tavaly átadott kispesti Shopmarkban a felújítás előtti területnél kisebb üzletben nyitotta újra ottani egységét. Ugyanez a hálózat meglépte azt is, hogy egyes magyarországi Tescokban saját kisebb áruteret alakított ki. Ezt ugyan még vizsgálja a Gazdasági Versenyhivatal, de egyelőre működhetnek ezek az üzletek. Okostelefonnal azonnal ellenőrizhetjük, hogy jó vétel-e az adott áru. forrás: Shutterstock.com A proptech újdonságai is a hatékonyabb működést szolgálják, élnek is vele szerte Európában. Nincs kétségünk afelől, hogy a magyar pláza piacon is megjelennek ezek a megoldások. Az üzleten belüli marketingben terjedőben vannak az interaktív bevásárlókocsik (rögzíti, hogy hol áll meg a látogató, mikor és mit vásárol, esetleg mit tesz vissza a polcra vagy mennyire kedvezményfüggő), az okostükrök és az okospróbafülkék. Utóbbiak a vásárlót és az üzletet is rengeteg infóval látják el, de az üzlet biztosan többet profitálhat belőlük, hiszen sokkal finomabban hangolhatja a ruha vagy a divatcikk marketingjét ezáltal. A személyes adatokkal természetesen vigyázni kell, inkább azért érdekesek egy-egy üzletnek ezek az információk, mert megmutatják, hogy miként reagálnak a vevők egy-egy új modellre. Az év legnagyobb hazai ingatlanos eseményén kötelező a részvétel. Új információk, befektetési trendek, okos üzleti megoldások lesznek terítéken. Már most jelentkezzen! **ÁTTEKINTÉS-RÉSZLETES PROGRAM-ÁRAK JELENTKEZÉS** A ki-és belépések számlálása már nem újság, de kötelező, a GDPR-kompatibilis arcfelismerő rendszerek már a jelenben vannak. A kassza forgalmat percre pontosan lehet követni, s ha kell, azonnal fel lehet tölteni a pultokat, s azonnal új kassza nyitása is lehetséges, persze ugyancsak a folyamatos adatelemzést felhasználva. Tarolnak a saját márkás termékek Tavaly élelmiszer kategóriákra 1800 milliárd forintot költöttünk, ami 7 százalékos értékbeli növekedés 2017-tel szemben. Értékben gyakorlatilag változatlan a top kategóriák sorrendje: rajongjuk a feldolgozott húsert, a sörért és a sajtért. Legnagyobb mértékben, 50% fölötti értékbeli forgalom növekedéssel a növényi alapú joghurt jött fel, de a gin (+40%) sem szégyenkezhet. Az értékesítések több mint 70 százaléka gyártói márkás termék - közölte a Nielsen piackutató cég. A színek bevetése szintén elengedhetetlen és a jövőben is fontos lesz. Az árcéduláknál rikító színnel jelzik az úgymond akciós terméket, ez a "tiltott gyümölcs" jellege miatt azonnal odavonzza a szemet. Még mindig működik a gondolavég, az üzletben lévő terelő táblák (egyre több digitális ezek közül) és persze a polcelrendezés is kritikus. BudaPart Gate 1117 Budapest, Dombóvári út 27 Kiadó terület: 1101 m² Átadás: 2019 Bérleti díj: 14.5 - 17.5 EUR Ajánlatot kérek Kui János, a GfK Industry sales terület vezetője szerint azonban már régen nem igaz, hogy a szemmagasságba kell tenni a legdrágább termékeket, ez a régi tétel 15 éve megdőlt Magyarországon, nálunk ugyanis a lakosság túlnyomó része 15 fokkal lejjebb néz, fejét kissé lehajtva közlekedik. Fontosnak mondta azonban az influenzaszerek hatását, különösen a napi fogyasztási cikket árusító üzletek számára. Szerinte egyáltalán nem minden esetben

működik, sőt, különösen oda kell figyelni arra, hogy ne hogy megosztó szereplőt vagy témát válasszon a marketinges. (az influenzaszerek főleg a divatkiegészítőknél, a kozmetikumoknál és a ruházati termékeknél vehetők be és egyre több nagy márka, de maguk a plázaüzemeltetők is élnek ezzel a lehetőséggel, felhajtva a forgalmat és szép summákat termelve a bérlőknek, s közvetve maguknak - a szerk.) Más szakértőkhöz hasonlóan ő is azt mondta, hogy rámenősebbek és jobban célzottabbak a mobilkampányok, a Big Data további sokféle hasznosítási lehetőséget nyújt a kereskedőknek. Következik: Kellenének a halottak a plázapiacra, de nincs sok esély 2019.06.04 05:45 A magyar plázák elhallgatott titkai - Trükkök egész sorával keresnek vagyonokat az üzletek 2019.06.07 05:45 A magyar plázák elhallgatott titkai - Milliárdokat csinálnak, de hogyan?

[Eredeti](#)

(portfolio.hu, 2019. június 12., szerda)

Kartellezés miatt együttesen hetvenmillió forintba bírságolta

Kartellezés miatt együttesen hetvenmillió forintba bírságolta a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) az Irodatechnikai és Pénztárgép Szervizek Országos Ipartestületét (IPSZOI), valamint több forgalmazó és szervizelő céget, mivel 2014-ben az IPSZOI ajánlott árakat határozott meg az akkor bevezetett online pénztárgépek éves felülvizsgálatára. Az ajánlások korlátozták a versenyt, ezért jogsértőek - írták. *(AMB)

[Eredeti](#)

(Magyar Hírlap, 2019. június 13., csütörtök, 10. oldal)

MIT TEHETÜNK, HA ÁRTALMAS A MEGVÁSÁROLT "CSODASZER"?

A különböző egészséget megőrző vagy javító, esetleg látványos fogyást vagy dús hajkoronát ígérő hirdetésekéről sokszor derül ki, hogy a szerek a gyakorlatban nem sokat érnek. Ám az is előfordulhat, hogy a megvásárolt "csodaszerek" ahelyett, hogy használnának, még ártanak is az egészségünknek.

Ha a fogyasztó olyan terméket kapott, ami a hirdetésben beígért jótékony hatás helyett ártott az egészségének, akkor a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Egyesülete szerint az mindenképp hibás terméknek minősül. Hibás termék esetében pedig a fogyasztókat alapvetően megilleti az ingyenes javítás vagy csere lehetősége. Ha ezeket az adott vállalkozás nem akarja vagy nem tudja teljesíteni, akkor jön szóba a vételár leszállításának joga, vagy a kifizetett vételár visszafizetése.

Az egészséget nem lehet cserélni

Egy ártalmas "csodaszer" esetében azonban szóba sem jöhet a javítás vagy a csere lehetősége - hiszen egy ugyanolyan cseretermékkel valószínűleg csak ugyanúgy pórul járna a vásárló -, ezért a fogyasztó kérheti a vállalkozástól a megvásárolt termék árának visszafizetését. Ha ez a vásárlástól számított hat hónapon belül történik meg, abban az esetben a kereskedőnek kell bizonyítania, hogy a termék nem hibás - vagyis egy "csodaszer" esetében azt, hogy az teljes mértékben megfelel a szerződésben foglaltaknak, és valóban jótékony hatással van az egészségre. Ha ez nem történik meg, akkor a fogyasztó joggal kérheti a vételár visszafizetését. Fél év elteltével azonban már a vásárlónak kell bizonyítania a termék hibáját, vagyis azt, hogy a szer nincs jótékony hatással az egészségre, sőt, ártott is annak. Ha ezt a vásárló nem teszi meg, akkor a vételár visszafizetésére vonatkozó igénye megalapozatlanná válik. A fogyasztónak összesen két év áll a rendelkezésére ahhoz, hogy bármiféle reklamációval éljen a terméket illetően.

Feketelistára is kerülhet a megtévesztő vállalkozás

Természetesen vitás esetekben fordulhatunk a fővárosi és megyei kereskedelmi és iparkamarák mellett működő békéltető testületekhez, amelyek segíthetnek a kérdések rendezésében. Ha nem sikerül egyezsége jutni, akkor a békéltető testületek eldöntik, hogy megalapozott-e a vásárló igénye. Ha sikerül megegyezni, akkor az kötelező érvényű a vállalkozásra nézve.

Ha a cég nem hajlandó az egyezsége, de a fogyasztói kérelem megalapozott, akkor a testület egy ajánlást fogalmaz meg, és ha ezt az ajánlást a cég nem teljesíti, akkor - a fogyasztó adatainak megjelölése nélkül - a testület nyilvánosságra hozza az ügyet, a vállalkozás pedig felkerül az interneten is elérhető feketelistára.

Az ilyen esetekben felmerülhet a fogyasztók megtévesztése is, a vásárlók élhetnek azzal a lehetőséggel, hogy bejelentést tesznek a fogyasztóvédelmi- vagy a piacfelügyeleti hatóságnál a megtévesztésre hivatkozva, amely kimerítheti a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat fogalmát. Ha a hatóság eljárása után bebizonyosodik, hogy a termék nem biztonságos, akkor a vállalkozás akár bírságra is számíthat.

Ekkor kérhető a kártérítés

A fogyasztónak a hibás teljesítés következtében olyan kára is keletkezhet, amely túlmutat azon, hogy a megvásárolt termék nem megfelelően működik. A Magyar György és Társai Ügyvédi Iroda szerint jogi értelemben kárnak minősül például egészségkárosodás esetében a munkaképtelenség miatt i keresetkiesés, és a károsultat ért vagyoni hátrányok kiküszöböléséhez szükséges költség is. Ez utóbbi az indokolt költségeket jelenti, ami egy kárt okozó "csodaszer" esetében az egészség helyreállítására költött forintokra is érvényes - vagyis kérhetjük az utólagos kezelések, gyógyszerek költségének megtérítését a kárt okozó cégtől.

A polgári törvénykönyv alapján az, aki kárt okoz a szerződés megszegésével, köteles a kárt meg is téríteni. A fogyasztónak csak a kárt, a károkozó magatartás jogellenességét és felróhatóságát, illetve a károkozó magatartás (hibás teljesítés) és a kár közötti okozati összefüggést kell bizonyítania.

[Eredeti](#)

(Meglepetés, 2019. június 13., csütörtök, 22. oldal)

Vették az akadályt a bankkártya-elfogadók

Fajlagosan a legkisebb bankkártyaelfogadók költségei csökkentek a leginkább 2013 és 2018 között. E vállalkozásoknak most a forgalom arányában 2 százalékos körüli díjjal kell számolniuk, korábbi költségeik ezzel megfelelőnek - derül ki a versenyhivatal vizsgálatáról készült jelentésből.

BANKKÁRTYAPIAC | A kisebb kereskedőket a fix díjak nyomják, de ezt eliminálhatja a POS-program

Nem talált fogást a GVH

Fajlagosan a legkisebb bankkártya-elfogadók költségei csökkentek a leginkább 2013 és 2018 között, a forgalom arányában 2 százalékos körüli díjakkal kell számolniuk. Ez a korábbi költségek megfelelőségét jelenti a versenyhivatal jelentése szerint.

Lényegében egyetlen, a bankkártyás fizetés költségeivel kapcsolatos aggályt sem igazolt a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) ágazati vizsgálata, legalábbis az előzetes vizsgálati jelentés megállapításai szerint. A GVH szakértői először azt a hipotézist vizsgálták, amely szerint a bankközi jutalékok (interchange-díj) 2014-es csökkentéséből eredő költségcsökkentést a bankkártya-elfogadók nem, vagy csak részben adták át a kereskedőknek. A GVH megállapítása szerint az interchange-szabályozás bevezetése után a jutalékok forgalomhoz viszonyított aránya megfelelő volt, 0,214 százalékponttal lett kisebb. Azt ugyan igazolta a vizsgálat, hogy a kártyaelfogadás biztosításáért kért - eleve magasabb, 0,6 százalékos körüli - egyéb bevételek a kezdetekben (2014 első negyedévében 0,076 százalékponttal) nőttek, ám a verseny miatt már 2014 végére 0,6 százalékos alá estek. A GVH összességében már 2014 első negyedévében a kártyaelfogadási díjak csökkenését mutatta ki, adatai szerint az elfogadók bevételei 2013 és 2018 első negyedéve között 0,3 százalékponttal csökkentek. A csökkenésnek csak a kétharmadát adta az interchange-díj csökkenése, amit tehát a bankok valóban ott hagytak a kereskedőknél. A GVH kimutatta, hogy a bankkártya-üzemeltetésben érintett szolgáltatók legnagyobb bevétele a tranzakció értékével arányos díjakból, jutalékokból származik. E bevételeik folyamatos növekedését az egyre nagyobb forgalom igazolhatja. A fix költségek az új POS-készülékek telepítésével párhuzamosan szerényen emelkednek. A GVH megállapításai szerint kiugróan nőtt a tranzakciószámmal arányos díjazás, ami a nagyszámú, de kis értékű ügyleteket lebonyolító kereskedőknek lehet hátrányos. Ugyanakkor a versenyhivatal jelzi, hogy ilyen árazást kevés elfogadó alkalmaz, így az érintett kereskedők választhatnak olyan elfogadót, amely nem számít fel tranzakciószámmal arányos díjat. Ehhez persze fejleszteni kell a kereskedői tudatosságot.

A versenyhivatal vizsgálata nem igazolta azt a vélekedést sem, hogy az elfogadók - azokon a településeken, ahol gyengébb köztük a verseny - kedvezőtlenebb kondíciókat kínálnak a kereskedőknek, a válaszoló bankkártya-elfogadó cégek zömének árazása ugyanis országosan egységes. Nem lehetett alátámasztani azt a feltételezést sem, hogy az elfogadók sokkal rosszabb kondíciókat szabnak a kisebb kereskedőknek. Az ő esetükben - a kisebb tranzakciós forgalom miatt - számottevők lehetnek, akár a teljes megfizetett díj 35 százalékat is elérhetik a POS-terminálokhoz kapcsolódó fix díjak, miközben 25 milliós forgalom felett a költségek aránya elhanyagolható. Így a GVH sem tehetett mást, mint hogy rögzítette a közgazdasági alaptézist, amely szerint a kis- és nagyméretű kereskedők által fizetett díjak közötti különbség jelentős hányada a méretgazdaságosságból fakad, a POS-terminálok állami támogatási programja pedig hatékonyan segítheti a legkisebb kereskedőket. Utóbbiak elfogadási kiadásai az ingyenes terminálokkal akár a harmadával csökkenthetők. Az a GVH legérdekesebb megállapítása, hogy a vizsgált időszakban a legjelentősebb mértékben éppen a legkisebb méretű kereskedőknél ment végbe díjcsökkenés. Bár a forgalomhoz viszonyítva

még e kör díjterhelése a legnagyobb, a különbség a többi méretkategóriához képest már nem olyan jelentős, mint korábban. Míg 2013 első negyedévében a legkisebb méretű kereskedők fizetési kártyás bevételeinek közel a 4 százalékaival egyezett meg az általuk fizetett díj, ez 2018 első negyedévére átlagosan csaknem 2 százalékra csökkent. Az 1-25 millió forintos negyedéves fizetési kártya-forgalmú kereskedők díjterhelése 1,5 és 2 százalék körül alakult, a 25-250 millió sávban 1, e felett pedig átlagosan 0,5 százalék körül volt.

Továbbra is probléma a megfelelő tájékoztatás hiánya: a megkérdezett kereskedők az átlagos bankkártyás díjterhelést 3,8 százalékra teszik, ráadásul sokszor a politikusok is 5 százaléknál magasabb átlagdíjakról beszélnek, holott ennél már 2013-ban is kevesebbet fizettek a legkisebb kereskedők is.

GRAFIKON

A BANKKÁRTYA-ELFOGADÓK BEVÉTELEINEK A KÁRTYÁS FORGALOMHOZ VISZONYÍTOTT ARÁNYA

Forrás: GVH (MNB pénzforgalmi statisztika alapján), VG-grafika
NAGY LÁSZLÓ NÁNDOR

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2019. június 13., csütörtök, 1+13. oldal)

Egész szezonban kötelező védekezni a parlagfű ellen

Fontos változás, hogy az idei évtől szigorodott a szabályozás, megszűnt a július 1-jei "türelmi idő" a parlagfű elleni védekezésben. A tulajdonosoknak folyamatosan gondoskodniuk kell arról, hogy ingatlanukon megakadályozzák a parlagfű virágbimbójának kialakulását, majd ezt az állapotot fenntartsák.

Az eddigi előírások szerint a parlagfű elleni védekezést elmulasztó földhasználókat, csak az adott év július 1-jét követően lehetett felelősségre vonni. Az idei parlagfű szezontól érvényes törvénymódosítás értelmében azonban a parlagfű elleni védekezés már egész évben fennálló kötelezettség. Azokon a területeken, ahol ennek nem tesznek eleget, az illetékes hatóság közérdekű védekezést rendel el, és növényvédelmi bírságot szab ki. A bírság mértéke 15 ezertől 5 millió forintig is terjedhet. A parlagfű elszaporodásának visszaszorítása, az egészséges környezet biztosítása közös célunk. Éppen ezért az Agrárminisztérium ezúton szeretné felhívni minden földtulajdonos és földhasználó figyelmét, hogy folyamatosan védekezzen a parlagfű szaporodása és a pollenszórása ellen. A földtulajdonosok a gyommentesítéssel kapcsolatos szakmai információkért a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz fordulhatnak.

(AM Sajtóiroda)

[Eredeti](#)

(kormany.hu, 2019. június 13., csütörtök)

Kötelező banki adategyeztetés - június 26-án lejár a határidő

Németh Balázs (műsorvezető): - Már csak két hét, egészen pontosan kilenc munkanap maradt arra, hogy mindenki, akinek lakossági vagy céges bankszámlája van, egyeztesse adatait a fiókokban. Egy uniós szigorítás miatt van erre szükség, hivatalosan a pénzmosás elleni küzdelem miatt. Mindenkire vonatkozik a szabály, akinek két évnél régebbi a számlája. A végső határidő június 26-dika. A Fidesz felszólította a Bankszövetséget, hogy tájékoztassák az ügyfeleket, mert rengetegen nem is tudnak az egészeztől semmit.

Szerkesztő: - Nem tudnak készpénzt felvenni, bankkártyával fizetni és utalást sem tudnak majd indítani azok, akik június 26-ig nem egyeztetik személyes adataikat a bankjukkal. Az azonosítást egy európai uniós jogszabály írja elő, amely 2017. júniusában lépett hatályba. Az úgynevezett pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni törvény lényege a számlatulajdonosok teljes körű átvilágítása. Ezt azt jelenti, hogy a pénzintézetek a jövőben a név, a lakcím és az okmányszámok alapján pontosan be tudják azonosítani, kié a számla. A hamarosan lejáró határidőre azoknak a magánszemélyeknek és a cégeknek kell figyelniük, akik két évnél régebben nyitottak számlát. Az egyeztetés akkor is kötelező, ha a név és a levelezési cím nem változott. További feltétel, hogy a pénzintézetek megkapják a hivatalos okmányok másolatát is.

Bánki Erik (országgyűlési képviselő, Fidesz): - Nagyon sok magánszemély illetve jó néhány cégvezető sem tudja.

Szerkesztő: - Magyarországon jelenleg több mint 10 millió bankszámlát vezetnek. A Fidesz szerint azonban sokan nem is tudnak a kötelezettségről. Bánki Erik szerint sem a bankok sem a bankszövetség nem tájékoztatta megfelelően az ügyfeleket, pedig a jogszabály 2 évet adott rá.

Bánki Erik: - Felszólítjuk őket, hogy ebben a hátralévő két hétben tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a lehető legtöbb magánszemély és cégvezető el tudja végezni ezt a feladatot. Tisztában legyen azzal, hogy a jogszabály által milyen kötelezettségek hárulnak rá.

Szerkesztő: - A Magyar Nemzeti Bank egyik vezetője az m1-nek azt mondta: aki kifut a határidőből, annak nem zárolják a bankszámláját, a jogosultságát viszont korlátozzák. Ezt azt jelenti, hogy például a nyugdíja vagy a fizetése megérkezik, de nem fog hozzájutni a pénzéhez, amíg nem azonosítja magát a bankjánál.

Freisleben Vilmos (igazgató, Fogyasztóvédelmi Igazgatóság, MNB): - Aki külföldre megy az elkövetkező napokban, hetekben mindenféleképpen győződjön meg arról, hogy ez az azonosítás az ő esetében megtörtént-e. Rendkívül kellemetlen lehet, ha például nem tud kártyával fizetni vagy ATM-ből nem tud készpénzt felvenni.

Szerkesztő: - Egyeztetésre nem csak személyesen van lehetőség, postai úton és e-mail-ben is elküldhetők a szükséges adatok és az okmányok másolatai. Néhány pénzintézet pedig netbankon illetve videón keresztül is elfogadja az azonosítást.

[Eredeti](#)

(MTV - Híradó este, 2019. június 13., csütörtök, 20 óra)

Ne hagyj az autóban! - matricakampány újratöltve

Idén nyáron is folytatódik a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) "Ne hagyj az autóban!" elnevezésű matricakampánya. Visszatérő kezdeményezésünk változatlanul arra szeretné felhívni az emberek figyelmét, hogy a hőségben ne hagyják gyermekeiket és házi kedvencüket az autóban. A napon ugyanis percek alatt felforrósodik az autó belseje, és az emberi felelőtlenségnek súlyos egészségkárosodás, rosszabb esetben halál is lehet a következménye. Várják azon üzletek, áruházláncok, de akár magánszemélyek jelentkezését is, akik a matricák jól látható kihelyezésével emlékeztetnék autóval érkező vásárlóikat, vendégeiket a veszély megelőzésére- tudatta az OBJEKTÍV Hírügynökséggel a NÉBIH.

A klímaváltozással együtt járó, rendszeressé vált nyári hőség minden évben figyelmeztet minket arra, hogy a hőmérséklet emelkedése életünk minden területét érinti. Ezért is fontos, hogy körültekintően járjunk el, és autósként változtassunk megszokott rutinunkon, amikor a napok egyre melegebbé válnak. Kánikula idején még a nyitott térben vagy a szobában is rendkívül nehéz elviselni a hőséget, ha nincs légkondicionáló vagy nem tudjuk magunkat hűteni. A 30C-os melegben, tűző napon parkolva pedig már 10 perc is elegendő ahhoz, hogy az autó szűk, zárt belsejében 70 fokosra forrósodjon a levegő. Egy ilyen magas hőmérsékletnek kitett kisgyermek vagy háziállat rövid időn belül súlyos egészségkárosodást szenvedhet, de akár halállal is végződhet a pár percnyi figyelmetlenség, felelőtlenség. A program indulása óta már több száz matricát helyeztek ki. A Nébih most ismét várja azon vendéglátó- és kereskedelmi helyek, de akár magánemberek jelentkezését is, akik támogatják kezdeményezésünket, és vállalják, hogy a figyelemfelhívó matricát látható helyre kiragasztják (pl. az üzletek bejárati ajtajára). Hírforrás: OBJEKTÍV Hírügynökség 2019. június 13.

[Eredeti](#)

(objektivhir.hu, 2019. június 13., csütörtök)

Robotporszívók tesztje: segítség vagy csak drága távirányítás játék?

Van bármi értelme robotporszívót venni? És ha igen, mennyit érdemes áldozni rá

A teszt során a szakemberek elsősorban azt vizsgálták, hogy a termékek mennyire hatékonyan távolítják el a port, morzsákat, szöszöket és szálakat a padlóról, illetve a szőnyegről. Az eredmény alapján úgy tűnik, hogy hacsak nem tökéletesen minimalista az otthonod, kétszer is érdemes meggondolnod, hogy van-e értelme több százezer forintot áldoznod egy robotporszívóra, ami lehet, hogy csak félig takarítja ki a lakást és belegabalyodik a drótokba. Kinek éri meg robotporszívót venni? A robotporszívók legnagyobb előnye, hogy megspórolják a takarításra fordított időt, így mire hazaérsz, tiszta a lakás. Irányításuk ráadásul egyszeri programozással vagy egy okostelefonos alkalmazás segítségével is lehetséges, így nincs velük semmiféle macera. A rossz hír, hogy ez leginkább csak olyan helyeken sikerülhet, ahol nincs (sok) szőnyeg, magas ajtóküszöb, feltornyozott

könyvkupac, dísz tárgy, továbbá szétszórt játékok, ruhák sincsenek a földön. Ha viszont van, az egyesület szerint az lehet a vége, hogy fél napig pakolásnod kell, mire egyáltalán elindíthatod a robotporszívót. Ezt nem nagyon lehet megspórolni, különben arra fogsz hazaérni, hogy csak félig van kitakarítva a lakás és még a drótokba akadt, fotel mögé beszorult robotporszívót is ki kell bogozni, hogy aztán a régi készülékkel fejezd be, amit elkezdett. Előre be lehet programozni őket

Fotó: South_agency / Getty Images Hungary

Mire használhatók? Az egyesület szerint a nemzetközi fogyasztóvédelmi szervezetek laboreresztjei azt mutatják, hogy a robotporszívók éppen olyan jól teljesítenek a keménypadlón (parketta, padlócsenpe), mint a vezetékes termékek, vagyis hatékonyan távolítják el a port, morzsát, szálakat és szőszöket, a szőnyegtisztításban viszont kevésbé jeleskednek. "Míg a jobb vezetékes porszívók a szőnyegből is eltávolítják a por akár 80-90 százalékát, a legjobb robotporszívók is csak közel a felével birkóznak meg. Vagyis nem ússzuk meg a kézi porszívózást." Hogy teljesítettek a teszten? Az összesen 16 márka 46 vizsgált készüléke közül mindössze 3 ért el közepes szintet a teszten, a többi pedig ennél is gyengébben szerepelt. Miközben a papírformának megfelelően a keménypadló takarításával gond nélkül megbirkóztak, addig a padló rései és a szőnyeg már kifogott rajtuk: még a legjobbak is csak a por alig 35 százalékát távolították el. Mint kiderült, a vizsgált termékeknel a magasabb ár sem feltétlenül jelent garanciát semmire. Volt olyan 250 ezer, sőt 400 ezer forintos készülék is, amelyik gyengébben teljesített, mint az 50 ezer forintos. Ki tudják kerülni a bútorokat? A szakemberek kíváncsiak voltak arra is, hogy a készülékek hogyan tájékozódnak valós élethelyzetben, vagyis érzékelik-e a bútorokat, ki tudják-e kerülni a drótokat és a függönyt, vagy esetleg beakadnak a kanapé alá. Ebben a tekintetben szerencsére már jobban vizsgáztak: a jelentős részük ugyanis jól navigál, kikerüli a kábeleket és átmegy a magasabb bútorok alatt. Mennyibe kerülnek a legjobbak? Az élen végzett termékek közös vonása, hogy viszonylag jól navigálnak, érzékelik a bútorokat, függönyöket és drótokat, nem akadnak bele a tereptárgyakba, illetve többi társukhoz képest hatékonyabban dolgoznak a szőnyegen és a keménypadlón, de a hagyományos módszerhez képest a szőnyegekkel még ezek is hadilábon állnak. Üzemidejükről azt lehet mondani, hogy akkumulátoruk általában 1-1,5 órás működést biztosít, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy egy töltéssel képesek kitakarítani egy kisebb lakást. Az árak elég változó: 50 és 250 ezer forint között mozog. 53 százalékos eredményével a teszten az 50 ezer forintos Ariete 2713 Pro Evolution lett a legjobb ár-érték arányú termék

Fotó: ariete.net

Akkor van értelme robotporszívót venni? A fogyasztóvédők azt javasolják, hogy mielőtt elszánnád magad a vásárlásra, nézz végig az otthonodon olyan szemmel is, hogy az milyen terep lehet egy robotporszívónak. "Ha zezgugos a lakás, sok a szőnyeg, vannak magas küszöbök, sok olyan tárgy van a földön, amit nem tudunk vagy nem akarunk minden porszívózás előtt elpakolni, lehet, hogy érdemes másfajta segítségben gondolkodni. Vagy legalábbis abban a tudatban vegyük meg a készüléket, hogy a robotporszívó nem fog teljes mértékben tehermentesíteni minket, alkalmanként szükség lesz utólagos kézi porszívózásra is" - mutatott rá az egyesület. A részletes eredményekért klikkelj ide, ha pedig kíváncsi vagy, milyen egyéb hétköznapi dolgok vannak még, amikre felesleges nagyobb összegeket elverned, olvasd el alábbi cikkünket is.

[Eredeti](#)

(divany.hu, 2019. június 13., csütörtök)

Hosszú évek után kapott egy komoly versenytársat a Netpincér

Drágább, de gyorsabb lett az új szereplő megjelenésével a házhoz szállítás a fővárosban. Miért nehéz a Netpincérral versenyezni? Miért haltak el az eddigi próbálkozások? Mit csinál másképp az új rivális?

Mostanában nehéz anélkül végigmenni Budapesten, hogy jellegzetes piros netpincéres vagy kék woltos ételkiszállító táskás biciklis vagy motoros futárokat lásson az ember, ráadásul az elmúlt nagyjából egy évben, a finn Wolt és a német székhelyű Delivery Hero tulajdonában lévő Netpincér Go nevű szolgáltatásának megjelenése óta szinte töretlenül nő a futárok száma a fővárosban. Aki szokott ételt rendelni, annak az is feltűnhetett, hogy drágult és gyorsult is az ételkiszállítás ebben az egy évben, ráadásul nem sokkal a két alkalmazás megjelenése előtt eltűnt másik két - országosan három - újonnan piacra dobott alkalmazás is a piacról. A Wolt és Netpincér Go annyiban más, mint a korábbiak, hogy fix futárbázist, ügyfélszolgálatot és pluszrendelések mellett marketingszolgáltatást is nyújt az éttermeknek, és úgy néz ki, hogy alapjaiban változtatta meg a budapesti ételrendelési piacot. Megkerestük a Woltot, a Netpincért, éttermekkel és futárokkal beszélünk, hogy megtudjuk, mi változott a fővárosi ételkiszállításban az elmúlt nagyjából egy évben. Röviden összefoglalva: A 2017 őszén indult három új kajarendelő alkalmazás (Sendee, Ridroll, Fleetyou) közül egyik sem maradt meg a piacon, nem tudtak versenyképes alternatívát nyújtani a Netpincérral szemben. Ami még mindig domináns, de a Wolt komoly konkurenciát jelenthet számára. A Netpincér Go és a Wolt alkalmazásainak megjelenése egy drágább, de jobb és gyorsabb szolgáltatást jelent az éttermeknek és a fogyasztóknak is. Sok olyan étterem szállít házhoz, ami saját futárokkal nem tudta kigazdálkodni ezt a szolgáltatást. A Netpincér dominanciájának kikezdése a futároknak is jó hír, mert az elmúlt egy évben a jó futárokért nagy volt a verseny, ráadásul sok olyan egyetemista is futárkodik, aki alkalmazás nélkül korábban nem mert volna belevágni. A munkaerőhiány és a nagyobb verseny miatt a bérek is nőttek, az alkalmazásoknál KATA-val dolgoznak a futárok, ami piacfehéredést jelent, mert az iparág korábban a szürke- és a feketezóna között ingadozott. Nem ők voltak az elsők, akik elvérezték Ha ez bejön, nem hoz többé kihűlt pizzát a futár - ezzel a címmel írtunk cikket 2017 őszén a Netpincér három új kihívójáról. Hát, nem jött be, az okostelefonos alkalmazással operáló futárszolgálatások közül már egyik sem elérhető. A három cég alapítói közül csak az egyiket sikerült elérnünk, aki név nélkül annyit árult el, hogy nagyjából egyszerre hagyta abba a három új szereplő még a Wolt és a Netpincér Go 2018 májusi indulása előtt. A kudarc okairól azt mondta, hogy nagyon kiszámíthatatlan volt, hogy mikor állnak rendelkezésre futárok, és hogy nem gondolja, hogy azért nem jártak sikerrel, mert a többekkel egyszerre indultak, a baj inkább az volt, hogy nem voltak elég tőkeerősek ahhoz, hogy pénzügyileg fenntarthatóvá tegyék a működésüket. Budapesti éttermek menedzsereitől, illetve az új piaci szereplőktől is hasonló okokat hallottunk, amikor arról kérdeztük őket, hogy mi lehetett a kudarc oka. Tajta Ákos, a Wolt general managere azt mondta, nem véletlen, hogy a Wolt platform mellett futárokat is biztosít, és szerinte az is nagyon nagy munka, hogy az alkalmazásban olyan IT-rendszer működjön, ami megfelelően optimalizálja a futárok útját a városban. Az egyik éttermenedzser a futárhiány mellett még azt is megemlítette, hogy drágák voltak a becsődölt szolgáltatások, ahhoz képest amit nyújtani tudtak. Patai Zoltán, a Netpincér ügyvezetője ehhez még annyit tett hozzá, hogy nem tudja, pontosan mi ment félre ezeknél a cégeknél, de az biztos, hogy ez egy globális szinten nézve is nehéz piac, és nagyon sok technológiai háttértudás és tőke szükséges ahhoz, hogy egy cég nyereséges legyen. A Wolt és a Netpincér pedig más országokban már bevált technológiát kapott az anyacégektől, így nem kellett külön az alkalmazás lefejlesztésére is költeniük. A

Ridroll, a Sendee és a Fleetyou esete egyébként inkább szabály ezen a piacon, mint kivétel. A Netpincér gyakorlatilag indulása óta egyeduralkodó, és számos kihívója volt, de senki nem tudott mellette megmaradni hosszabb távon. A Netpincért Perger Péter és Csontos Zoltán alapították a Közgáz kollégiumában 1999-ben. A cég gyorsan piacvezetővé vált, és miután a magyar piacra 2013 márciusában belépő berlini Foodpanda sem tudott mit kezdeni vele, 2014 végén végül felvásárolta a magyar céget. Ahhoz, hogy ez a beruházás megtérüljön, 7-ről 15 százalékra emelték az Netpincéren keresztül rendelt ételek után járó éttermek által fizetendő jutalékot, amiből óriási zúgolódás lett az éttermek között. Mi is beszámoltunk arról, hogy sok étterem hagyta el a platformot, hogy új platformokhoz csatlakozzanak, amiknek viszont végül szintén nem sikerült megszorogatniuk a céget. A Gazdasági Versenyhivatal 2015-ben versenyfelügyeleti eljárást indított, amiben végül nem állapított meg jogsértést, és nem bírságolta meg a céget, de az eljárás során a versenytársakat is megkérdezték piacról: ők a NetPincér részesedését az online ételrendelési szolgáltatásokon belül 70-90 százalék körülire becsülték, és második szereplőnek jellemzően a Pizza.hu portált tekintették, 5-10 százalék körüli részesedéssel. A többi piaci szereplő részesedését 1-5 százalék körülire tették. A Pizza.hu-t azóta egyébként felvásárolta a Netpincér. "Rengeteg próbálkozás volt, amivel a Netpincér monopóliumát akarták megtörni, de ezeknél leginkább annyiban merült ki a stratégia, hogy megpróbálták árban alámenni a piacvezetőnek. Persze ezek eleve halva született ötletek voltak" - mesélte Tóth Szabolcs, az Attaboy general managere, aki szerint a Netpincér a konkurencia rossz stratégiája mellett azért is tudott a mai napig is domináns szereplő maradni, mert az internetes szocializáció úgy alakult a budapestiek körében, hogy mindenki a Netpincérhez szokott hozzá. Sok próbálkozó keresett meg minket és nálunk is felmerült az ötlet, hogy csinálunk egy ilyen portált, de erre végül nem is került sor, mert arra jutottunk, hogy önmagában nincs értelme egy újabb szereplő megjelenésének, ennél több kell - mondta. 2016-ban a német Foodpandát a világ egyik legnagyobb online ételrendelő-hálózata, a szintén német, tőzsdén jegyzett Delivery Hero vette meg, így került a Netpincér is ehhez a céghez. A Delivery Hero megjelenése abból a szempontból is komoly változást jelentett a magyar cég életében, hogy a cégnek sok tapasztalata volt több országban is erről a piacról, amit a leányvállalatokkal is megosztott. Többek között a Netpincér Góhoz szükséges technológiát is az anyacégtől kapta a Netpincér. Érdekes azonban, hogy a Go piacra dobásával egészen 2018 májusáig vártak, és bár a Wolt indulását pár nappal megelőzték, az időzítés miatt felmerül a gyanú, hogy az addig kvázi monopolhelyzetben lévő Netpincér csak a Wolt megjelenésének hatására indította be Magyarországon a Gót. Erre a Netpincér ügyvezetőjénél is rákérdeztünk. Patai azt mondta "kíváncsi lenne, hogy ki mit mond arra, hogy kinek jutott előbb a logisztikai szolgáltatás piacra dobása", de szerinte a Netpincér a konkurencia megjelenése ellenére is előállt volna a szolgáltatásával. "A Delivery Hero részéről van egy növekedési elvárás a Netpincérral szemben, és a Netpincéren belül is megmaradt az az elv, hogy jó rendelési élményt kell nyújtani a fogyasztónak. A Delivery Hero más piacokon látta ebben a növekedési potenciált, új éttermeket lehet bevonni így a rendelési piacra, így a Delivery Hero és a Netpincér törekvései egybeestek ebből a szempontól" - mesélte az indulásról. 2019 elején egyébként menedzsmentváltás is volt a Netpincérben, Patai Zoltán ekkor lett ügyvezető. Az elődje egyszerre volt magyarországi és régiós ügyvezető is, de Patai elmondása alapján annyi munka volt a magyar piaccal, hogy szükség volt egy emberre, aki kifejezetten csak a magyarországi operációért felel. Ez egyébként szintén arra utalhat, hogy a Netpincér is komoly versenytársként tekint a Woltra. Ezt beszélgetőpartnereink is megerősítették, ugyanis szinte mindenki egyetértett abban, hogy a Wolt az első olyan konkurenciája a Netpincérnek, ami valódi kihívást jelenthet, mert ez az első piaci szereplő, ami mind a fogyasztónak, mind a futároknak, mind pedig az éttermeknek olyan hozzáadott értéket tud nyújtani, ami miatt

megéri elgondolkodni a váltáson. Gyorsult és drágult a kiszállítás A Netpincérre a kis magyar cégek tehát eddig nem jelentettek igazi veszélyt, de Tajta Ákos, a Wolt general managere és Erős Levente, a Wolt operations managere szerint a 42 városban és 16 országban jelen lévő, 50-60 IT-fejlesztővel operáló finn multi felkavarta az állóvizet a magyar piacon. A sima Netpincérhez képest a Wolt és Netpincér Go újítása is az volt, hogy nemcsak listázzák az éttermeket, amiknek a kiszállítását saját futárok oldják meg, hanem az alkalmazást használó futárok viszik ki az ételt, a városban éttermek és kiszállítási címek között ingázva. Mindez jelentősen lerövidíti az utakat, ugyanis amíg egy étterem futára általában az étteremből indulva egyszerre maximum 2-3 címre visz ki ételt, egy gós vagy woltos futár a kiszállítási címhez legközelebb eső étteremben veszi fel az újabb kiszállítandó ételt. A megrendeléstől kezdve jelenleg átlagosan 35 perc alatt szállítja ki az ételt a Wolt, ami azt jelenti, hogy az étel nem tölt a futártáskában 10-15 percnél többet - mondta Tajta, aki szerint az utóbbi egy évben Budapesten érezhetően gyorsult az ételkiszállítás. Ezt Patai is megerősítette, ő azt mondta, hogy év eleje óta a futárok létszámának növekedése miatt folyamatosan javult az átlagos kiszállítási idő, ami jelenleg a Netpincér Gónál 30 perc körül alakul. A Netpincér Go alkalmazás alapvetően a Wolthoz hasonlóan működik, a rendszer ugyanúgy algoritmusok alapján optimalizálja a futárok úti célját, és a felhasználó számára ugyanúgy nyomon követhető, hogy hol és mi történik éppen a rendelt étellel. A Netpincér Go kínálatában jelenleg 350-400 étterem érhető el, az ételrendelési szolgáltatás Budapesten fixen 490, vidéken 290 forintba kerül (ugyanaz a költség a Woltnál 499 és 799 forint között alakul étteremtől függően). A kiszállítási díjat eddig is beépítették az éttermek, és azzal, hogy a Go és a Wolt is drágább az eddigi átlagos kiszállítási díjaknál, Tajta szerint csak transzparensbé vált a rendszer. Azt Patai is elismeri, hogy összességében drágult a kiszállítás, de szerinte egyértelműen látszik, hogy a 30 perces átlagidő még ennyi pénzt az embereknek, és szerinte mára már elkülönül, hogy például a Netpincér felületén belül inkább a lassabb, de olcsóbb kiszállítást választja, vagy a Gót és a fizetős kiszállítást fenntartó éttermeket, amik gyorsabbak. Fotó: Németh Sz. Péter A Go kínálata is folyamatosan bővül, Budapesten a külső kerületek felé terjeszkednek, Patai elmondása alapján nemrég jelentek meg Csepelen, Zuglóban és Kőbányán is, de lassan már az agglomerációba is eljutnak. Budapesten kívül pedig Székesfehérváron, Pécsen, Szegeden, Debrecenben és március óta Győrben is elérhető a Go szolgáltatása is. A Woltnak jelenleg nagyjából 100 ezer felhasználója van Budapesten, az alkalmazásban 230 étterem érhető el. Még nem fedték le teljesen Budapesten, ugyanakkor Tajta elmondta, a külső kerületekben is folyamatosan bővítene, és nemrég Pécsen is elérhetővé tették a szolgáltatásukat. Szemes Gábor, a Hummusbar general managere azt mondta, hogy azt is el tudja képzeni, hogy a Wolt egészen az agglomerációig terjeszkedjen. Megemlítette, hogy a III. kerületi Graphisoft Parkban van egy éttermük, amivel már korábban le akartak szerződni a Wolttal, de pár hónapja még arra hivatkozva mondtak nemet, hogy nincs elég partnerük a környéken, viszont pont nemrég jelentették be, hogy már azon a környéken is elérhető lesz a szolgáltatásuk. Sok étteremnek eddig nem fért bele A Patai szerint az éttermek az alapján döntenek el, hogy a Woltot vagy a Netpincért veszik igénybe, hogy az adott cég tud-e egyszerű és jól működő szolgáltatást nyújtani, illetve hogy milyen extrát tud nyújtani ezen felül. Példaként azt említette meg, hogy a Netpincérnek a központi fejlesztőcsapat mellett vannak helyi fejlesztői is, és Patai szerint fontos, hogy így előbb tudnak reagálni az éttermek és a fogyasztók igényeire, mintha a központra kéne várni a fejlesztésekkel. A hosszú távú tervekről azt mondta, hogy tervezik, hogy az ételkiszállításon túllépve általánosabb logisztikai szolgáltatássá fejlesszék a Gót. A Wolt vezetői arról számoltak be, hogy egészen különböző úton jutottak el a partnereik odáig, hogy az ő szolgáltatásukat válasszák: voltak, akik korábban a Netpincéren voltak, de már csak Wolton vannak, vannak akik még mindig fenn

vannak "sima" Netpincéren, de már Wolton is, és sok olyan étterem is van a kínálatukban, ahol korábban úgy ítélték meg, hogy saját kiszállítást nem tudnának kigazdálkodni, de a woltos kiszállítást bevállalták. Arra a kérdésre, hogy miben tartja jobbnak a Woltot a versenytársaknál, Tajta azt mondta, azt gondolják, hogy ő logisztikai háttérük a legerősebb jelenleg a piacon. Nálunk a futárok több címet tudnak egységnyi idő alatt kivinni, mert az alkalmazás nagyon hatékonyan optimalizálja a futárok útját a címek és az éttermek között - mondta Tajta, aki szerint a gyorsaságon kívül az is javítja a szolgáltatás minőségét, hogy a vevő az alkalmazáson keresztül valós időben tudja nyomon követni, hogy éppen hol jár az étel, amit rendelt. A komoly IT-háttér azt is lehetővé teszi, hogy az éttermek a kifejezetten nekik fejlesztett alkalmazás rendelési adatai alapján fejlesszék az üzletüket. A Woltnál a visszajelzésekre is nagy hangsúlyt fektetnek: az ügyfélszolgálatból például egy percen belül ígérenk választ az éttermeknek, és Tajta szerint az is javítja a szolgáltatásuk minőségét, hogy folyamatosan látják, hogy a futárok merre járnak, a vevők pedig jelezhetik, hogy mennyire voltak elégedettek az étellel és a kiszállítással. A futárok nagyjából egyenlő arányban dolgoznak motorral, biciklivel és autóval. "A rendszer hegyre nem küld biciklist, az autóst pedig például annyira küldi a belvárosba, ahol nehéz parkolni, és azt is tudja, hogy hol van dugó vagy útlezárás, mindezt teljesen automatizáltan" - mondta erről Erős Levente, aki szerint az éttermi futárkodáshoz képest a Woltnál azért tudnak jobban keresni a futárok, mert az algoritmikus úttervezés miatt egységnyi idő alatt több címet tudnak útba ejteni, ami több címpénzt is jelent. Rákaptak az egyetemisták a Woltnál arról számoltak be, hogy az éttermeknél dolgozó futárok közül eleinte sokan szkeptikusak voltak, de akik átjöttek, jól dolgoznak, és a pénzzel is elégedettek. A korábban futárként dolgozók mellett azonban sok új futár is megjelent a piacon. "Nyár előtt indultunk, és számítottunk rá, hogy az egyetemisták jó munkaerők lesznek, és ez így is lett" - mondta Erős, aki szerint az alkalmazás segítségével futártapasztalat nélkül is bele lehet vágni a futárkodásba, ha valaki valamennyire ismeri már a várost. Erős szerint a futárok esetében nemcsak a fizetések nőttek a Netpincér Go és a Wolt megjelenésével, hanem a foglalkoztatási szempontból erősen szürke és fekete zóna között ingadozó iparág sokat fehéredett azáltal, hogy az alkalmazással dolgozó futárok a kisadózó vállalkozások tételes adóját (KATA) fizetik. Patai azt mondta, a Go menedzselésének az egyik legnagyobb kihívása annak biztosítása, hogy mindig megfelelő számú futár álljon rendelkezésre. A Netpincér appban a futárok előre tudják megadni, hogy mely műszakokban akarnak dolgozni, a rendszer pedig a korábbi rendelési adatok alapján adja meg, hogy egy adott műszakot összesen hány futár tud felvenni. A futárok itt is KATA-s vállalkozóként kötnek szerződést a céggel, de ha egyszerre túl sokkal állnak szerződésben az azért rossz, mert nincs elég munkája a futároknak, ha kevéssel, akkor viszont lassul a kiszállítás. Patai szerint a munkaerőhiány ellenére egyelőre nem jelent problémát, hogy elég futárt találjanak, amihez hozzájárul, hogy a 900 forintos órabér és az 500 forintos címpénz nem számít rossz fizetésnek. A futárkodás reklámozása és annak biztosítása, hogy a felvételi folyamat után minél többen döntsenek a futárkodás mellett, sok energiát visz el, de Patai szerint ebben is sokat segít, hogy a nemzetközi központból kapnak segítséget arra vonatkozóan, hogy milyen megoldások működnek a legjobban. Magyarországon a futárokat például kedvezményes biztosítás kötésének, és telefonos flottába való belépés lehetőségével próbálják a céghez csábítani. A fizetések egyébként hasonlóak a Woltnál és a Netpincérnél, a nyilvános Facebook-csoportokban közzétett hirdetésekben annyi a különbség, hogy a Gónál magasabb az alapidő és alacsonyabb a címpénz, a Woltnál pedig fordítva. Összességében a Netpincér valamivel magasabb béreket kínál a Woltnál, de az összehasonlítást nehezíti, hogy a futárok teljesítményétől is sok függ. Az egyik cég - korábban a Hajtás Pajtásnál dolgozó - biciklis futára azt mesélte az Indexnek, hogy a munka előnye, hogy saját maga tudja beosztani az idejét, és a fizetésével is elégedett, emellett pedig

említette még, hogy az is jobb, hogy rövidebb utakat kell megtennie egyszerre, így kevésbé monoton a munka. A KATA-s megoldásról azt mondta, ebben van egy rizikó, de egyelőre neki így jobban megy a futárkodás, illetve az alkalmazotti státuszhoz képest az is rosszabb, hogy a Hajtás Pajtásnál például külön fizettek amortizációs költséget, most viszont a rendes fizetéséből kell kigazdálkodnia, ha cserélni, vagy javítani kell valamit a biciklijén. A vállalkozói létben az is nehezebb, hogy ha például télen fázik, akkor nincs egy központi hely, ahova be lehet menni melegedni, saját magának kell megoldania ezt. Futárok elmondása alapján Wolt és a Netpincér óriási csatát vívott a futárokért, több tízezer forintos egyszeri jutalmat ígértek a céghez igazoló futároknak, de olyat is hallottunk, hogy az egyik cég toborzási eseménye idején a ház előtt állt a másik cég embere és szórólapokat osztogatott az épületet elhagyó érdeklődőknek, amin a másik cég ajánlatát mutatták be. Azt is hallottuk, hogy a hagyományos csomagszállításban utazó Hajtás Pajtástól is szívtak el munkaerőt, ezért erre rá is kérdeztünk a cég ügyvezetőjénél, Kürti Gábornál. Ő azt mondta, érzékelték a Wolt és a Netpincér Go indulását, és volt is béremelés a Hajtás Pajtásnál, de szerinte alapvetően eltér a két műfaj, a csomagszállításnál hosszabb utak vannak, a munkaidő is kötöttebb, náluk jóval többen dolgoznak teljes állásban. Kürti szerint egyébként biciklis futárból nincs akkora hiány, mint autós vagy motoros futárból, és ehhez az is hozzájárulhat, hogy a két új cég sok egyetemistát vonzott be. Kevesebb vele a stressz a saját futárok alkalmazása komoly szervezési feladat egy étterem menedzsmentjének, ez az egyik dolog, ami miatt éttermeknek megérheti ez a szolgáltatás. "A napot azzal kell kezdeni, hogy meg bizonyosodni róla, hogy beért-e az összes futár. Ha beért, és túl kevés a rendelés, akkor a futárok zúgolódnak, ha viszont nincs elég futár, akkor az a menedzsmentnek stressz, mert bevételtől esik el az étterem" - mondta Tóth Szabolcs, az Attaboy general managere. A címdíjak elmaradását pedig a fix díj emelésével kell ellensúlyoznia az éttermeknek. Ez egy olyan probléma volt, ami miatt sok étterem nem tudta kigazdálkodni a kiszállítást. Szemes szerint erre jelentett megoldást a a Netpincér Go és a Wolt, amik bár nem olcsók, de kiküszöbölik azt a problémát, hogy az éttermeknek nincs a nap minden időszakában szükségük futárra. "Kapok egy rendelést, és összesen annyit tudok, hogy mi a vevő keresztnéve, az egyetlen feladatom pedig az, hogy annyi idő alatt elkészítsem az ételt, amennyit előzetesen vállaltam. Nem kell számolgatni, hogy kiszállítással együtt mennyi idő, mire eljut a vevőhöz az étel, ráadásul a fogyasztóval is a Wolt tartja a kapcsolatot, így nem csak állandó futárt, diszpécserből pedig kevesebbet kell alkalmazni. Emellett a saját webshop fenntartásán, fejlesztését is lehet spórolni és Tóth szerint az is fontos, hogy a Wolt reklámozza is az éttermeket, azaz marketingszolgáltatást is nyújt a kiszállítás mellett" - mondta Tóth. A Hummusbar general managere szerint is könnyebb dolga van az elmúlt egy évben az éttermeknek a kiszállítással. Szemes azt mondta, hogy mikor saját futárokat alkalmaztak, gyakran gond volt a megfelelő emberek kiválasztásával: "egy étteremben vagy a felszolgáló vagy a futár találkozik utoljára a vendéggel, ezért ha a futár késik, vagy nem megfelelő stílusban kommunikál a vendéggel, az az étterem megítélését is rontja". "Akár 5-10 ezer forintos különbségek is adódhatnak ugyanazon a helyen dolgozó futárok kiszállításból megkeresett pénzében, attól függően, hogy mennyire udvarias a viselkedésük, vagy milyen a megjelenésük" - mondta erről Tóth, aki szerint a Woltnál szinte biztosra vehető, hogy nem fogunk belefutni olyan konfrontációkba, melyekről biztosan mindannyian hallottunk már. A Nettólottóval készített felmérésünk szerint egyébként a futárok jellemzően 240-350 között visznek haza havonta, aki 12 órázik meg hétvégéket is elvisz, pedig akár ennél is többet. A Hummusbar első körben három hónapos próbaidőben egyezett meg a Wolttal, de közben még a Netpincérral is tárgyaltak. Szemes erről azt mesélte, hogy érezhetően együttműködőbb lett a Netpincér addig elég kemény tárgyalási stílusa, miután a Wolt megjelent a piacon. Fotó: Németh Sz. Péter Az Attaboy jelenleg egyszerre van fenn a Wolton, és a Netpincéren is elérhető a saját futáros

kiszállítása, valamint a saját holnapjukon is lehet rendelni, aminek az az oka, hogy az étteremnek relatíve magas átlagos rendelésszáma van. Tóth azt mondta, még nem biztos abban, hogy ha esetleg csak a Wolton lenne elérhető a házhozszállításuk, akkor nem veszténe rendeléseket. Azt is megjegyezte, hogy a Wolton keresztül olyan fogyasztókat érnek el, akik eddig nem ettek náluk, és el tudja képzelni, hogy teljesen átálljanak a Woltra, bár azt is elmondta, hogy még a Netpincér Go ajánlatát is meg akarja hallgatni. "Persze a szolgáltatás a fogyasztónak és az étteremnek sem olcsó, de szerintem az utóbbi időben egyre többen vannak, akik rájöttek, hogy ha rendes kiszállítást akarnak, akkor annak költsége van, amit nem lehet megspórolni. A 400-500 forintos kiszállítási díjak egyből nem tűnnek olyan soknak, ha belegondolunk abba, hogy sokszor már a csomagolás párszáz forintos költség, és én úgy látom, már megjelent egy olyan fogyasztói réteg, akik hajlandóak ennyi pénzt kifizetni azért, hogy másfél óra helyett fél óra alatt jöjjön ki az étel, ne legyen hideg és legyen normális a kiszolgálás" - mondta Tóth. Szemes arra is számít, hogy az éttermek közül is többen választják majd saját futár helyett a futáralkalmazásos megoldást, ugyanis szerinte egy ilyen IT-fejlesztéssel, amit a címek egymásra való felűzhetősége jelent, az éttermek nem tudják felvenni a versenyt. Szemes azt is elmondta, hogy a Hummusbar átlagos kiszállítási ideje a Wolttal lerövidült, de általánosságban is érezhető, hogy a két szereplő megjelenése óta gyorsult a kiszállítás a fővárosban. Eleinte nem hitte, hogy a hozzáadott értéke lesz annak, hogy a Woltnál követni lehet, hogy épp hol van a futár, de az eddigi visszajelzések alapján az ételrendelők szeretik ezt a funkciót. Hosszabb távon ugyanakkor Szemes a kiszállítási díjak csökkenésére számít: "minél több ügyfele lesz a két cégnek, annál lejjebb tudnak majd menni az árakkal. Mi jelenleg százalékos díjat fizetünk, és örülnénk neki, ha idővel le tudnánk majd ülni, és újra tudnánk tárgyalni ennek a mértékét" - mondta. Köszönjük, hogy olvasol minket! Ha fontos számodra a független sajtó fennmaradása, támogasd az Indexet! Támogatom

[Eredeti](#)

(index.hu, 2019. június 13., csütörtök)

Biztosítói toplista: az élen a helyzet változatlan, na de utána

Merthogy az Allianz és a Generali évek óta kirobbanthatatlan az élről, rajtuk kívül azonban csak hárman maradtak a helyükön a tavalyelőtti top tízből. 2018 mégis amiatt maradhat emlékezetes, hogy a kettővel, 23 biztosítóra szűkült mezőny összesített díjbevétele először került ezermilliárd forint fölé.

Mindössze három biztosító kasszírozott kevesebbet a magunk mögött hagyott évben, mint a tavalyelőttiben - állapítható meg a cégek május 31-éig közzétett 2018. évi beszámolóiból. Valamennyien életbiztosítók: a hazai piacon a lábát a rendszerváltás után első külföldiként megvető NN, valamint a Magyar Posta és a Cardif erre az üzletágra fókuszáló cége. Évek óta tartó tendencia ugyanis, hogy az úgynevezett nem-élet ági szerződésekből többet kötünk, mint az élet-ágiakból. 2017-ben fordult először elő, hogy az előbbieket már nemcsak a bővülés összesített éves százalékos változásában haladták meg az életbiztosítások gyarapodását, hanem már a totál volumenük is magasabb. Míg az élet-ági díjakból származó 2018-as biztosítói bevételek közel 3,5 százalékkal főzték le az egy évvel korábbiakat, addig a nem-élet ágiak háromszor jobban, 10,5 százalékkal - derül ki a Magyar Nemzeti Bank március

végén publikált, még előzetes adataiból. Fotó: coindesk.com E számok mögött nemcsak az áll, hogy a magyarok öngondoskodási hajlandósága hagy maga után (nem is annyira) némi kívánnivalót, vagyis, viszonylag kevesen foglalkoznak azzal, hogy bármikor eltávozhatnak az élők sorából, s szeretnék, ha emiatt hátrahagyott szeretteik ne kerüljenek megoldhatatlan anyagi helyzetbe. Hanem az is, hogy a vagyontárgyaink értékének a védelme egyre nagyobb figyelmet kap. Igaz, ez sem feltétlenül önkéntes alapon, amit jól mutat a kötelezőgépjármű-felelősségbiztosítás dinamikus bővülése, ami egyebek mellett a casco-kötéseket is lekörözte. Az összességében 7,1 százalékkal emelkedett bruttó díjbevételek 2018 végén átlépték az ezermilliárd forintos lélektani határt. Ezek biztosítónkénti megoszlása egy kivétellel alig változott. Az Union Vienna Insurance Group a tavalyi év végén 70 százalékkal több díjbevételezt tudott felmutatni, mint a tavalyelőtti, aminek következtében a 2017-ben még 5 százalék alatti piaci részesedése közel 7,6 százalékosra ugrott. Ennek oka azonban prózai: osztrák tulajdonosa, a Vienna Insurance Group AG a másik két magyarországi érdekeltségét - az Erste Vienna Insurance Group Biztosítót és a Vienna Life Vienna Insurance Group Biztosítót - beolvasztotta. Az ily módon megerősödött Union a 2017-es 9. helyéről a 6.-ikra ugrott előre. Érdekes módon a megelőzőtök közül a Magyar Posta életbiztosítójának pozíciója nem változott, miután az Uniqa még ennél is nagyobbat lépett hátrább. Az alsóbb régiókban lévők jóformán csak a két biztosító megszűnésének köszönhetően kerültek feljebb, mindössze a CIG Pannónia két cége, valamint az Európai Utazási Biztosító lépett előre abszolút értelemben is. Bár tavaly enyhén csökkent a biztosítói piac koncentrációja, a díjbevételek több mint felét továbbra is négy cég szedte be, a top 9 pedig a 86 százalékát. Közülük csak az évek óta első Allianz tudta tovább növelni részesedését, az 2018 végén már megközelítette a 16 százalékot, s az előnye is hízott, miután a mögötte lévő négyes tortaszetele kivétel nélkül kisebb lett. A legjobban a már említett NN-é, amelynek csaknem 13 százalékkal zsugorodott díjbevételei az előző évinél több mint két százalékponttal szűkebb, 7,8 százalékos piaci részesedést eredményeztek. Összességében egyébként a 23-as mezőnyből eggyel kevesebb biztosító súlya nőtt, mint amennyi csökkent. Bár a bankokhoz hasonlóan a biztosítóknak is sokba került az üzleti aktivitás fokozásának és a digitalizációnak a finanszírozása, valamint a növekvő bérigények kielégítése, van egy lényeges különbség: mindezek ellenére ők az előző évinél magasabb - méghozzá közel 16 százalékkal -, együttesen 74,2 milliárd forintos profitot termeltek. E sorból mindössze az Ergo Életbiztosító lógott ki, ám bizonyos értelemben ő is előrelépett, mivel 2018-ban csaknem feleakkora veszteséget szenvedett el, mint 2017-ben. Más kérdés, hogy ez már német tulajdonosa fejét aligha fájdtja, lévén, hogy az Ergo beolvad a Generaliba, ehhez májusban már meg is kapta a Gazdasági Versenyhivatal engedélyét - ahogy arról az Mfor.hu elsőként beszámolt. A 22 nyereséges biztosító közül 16-an értek el magasabb profitot 2018-ban, mint 2017-ben. A legjobban, közel ötszörösére a Magyar Posta Biztosító növelte pozitív eredményét, mintegy háromszorosára a Genertel és az Union Vienna, míg dupláznia a Signal iDunának és a CIG Pannónia Életbiztosítónak sikerült. A féltucat, alacsonyabb nyereséget elkönyvelt cég közül a Cardif Életbiztosítónak feleannyinál is kevesebb profittal kellett beérnie, de a Grawe Életbiztosító, a D.A.S. Jogvédelmi Biztosító és a Wáberer Hungária Biztosító is kétszámjegyű csökkenést szenvedett el. Az Aegon az előző évinél több mint 6 százalékkal kisebb eredményt termelt holland tulajdonosának. Ennek ellenére a koncentráció a nyereségeknél még nagyobb, mint a díjbevételeknél, az első három, az Allianz, a Generali és az Aegon adta a szektor 2018-as összprofitjának 57 százalékát. Összességében a nagyobb nyereségtömeg mellett az is mutatja, mennyire jó évet zárt 2018-ban a biztosítási szektor, hogy a díjbevételekhez viszonyított 7,26 százalékos profitrátája közel fél százalékponttal magasabb lett az egy évvel korábinál. E tekintetben kétszámjegyű gyarapodást heten tudtak felmutatni: Magyar Ügyvédek Kölcsönös Biztosító Egyesülete (31,64 százalék), Európai

Utazási Biztosító (16,43 százalék), Allianz (12,21 százalék), Wáberer Hungária (11,53 százalék), KÖBE Közép-európai Kölcsönös Biztosító Egyesület (11,46 százalék), Cardif Biztosító (11,34 százalék) és Aegon (10,32 százalék). Elégedettek lehetnek a müncheni központban

[Eredeti](#)

(mfor.hu, 2019. június 13., csütörtök)

Nem talált fogást a GVH

Fajlagosan a legkisebb bankkártya-elfogadók költségei csökkentek a leginkább 2013 és 2018 között, a forgalom arányában

2 százalék körüli díjakkal kell számolniuk. Ez a korábbi költségek megfeleződését jelenti a versenyhivatal jelentése szerint.

[Eredeti](#)

(vg.hu, 2019. június 13., csütörtök)

MÉRFOLDKÖHÖZ ÉRKEZETT A HAZAI BIZTOSÍTÁSI SZEKTOR

A hazai biztosítási szektorban a nem életbiztosítási ágazat volt tavaly is a növekedés motorja, a biztosítók mérföldkőhöz érkeztek, az elmúlt évben több mint 8 százalékkal növekedve az 1000 milliárd forintot is túllépte a díjbevétel a Mabisz tagcégeinek adatai alapján – mondta Pandurics Anett, a Magyar Biztosítók Szövetsége (Mabisz) elnöke pénteken a szövetség sajtóbeszélgetésén.

A korábbi évek tendenciájához hasonlóan a nem életbiztosítási ágazat bővült nagyobb mértékben, több mint 12 százalékkal, míg az életbiztosítási szektor 3,9 százalékkal nőtt. A nem életbiztosítási ágazat a teljes díjbevétel 52,5 százalékát adta, 561,2 milliárd forintot ért el, az életbiztosítási ágazatból pedig 480 milliárd forint folyt be az elmúlt évben. A teljes díjbevétel 2017-ről 2018-ra 8,5 százalékkal nőtt, ez összességében 1041,2 milliárd forintos díjbevételt eredményezett – ismertette Pandurics Anett.

Megjegyezte, hogy adataik kismértékben eltérnek a Magyar Nemzeti Bank adataitól, mert a jegybank az éves összesítésbe a külföldi biztosítók magyarországi fióktelepeinek teljesítményét is beleszámolja.

A Mabisz elnöke kifejtette: az életbiztosítási piacon az egyszeri és a folyamatos díjas biztosítások növekedési üteme kiegyenlítődt. A nyugdíjbiztosítások díjbevétele kiemelkedően, több mint 25 százalékkal nőtt, közel 69 milliárd forint volt az elmúlt évben, a dinamikus növekedést a Mabisz öngondoskodásra építő reklámkampányai is erősítették. A unit-linked (befektetéshez kötött) biztosítások díjbevételeinek 7,2 százalékos csökkenésében közrejátszhattak a tavalyi kedvezőtlen tőkepiaci történések – tette hozzá.

A nem életbiztosítási ágazatban a legnagyobb növekedést az egészségbiztosítás érte el, 2017-hez képest 54,9 százalékkal bővült a díjbevétel, ami a lakosság növekvő öngondoskodását mutatja. A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díjbevétele 15,1 százalékos bővüléssel a múlt év végére elérte a 173,6 milliárd forintot. Az utasbiztosítási termékcsoport díjbevétele 24,6 százalékkal nőtt az előző évhez képest, köszönhetően a lakosság növekvő utazási kedvének. A felelősségbiztosítások ágazata a 29,5 százalékos növekedéssel és 13,2 milliárd forintos díjbevéttel azt vetíti előre, hogy a vállalkozások felelősségteljes működése egyre inkább jellemzővé válik a magyar gazdaságban – mondta a Mabisz-elnök.

Az elmúlt évben a biztosítók kárráfordításai összességében minimális mértékben, 1,8 százalékkal nőttek – közölte.

A Mabisz elnöke felhívta a figyelmet, hogy közeledik az ügyfélazonosítási határidő vége. A június végi határidőt követően csak azon ügyfelek számára hajthatnak végre banki tranzakciót, vagy valamilyen biztosítási ügyletet, akik azonosították magukat a bankjuknál, biztosítójuknál. A 2017 júniusa után kötött szerződésekre ez nem vonatkozik – jelezte Pandurics Anett.

(Gazdasági portál 2019. június 14., péntek)

Baljós jelek a magyar bankoknál: elkezdtek bedőlni a hitelek

Felpörgött a személyi- és az áruhitelzés az elmúlt években, és sokáig úgy tűnt, nincs is ezzel baj. Az idei első negyedévben azonban felgyorsult a fedezet nélküli hitelek bedőlése, egyre többen esnek késedelembe.

Pörög a személyi hitelzés: az első negyedévben több mint 122 milliárd forintnyit helyeztek ki a hazai pénzintézetek - derül ki a Magyar Nemzeti Bank (MNB) adataiból. Az utolsó egy évben 2018 tavasza óta minden negyedévben 100 milliárd forint fölött volt az új folyósítások mennyisége, ennek is köszönhető, hogy az állomány az első negyedév végére 666 milliárd forintra hízott.

Aggasztó jelek

A verseny hatalmas, a legújabb banki akciók már 7 százalékos kamat alatt kínálják a szabad felhasználású, fedezet nélküli hitelt. A közeli jövő pedig még nagyobb boomot hozhat, hiszen júliusban elindul a babaváró támogatás. A programban a jelenlegi személyihitel-mennyiségnek akár a többszörösét is felvehetik majd a házaspárok.

Nyugtalanító azonban, hogy a személyi hiteleknél sokáig javuló portfóliók romlani kezdtek. A 90 napon túl késedelmes hitelek aránya megközelíti a 2,8 százalékot, holott az év végén még csupán 2,74 százalékos volt. Három hónap alatt 1,629 milliárd forintnyi hitel vált nem teljesítővé, ezzel csaknem 20 milliárd forintra nőtt a bedőlt állomány. Egy átlagos személyi hitel körülbelül egymillió forint, vagyis körülbelül 20 ezer nem teljesítő hitel lehet már.

A jövő sem rózsás

Ráadásul a jegybank adatai szerint a jövő sem biztató. Ijesztő mértékben nő ugyanis az olyan személyi hitelek mennyisége is, amelyeknél csúszás már van, de az nem éri még el a 90 napot. Az ilyen személyi hitelek volumene 61 milliárd forint fölé emelkedett március végére, ami hétéves rekord. 2017 elején még feleannyi 0-90 nap közötti késedelmes személyi hitel volt a bankszektorban.

Az ilyen kölcsönök - amennyiben nem kezd törleszteni az adós-, hamar eléri a 90 napon túli késedelmességet, tehát borítékolható, hogy nőni fog a nem teljesítő állomány. A

hitelintézetek akcióinak sokan nem tudnak ellenállni, a bankok és a pénzügyi vállalkozások közötti verseny már a válság előtti időket idézi.

Ennek egyik jele, hogy a jegybank hitelfék-szabályait is egyre többször sértik meg: a héten a Provident kapott emiatt 50 milliós bírságot, a Magyar Cetelem Bankot pedig háromszor is megbüntette már - legutóbb 81,6 millió forintra.

A folyószámlákon is lazul a fegyelem

A folyószámla- és a kártyahiteleknél is egyre több a csúszás. Bár a folyószámlahitelek mennyisége alapvetően nem nő, akik mínuszba mentek, azok ismét egyre fegyelmezetlenebbül töltik vissza a pénzt a számláikra. 2018 végéig folyamatosan csökkent a 90 naposnál hosszabb csúszásban lévő állomány, tavaly év végén az arány 6,23 százalékos volt. Mostanra azonban 6,52 százalékra emelkedett, így több mint 21 milliárd forintnyi folyószámlahitel van három hónapnál hosszabb hátralékban.

A következő időszakban is romlásra lehet számítani, hiszen a 90 naposnál kisebb, de késedelmes állomány nagyon gyorsan nő, egyetlen negyedév alatt 4,2 milliárd forinttal, vagyis 10,8 százalékkal lett magasabb. Ráadásul ez a hitel drága, ha rendszeren törleszt az adós, akkor is 20 százalék fölött van az átlagkamata, de a késedelembe esők büntetőtételekre is számíthatnak.

A kártyahitelnél is látszanak gondok

A folyószámlahitelnél csak egy drágább kölcsön van, a kamatozó kártyahitel. A hitelkártyát lehet persze kamatmentesen is használni, ha nem vesz fel vele a banki ügyfél készpénzt, és az elszámolási időszakban költött pénzt határidőre az utolsó fillérig visszafizeti. Késedelembe is csak az esik, aki még a minimális, a költségek körülbelül 5 százalékát kitevő részt sem törleszti hónapról-hónapra.

Az ilyen ügyfelek is egyre többen vannak - azzal együtt, hogy a kamatozó kártyahitelek mennyisége 152 milliárd forintos, ami régóta nem látott mélypont lehet. (Az MNB honlapján nem talált a Napi.hu olyan statisztikát, amely pontosan megmutatja, hány éves mélypontról van szó, az elmúlt tíz évben ilyen kevés kamatozó kártyahitel nem volt.) A bedőltek aránya tavaly év végéig folyamatosan csökkent, az idei első negyedévben azonban ismét nőni kezdett, márciusban 5,58 százalékos volt.

A 0-90 napos csúszásban lévő állomány is nő a kártyahiteleknél, miközben a késedelem nélküli állomány csökken, ami újabb bedölésekhez vezethet. Ez pedig tényleg drága multság, hiszen a kártyakibocsátók azt is keményen megbüntetik, ha az ügyfél nem fizeti be a minimum összeget.

Gyűlnek a felhők az áruhiteleknél is

Tévé, bútort részletre? Egyre többen döntenek úgy, hogy ez jó ötlet, az áruhitelek ismét népszerűvé váltak az elmúlt egy-két évben. Az áruvásárlási és egyéb hitelek mennyisége 200 milliárd forint fölé emelkedett a tavaszra. Ezeknél is látszanak már a jelei annak, hogy a törlesztéssel hamarosan problémák lehetnek.

A 90 napon túl késedelmes állomány ugyan még csökken, a 0-90 napon belül megcsúszók száma viszont nőni kezdett, nem is kis ütemben, több mint 36 százalékkal ugrott meg az év első három hónapjában, 2,69 milliárdról 3,67 milliárdra. 2018 utolsó három hónapjában összesen 4,5 milliárd forintnyi áruhitel törlesztésével voltak megcsúszva az adósok, márciusban már több mint 5,2 milliárddal. Mivel egy átlagos áru- és egyébhitel 520 ezer forint körül van, ez azt jelenti, hogy nagyjából 10 ezer vásárló nem fizeti rendszeren az áru részleteit.

(Napi 2019. június 14., péntek)

A többség drágábban is megvenné a környezetbarát termékeket

Noha a fogyasztók az árat és a minőséget tekintik a legfontosabb szempontnak, nagyobb részük hajlandó többet fizetni az újrahasznosítható és fenntartható termékekért - derül ki az Accenture nemzetközi felméréséből.

A globális szolgáltató társaság pénteki közleménye szerint a minőség a megkérdezettek 89 százalékát, az ár 84 százalékukat befolyásolja vásárláskor. Az újrahasználatosságot és az újrahasznosíthatóságot 83 százalékuk tartja nagyon fontosnak. A válaszolók 72 százaléka több környezetbarát terméket vásárol, mint 5 éve, és 81 százalékuk gondolja úgy, hogy a következő 5 évben még többet fog.

Az adatokból az Accenture arra következtet, hogy a fenntarthatóság a vállalatok működését egyre jobban befolyásolja, és lemaradhatnak azok, akik ezt a szempontot nem veszik figyelembe. A közlemény szerint ebből a szempontból a vegyipar megítélése a legkedvezőtlenebb, noha becslések szerint csak az Egyesült Államokban több milliárd dollár többletbevételt hozhatna a műanyagokat újrahasznosító technológiák bővítése.

A felmérés 2019 áprilisában készült 6 ezer ember megkérdezésével az Egyesült Államokban, Kanadában, Mexikóban, az Egyesült Királyságban, Franciaországban, Németországban, Olaszországban, Kínában, Indiában, Indonéziában és Japánban.

(Magyar Hírlap 2019. június 14., péntek)

Rendszerszintű banki káosz jön Magyarországon? - Sokaknak fájhat, ha nem lépnek

Június 27-én sok banki ügyfelet érhet meglepetés: könnyen előfordulhat, hogy nem fognak hozzáférni a bankszámlájukhoz, nem tudnak átutalni, kártyával fizetni mindaddig, míg a bankjuk el nem végzi a teljes körű átvilágításukat. Már csak kevesebb mint két hét áll rendelkezésre az adategyeztetésre, miközben pár napja még mindig 2 millió számlánál nem történt meg az ügyfél-átvilágítás. Ugyanakkor nem egyértelmű, hogy rendszerszintű káosz közeleg: a banki válaszok és piaci forrásaink úgy vélik a bankok ugyan nagyon leterheltek a feladat miatt, de a határidőre már csak a számlák egy-két százalékánál marad el a kötelező adategyeztetés. Igaz, még így is tízezres nagyságrendről beszélünk.

Bár a bankok, az MNB, a bankszövetség és mi is többször felhívtuk már erre a figyelmet, nem lehet elég sokszor hangsúlyozni, miért fontos most, hogy a bankunk naprakész adatokkal rendelkezzen rólunk. A pénzmosásról és terrorizmusfinanszírozásról (Pmt.) szóló szabályozás határozza meg, hogy a pénzintézetek miképpen kötelesek azonosítani az ügyfeleiket, és hogy milyen szintű azonosítással mi mindent tehetnek. A törvény értelmében a bankoknak teljes körű ügyfél-átvilágítást kell végezniük mindazon ügyfelekre is, akikkel 2017. június 26. előtt kötöttek szerződést.

Az adategyeztetés elmulasztása esetén a bankok június 26. után kénytelenek lesznek megtagadni a tranzakciókat. Ebben az esetben se átutalni, se kártyával fizetni, se automatából pénzt felvenni nem lehet majd, ameddig a teljeskörű információk nem állnak a szolgáltatók rendelkezésére. A befizetéseket, csoportos beszédéseket ugyanakkor nem érinti a zárolás.

Lesz rendszerszintű káosz vagy sem?

Több banki forrásunk arra számít, hogy június 27-én ügyfelek tömegei állnak majd sorba a bankjukat vagy a szabályozókat szidalmazva a bankfiókokban, hogy egyeztessék adataikat a bankjukkal, és sokan lesznek azok is, akik értetlenkedve néznek maguk elé a pénztáraknál,

mert fogalmuk sincs, miért használhatatlan a kártyájuk. Már az elmúlt napokban is sorok álltak a bankfiókokban, és égnek a telefonvonalak, mert a későn ébredők csak most veszik rá magukat, hogy elvégezzék az adategyeztetést, vagy most érdeklődnek arról, vajon nekik szükséges-e az adategyeztetés.

Ugyanakkor egy másik nagybanki forrásunk, aki már két korábbi, ehhez hasonló adategyeztetési projektet levezényelt (a 2000-es évek eleje óta kétszer is történt már változás ugyanis a bankok által bekérendő adatok körében), nem számít tömeges problémára. Tapasztalataik szerint megnövekedett ügyfélszám a fiókokban és hangosan panaszkodó elégedetlen ügyfelek valóban lesznek, de sokkal kisebb volumenű a probléma, mint azt sokan várják jelenleg. 2014-ben például a bankok nagyon izgultak, ugyanis a december 31-ei dátummal változott az egyeztetendő adatok köre, a szilveszteri éjszakában sok gondot okozhatott volna, hogy tömegek nem férnek hozzá a pénzükhöz, de a banki örület elmaradt. Többnyire olyan számláknál maradt el az adategyeztetés, amelyek eleve alvó számlák voltak, vagy ahol az értesítési cím változott, és az ügyfél ezt nem jelentette be a banknak. Az utóbbi helyzettel ugyanakkor a bankok nem tudnak mit kezdeni.

Aggodalomra adhat okot viszont, hogy a Pénzügyminisztérium napokban közzétett becslésében 2 milliós nagyságrendről ír, ennyi még azonosítatlan bankszámla tulajdonosát hívják fel az adatok pótlására. Ugyanakkor a nem hivatalos, a nagybankoktól kapott piaci adatokból azt sejtethetjük, hogy valószínűleg a PM által említett 2 milliós szám nem csak a kereskedelmi bankoknál vezetett számlákra vonatkozik, hanem a többi olyan fizetési számla is benne van ebben a nagyon magas számban, amelyre kiterjed a jogszabály hatálya. Ilyen nem banki pénzforgalmi számlák az életbiztosítási megtakarítási számlák, egészség- és nyugdíjpénztári számlák, és a MÁK-nál vezetett értékpapír-számlák is.

Mivel a biztosítások, pénztárak esetében is a kifizetéshez kötődik az azonosítási kötelezettség, így sem a szabályozók, sem a biztosítók, sem a pénztárak nem aggódnak, mivel nem történik nagy gond, ha valaki csak a kifizetéskor azonosítja magát, a befizetéseit továbbra is elvégezheti. Ott kell igazán odafigyelni, ahol napi szintű kifizetések - kártyás fizetés, készpénzfelvétel, átutalások - történnek.

Sokan, többek között a Fidesz is a bankok szemére veti, hogy két évük volt a jogszabály életbe lépése óta, mégis az utolsó néhány jétre is tömegek adategyeztetése maradt hátra. Ezzel kapcsolatban egyik banki forrásunk azt mondta, 6-9 hónappal a határidő előtt érdemes először felvenni a kapcsolatot az ügyben az ügyfelekkel, ugyanis ennél korábban bármit csinálnak, az ügyfelek nagyon kicsi aránya nem dobja csak be a sarokba az elintézendő ügyet. Az viszont már jogos érv lehet, ha az ügyintézők a két év alatt automatikusan, rendszerszinten elvégezték volna a fiókokba betérő ügyfeleknél az adategyeztetést, akkor most jó eséllyel kevesebb munkájuk lenne.

Mit mondanak a bankok?

A Budapest Bank megkeresésünkre elmondta, náluk az aktív ügyfelek esetében az újraazonosítást elvégzők aránya meghaladja a 70%-ot. Mint korábban is elmondták lapunknak, náluk az újraazonosítási kampány a lakossági ügyfeleket nem érinti, az említett arány a vállalati ügyfélkörre értendő. A Budapest Bank az érintett vállalati ügyfeleinek már februárban kiküldte a postai értesítést, a postai küldeményen túl e-mailben, a Business Terminalon (ez a vállalati internetbank) megjelenő üzenetben, bankszámlakivonaton, SMS-ben, valamint telefonon is megkeresték őket, és a honlapon keresztül is tájékoztatnak.

A CIB Banknál az érintett ügyfelek 20%-a esetében még hiányzik az adategyeztetés. tavaly ősz óta folyamatos kampányt folytatnak, az érintett ügyfeleket számos alkalommal keresték meg levélben, e-mailben, sms-ben, internetbankon, mobilalkalmazáson keresztül küldött push üzenetben, és az utóbbi hetekben telefonon is hívják azokat az ügyfeleket, akik még nem végezték el az adategyeztetést. Egyedül abban az esetben nem kaphattak az adategyeztetésben érintett ügyfelek tájékoztatást, ha az értesítési adataikban változás volt, és

ezt elmulasztották bejelenteni a banknak. a bank közölte azt is, telefonon vagy bankfiókban lehet érdeklődni arról, szükséges-e az adategyeztetés.

Az Erste Bank nem árulta el, hány ügyfelüket kell még azonosítaniuk, de közölték: a bank az elmúlt hónapok során megkereste azon ügyfeleit, akik számára kötelező az adategyeztetés elvégezni. Fontos információ, hogy nincs teendőjük az Erste azon ügyfeleinek, akik nem kaptak tőlük tájékoztatót kötelező adategyeztetésre vonatkozóan. A dokumentumokat/nyilatkozatokat a Felügyelet által jóváhagyott csatornákon keresztül - elektronikusan, postán, személyesen - várják az ügyfelektől. Amennyiben fennáll adategyeztetési kötelezettség úgy a előbb említett csatornák bármelyikén elérési vagy nyitvatartási időben elintézhető, amikor az ügyfél számára a legalkalmasabb.

A Gránit Bank közölte, hogy náluk néhány száz ügyfél érintett, akik mind személyre szóló értesítést kaptak több hullámban. Először elektronikus levelet a netbank fiókjukba, majd egy SMS-t arról, hogy fontos levelet küldött a Bank, nézzék meg a postafiókjukat, majd az utolsó körben a Banknál megadott e-mail címre is küldtek levelet, és a kommunikáció a közösségi csatornákon is zajlik. A banknál létrehoztak egy dokumentumfeltöltő oldalt, ahol az ügyfelek otthonról kényelmesen elvégezhetik az okmányok feltöltését, illetve postán keresztül és személyesen is benyújthatók ezek a banknál.

A K&H Bank nem közölte, mennyi ügyfélnél van hátra még az adategyeztetés, csak annyit, napról-napra csökken az arányuk, és az átvilágításban érintett ügyfeleiket minden rendelkezésre álló csatornákon keresztül értesítik: számos alkalommal küldtek ki postai levelet, edm üzenetet, ebank üzenetet, sms üzenetet, és a honlapon keresztül is kampányolnak. Azoknak küldtek csak értesítést, akiknek feladatuk van az azonosítással. Amennyiben az ügyfelek bizonytalanok, hogy érintettek-e vagy sem az átvilágításban, a telefonos ügyfélszolgálaton kérhetnek segítséget.

Az MKB Bank nem közölte, hogy állnak az azonosítással, de azt igen, a bank valamennyi lehetséges csatornán felhívta ügyfelei figyelmét a jogszabályi kötelezettség teljesítésére annak érdekében, hogy a törvényi határidőt követően ne kelljen a számlákon végzett tevékenységet korlátozni (postai levélben, e-mailben, sms-ben, netbankon keresztül, a honlapon, sajtóközleményekben). 2019. június 12-e és július 10-e között egyes fiókjaik hosszabbított nyitva tartással állnak majd rendelkezésre.

Az OTP-nél csak azok az ügyfelek érintettek a kötelező adategyeztetésben, akik kiemelt közszereplőnek minősülnek, valamint akiknek az OTP Banknál vezetett fizetési számlája inaktív, azaz az előző két naptári évben fizetési megbízás teljesítésére, vagy adategyeztetésre nem került sor - közölte lapunkkal a bank, amely levélben és OTPdirekt üzenetben küldött tájékoztatót a pontos teendőkről. Aki nem kap június folyamán értesítést, annak nincs teendője. A kiemelt közszereplői nyilatkoztatással és az inaktív számlákkal érintett lakossági ügyfelek száma az OTP Bank ügyfélkörének 0,5%-át sem éri el.

A Raiffeisen Bank megkeresésünkre közölte, hogy az érintett - több tízezres - ügyfélkör közel 2/3-ánál történt meg eddig az adategyeztetés. Az érintett ügyfeleket több csatornán is értesítették (számlakivonat, e-mail, telefonhívás, bizonyos esetekben postai levél, internetbank), legtöbbször több körben is.

A Takarékszövetkezet sem árulta el, hány ügyfelet nem azonosítottak még, csak annyit, akik rendszeresen kapnak bankszámlakivonatot, azoknak ahhoz csatolva küldték az értesítést a kötelező átvilágításról: postán, netbankban, e-mailben, mindenkinek azon a csatornán, amelyen a számlakivonatot is kapja. Aki nem kap kivonatot, annak önálló levélben küldték meg az értesítést, és a honlapon is tájékoztatnak. Az ügyfelek, amennyiben nem biztosak abban, hogy ők érintettek-e az átvilágításban, számlavezető fiókjukban tájékozódhatnak.

A kapott banki válaszok alapján még most is tízezeres nagyságrendben maradt hátra a bankoknál az ügyfelek átvilágítása úgy, hogy ebben a számban már nincsenek benne az egyéb azonosítandó ügyfelek (életbiztosítási számlák, egészségpénztári számlák stb.). Emiatt

nem kizárt, hogy komoly ügyfélpanasz-áradat lepi el a bankokat, és banki káosz lesz június 27-én, de ha hihetünk a korábbi évek tapasztalatainak, akkor lehet, hogy valóban csendes lesz az átmenet az új banki azonosítás időszakába.

Biztosan minden oké az adataiddal?

Olvasóinktól és személyes tapasztalatokból is úgy látjuk, sokszor gondot okoz a tudatosabb ügyfeleknek, hogy nem tudják ellenőrizni, rájuk vonatkozik-e az adategyeztetés kötelezettsége. A bankok többsége ugyanis azokkal nem lép kapcsolatba, akiknek minden adata rendben van, csak azokat értesítik nagy erővel, akiknek szükséges az adategyeztetés. Sok banknál elintézik ezt annyival, hogy ha nem kapott értesítést, akkor biztos minden rendben van. Azért érdemes megnézni a biztonság kedvéért a spam mappát is a banknál megadott e-mail címünk postafiókjában, előfordulhat, hogy a levelező spamnek érzékeli a banki leveleket.

Persze aki biztosra megy, befárad egy fiókba, netbanki üzenetet ír vagy felhívja a bankját, hogy meggyőződjön arról, minden adata rendben van-e. A bankok ezt a megoldást nem szeretik, hiszen állítják, akinek az értesítési címei rendben vannak, azok biztosan megkapták az értesítést az adategyeztetésről, ha az szükséges náluk.

Mi azért megkérdeztük a bankokat arról is, a rendben lévő ügyfeleknek is küldenek-e direkt csatornán valamiféle visszajelzést arról, hogy igen, neked nincs dolgod ezzel. Mindössze két számlavezető jelez vissza aktívan a már azonosított ügyfeleknek:

az Erste netbanki, mobilbanki üzenetben jelzi az azonosított ügyfeleknek, hogy minden adatukat rendben találták,

a MÁK-nál a Webkincstáron belül külön menüpontban jelzik, hogy minden adat rendelkezésükre áll-e az ügyfélről.

UPDATE: az UniCredit cikkünk megjelenése után küldött az adategyeztetésen már átesett ügyfeleinek sms-t arról, hogy már nincs teendőjük ezzel.

Az ügyfeleknek azt javasoljuk, aki nem biztos abban, hogy elvégezte-e az adategyeztetést korábban, első körben netbanki felületen jelezze bankjának, hogy szeretne erről visszajelzést kapni. Ez ugyanis egy azonosított csatorna, vagyis a bank tudja, hogy ki írt neki, és könnyebben és hatékonyan tud választ adni a kérdésre.

A bankoknak pedig azt javasoljuk, gondolkozzanak az ügyfél fejével, és ne a tudatos ügyfeleket dorgálják meg a túlzott aggodalmaik miatt, hanem küldjenek nekik egy üzenetet legalább valamilyen olcsó, elektronikus csatornán, hogy minden rendben van az adataikkal. Ha ezt megteszik, valószínűleg nagyságrendekkel kevesebben terhelik majd feleslegesen az amúgy is túlterhelt ügyfélszolgálatukat.

(Portfolio 2019. június 14., péntek)

Eldölt, kivonul-e a Tesco Magyarországról

A társaság megtartotta éves közgyűlését, ahol befektetői oldalról merült fel a kérdés, a vállalat tervezi-e a kivonulást Közép-Európából. A régió feladása azt jelentené, hogy az áruházlánc magyarországi működése is megszűnne, vagy legalábbis jelentősen megváltozna.

A közgyűlésen egy befektető arról érdeklődött, tervezi-e a vállalat a jelenlétet a közép-európai régióban 2020 decemberéig. A kérdésre John Allan, a társaság elnöke válaszolt.

"Soha nem mondom, hogy soha, mert persze a dolgok változhatnak, de jelenleg nincsenek tervek sem arra nézve, hogy az igazgatótanács Közép-Európa elhagyásáról tárgyaljon" - idézi a Reuters a Tesco elnökét.

Allan azt is hozzátette, hogy ugyan a Tesco nehézségekkel küzd Lengyelországban, ahol üzleteket kényszerült bezárni, három másik régiós országban - Magyarországon, Csehországban és Szlovákiában - vagy piacvezető, vagy meghatározó piaci szereplő, és további befektetéseket tervez.

(Origo 2019. június 14., péntek)

Hőségben nagyobb a munkáltató felelőssége

A kánikula alatt a munkáltatóknak intézkedniük kell dolgozóik egészsége és biztonsága érdekében. A távirati iroda által megkérdezett társaságok többek között ásványvizet, megfelelő védőfelszerelést, több pihenőidőt biztosítanak a nagy melegben a szabadban dolgozó munkavállalóknak. A Magyar Közúti Nonprofit Zrt.-nél a hőség alatt biztosítják az árnyékban, hűvös helyen, klimatizált gépjárművekben óránként öt, de legfeljebb tíz perc pihenőidőt, továbbá ivóvizet vagy ásványvizet adnak a dolgozóknak. Leégés ellen megfelelő öltözetet – egyebek közt UV-védelemmel ellátott szemüveget, nyári sapkát – és magas faktorszámú védőkészítményt biztosítanak – közölte a cég. Az újabb típusú munkagépek, útellenőri és brigádszállító autók klímával felszereltek, ami csökkenti a hőség által okozott egészségügyi kockázatot, emellett a munkák szervezésénél és ütemezésénél arra törekednek, hogy minél kevesebb legyen a szabadban végzett tevékenység.

A MÁV arról tájékoztatót, hogy a vasúttársaság a szabadban dolgozó vasutasoknak biztosítja a törvényben előírt munkavédelmi és munkabiztonsági feltételeket. Az erős napsugárzásnak kitett dolgozóknak megfelelő védőfelszerelést, könnyű ruházatot, fényvédő krémet, korlátlan mennyiségű ásványvizet, óránként 10-15 perc pihenőidőt biztosít. Rendkívüli helyzet esetén az átlagostól eltérő munkaszervezési intézkedések léphetnek életbe. A Volán-társaságok a hőség idején a járművezetőknek a szolgálati pihenőhelyeken folyamatosan biztosítják a hűtött italokat, továbbá könnyített szabályokat alkalmaznak a formaruha viselésénél, például ilyenkor nem kell zakót, nyakkendőt hordani. A Volán-társaságok autóbuszainak 88 százaléka légkondicionált – közölték az MTI-vel.

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal arra figyelmeztette az autósokat, ne hagyják a gépjárműben gyermeküket, valamint házi kedvenceiket. Ezért folytatódik a Ne hagyj az autóban! matricakampány. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium pedig a hőségriadóra tekintettel felfüggesztette a hét végi kamionstopot, így szombaton és vasárnap korlátozás nélkül közlekedhetnek a nehéz-tehergépkocsik.

(Magyar Nemzet 2019. június 14., péntek)

Csillagászati árak, már darabra adják a gyökeret a piacokon

Alaposan próbára teszi idén a zöldség-gyümölcstermelőket az időjárás. A több hónapos aszály után hetekig esett az eső, majd hirtelen beköszöntött a kánikula. Az árak emelkednek. A piacokon most a szárazságra, kánikulára panaszkodnak a termelők. A vásárlóknak pedig mélyen a zsebükbe kell nyúlniuk, ha zöldséget, vagy gyümölcsöt szeretnének venni. A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) legutóbbi adatai megerősítik a fogyasztók szubjektív érzését, drágulnak az élelmiszerek. Idén áprilishoz mérve májusban csaknem egy százalékkal nőttek az élelmiszer árak, ám ezen belül az idényáras termékek, burgonya, zöldség, gyümölcs egy hónap alatt másfél százalékkal emelkedtek. Az éves adatok is árrobbanásra utalnak, hiszen az élelmiszerek ára 5,6, az idényárasoké pedig 15 százalékkal emelkedett. Ennek elsődleges oka a szélsőséges időjárás, a tavaszi fagy, a tavaly novembertől május közepéig tartó aszály, majd a kéthetes esőzés, illetve az azt követő hirtelen kánikula. Az eperszezonnak a hetekig tartó esőzés is véget vetett, a kifutó készleteket 600 forinttól árusítják, míg a két legfontosabb szezonális gyümölcs, a cseresznye és a meggy ára repülőrajtot vett. A korai cseresznyét az esőzés gyakorlatilag „kivégezte”, a túlzott nedvesség miatt a szemek kirepedeztek, étkezésre alkalmatlanná váltak. Így a pultokon az ép cseresznye 800-1600, a meggy 800-1400 forintért kapható. Az árakat ebben az esetben a fajta és a minőség szabja meg. A málna, a szeder már rég óta a luxus kategóriát képviseli a piacokon és kilója 3500-4000 forint között változik. A június közepétől szüretelhető és a későn érő fajták, ha nem is jó, de közepes mennyiségű termést hoznak – mondta a Népszavának Apáti Ferenc, a FruitVeB Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet és Terméktanács (FeuitVeB) alelnöke. A nagyjából július végéig tartó cseresznyeszezon várhatóan a jelenlegi áraknál alacsonyabb szinten stabilizálódhat. A meggytermés az előzetes becslések szerint 30-40 százalékkal marad el az átlagos 90 ezer tonnától. Részletesebb gyümölcs termésbecslést jövő hétre ígért a szövetség elnöke. A piacokon sok helyütt 160-180 forintért adják szálanként a petrezselyemgyökeret, a friss zellert 300-350 forintért kínálják, a petrezselyemgyökérből, igaz csomóban, 4-5 szál 450-500 forint, kimérve - ahol van -, kilója 900-2000 forint közötti áron kerülhet a kosárba. Az újburgonya lecövekelt a kilónként 400-450, a zöldborsó az 500-550 forintos árnál. Sárgarépa kilója már 500 forinttól kapható, a paprika 750-800, paradicsomot fajtától függően 300-800 forintos áron lehet megvenni, de a koktélpáradicsom kilónkénti ára 1200-1600 forintot is kóstálhat. A zöldborsót 500-600 forintért kínálják a termelők, a fokhagyma kilója 1200-1300 forint. A hagyma, illetve gyökérfélék vetésterülete nem csökkent érdemben 2018-hoz képest. Március-áprilisban öntözni kellett a palántákat. A májusi eső így valóban aranyat ért, és ezek a növények jól átvészelték a szárazságot. Helyenként ugyan előfordul termés kiesés, de korántsem annyi, mint tavaly – mondta a Népszavának Ledó Ferenc, a FruitVeB elnöke. Igaz, tette hozzá, nem mindegy, meddig tart a jelenlegi kánikula, mert ezt egyik zöldség sem szereti. A szántóföldiek többsége plusz 25-30 Celsius fok között fejlődik a legjobban, most 35 Celsius fokhoz közelít a forróság. Bár kedvezőbb a jelenlegi zöldség helyzet, mint a tavalyi, de a betakarításig még sok minden történhet – tette hozzá. Nemcsak a termelőknek, de a fogyasztóknak is rossz hír, hogy tovább csökkent a burgonya termőterülete. A kínálat visszaesése pedig növeli az árakat és egyelőre ez a folyamat megállíthatatlannak tűnik. Az ipari paradicsom vetése az időjárás miatt később, de jónak tűnik a termés. A mennyiségről, illetve a minőségről az augusztus-szeptemberi betakarítás után lehet kimondani a végső szót. Étkezési paradicsomot jőszerivel kizárólag üvegházban, illetve fóliasátrakban termesztnek. Ez nagyobb termelési biztonságot jelent, bár a költségek is magasabbak. Szabadföldi paprikát Magyarországon ma már alig 500 hektáron termesztnek. Az esőzések ennél a növényenél is késleltették a palántázást, ráadásul bizonyos gombabetegségek máris megjelentek. A káposzta és karfiolféléknek kimondottan kedvezett a májusi hűvösebb időjárás. A zöldborsó betakarítása június elején megkezdődött és jó termésről szólnak a hírek. A kései fajtákban viszont most kezdődik a szemképződés és ez a hőség nem kedvez

sem a mennyiségnek, sem a minőségnek, hiszen ez a növény plusz 20 Celsius fokon érzi igazán jól magát. Ha a zöldségek többségének a betakarításáig nem történik drámai időjárási esemény, idén Európában és Magyarországon is jó közepes termésre számíthatunk- mondta Ledó Ferenc.

A gyümölcstetvények alig negyedét öntözik a termelők, így az egyre gyakrabban beköszöntő aszály nagy kockázatot jelent a számukra. A szabadföldi zöldség termőterületeknek viszont ma már a háromnegyedét öntözik a gazdák. Ezért a termelők derülátóbbak a gyümölcstermelőknél, bár az időjárás azért ebben a szegmensben is okozott károkat.

(Népszava 2019. június 16., szombat)

A biztonságos kölcsönökért rajong a lakosság

A TAVALY ÁPRILISINÁL HARMADÁVAL NAGYOBB A FOGYASZTÁSRA, ÖTÖDÉVEL A LAKÁSCÉLRA FELVETT PÉNZÁLLOMÁNY

Nem állt meg a hitelezés lendülete, annak ellenére sem, hogy némileg emelkedtek az átlagos kamatok a fogyasztási típusú kölcsönöknél – olvasható a Bank360 Magyar Nemzeti Bank adataira épülő elemzésében. Tavaly áprilishoz képest a fogyasztási hitelekből 31 százalékkal, míg a lakáshitelekből 21 százalékkal többet vettek fel a háztartások az idei negyedek hónapban: előbbiből közel 49 milliárd, utóbbiból majdnem 83 milliárd fogyott csak áprilisban.

A lakáshitelek ráadásul egyre olcsóbbak, márciushoz képest tovább csökkent az átlagos hitelköltség: 4,97 százalékról 4,9 százalékra. Ez azt jelenti, hogy aki áprilisban vette fel lakáshitelét, kevesebbet fizethet vissza, mintha korábban igényelt volna. Nem ez volt a helyzet a fogyasztási hiteleknél, amelyeknél némileg emelkedett az átlagmutató: 13,55 százalékra a márciusi 13,27 százalékról. A jelzáloghitelek kapcsán a Bank360 kiemeli: az új kölcsönök több mint 97 százaléka biztonságosabb, egy éven túli fixálású.

A szokásosnál jóval kedvezőbb kamatok mellett is vehetünk fel hitelt, amennyiben teljesítjük a bank feltételeit, amelyek elsősorban a jövedelemre vonatkoznak. Nettó 250 ezer forintos havi fizetés felett például már nyolcszázalékos teljes hiteldíjmutató (THM) alatt is kaphatunk hárommillió forint kölcsönt bizonyos pénzügyintézeteknél, ráadásul a bank akár egyhavi részletet is jóváírhat megfelelő törlesztés mellett. A Bank360 felmérése során húszéves futamidőre kerestek 15 millió forintos hitelt, és a biztonságosabb, ötéves kamatperiódussal felvehető termékeket vizsgálták.

A kalkulációkból kiderült, hogy az induló THM alig több most, mint négy százalék nettó 250 ezer forintos fizetés felett, így a törlesztőrészlet az első öt évben fixen 91 ezer forint alatt marad a négy legkedvezőbb ajánlatot adó banknál. Májusban és június elején is változtak a bankok kondíciói, pénzügyintézetenként eltérő mértékben. Egyes bankoknál a fogyasztóbarát kölcsönöknél hosszabb futamidőt is lehet választani, míg másoknál a jövedelemhez kötött kamatkedvezmény emelkedett. A pénzügyintézetek tehát sokat tesznek azért, hogy a lakosság továbbra is rajongjon a kölcsönökért.

(Magyar Nemzet 2019. június 15., szombat)

Ásványvízzel, üdítővel, sörrel és jégkrémmel edzi magát a hőségre a többség

Jelentősen megnőtt az elmúlt napokban az ásványvizek, üdítők, sörök és jégkrémek forgalma a hőség miatt az MTI-t tájékoztató áruházláncok szerint.

Fodor Attila, a CBA Kereskedelmi Kft. kommunikációs igazgatója az MTI-nek elmondta: az elmúlt napokban ásványvízből több mint duplája, üdítőből, sörből és jégkrémből pedig csaknem 50 százalékkal több fogyott, mint egy átlagos hőmérsékletű nyári napon. Az üzletlánc számít arra, hogy a kánikula erősödésével e termékek forgalma tovább emelkedik.

A hőség érzékelhető változást okozott a vásárlói szokásokban is, erősebbek lettek a reggeli és a kora délelőtti, illetve a késő délutáni és az esti órák, viszont a déli időszakban visszaesik a forgalom az üzletekben - jelezte Fodor Attila.

A Tesco áruházaiban is azt tapasztalják, hogy az időjárás erősen befolyásolja a forgalom alakulását. Az extrém meleg miatt az ásványvizek és az üdítők forgalma több mint negyedével nőtt az előző hetihez képest, fagyaltokból és jégkrémekből kétszer annyi fogyott, mint a múlt héten. A hűtött tejitalok forgalma 80, a grillsajtoké 50, a szezonális sertés és baromfihúsoké 60, a virsliké pedig 50 százalékkal haladta meg az előző hetit.

Az Auchan Magyarország Kft. tájékoztatása szerint a hét nagyon meleg napjaiban az ásványvizek, üdítők, sörök, fagyaltok, jégkockák, valamint a medencék, kültéri nyári játékok és a kerti bútorok forgalma ugrott meg kiemelkedően. Ezekből a termékekből az előző héthez viszonyítva 50 százalékkal többet adtak el.

A Spar tájékoztatása szerint üdítők közül a nyári időszakban 25-30 százalékkal több fogy, mint szezonon kívül. A jégkrém szezonális cikk, amiből a nyár kivételével a többi évszakban drasztikusan kevesebbet vesznek. A márciushoz viszonyítva egy nyári hónapban 6-10-szeres mennyiség fogy a jégkrém kategóriába tartozó termékekből. Az idei szezon jóval gyengébben indult a szokatlanul esős és hideg május miatt. A söröknél egyszámjegyű növekedést prognosztizálnak erre az évre, kiemelték ugyanakkor, hogy folytatódott az elmozdulás a minőségi és az ízesített termékek irányába. (MTI)

(444.hu 2019. június 15., szombat)

Az 5G és ami a nyomában jön

Ebben a panoptikumban a kormányoknak lehetőségük lesz totálisan megfigyelni és befolyásolni a társadalmakat.

„Angliának nincsenek örök barátai, Angliának nincsenek örök ellenségei, Angliának érdekei vannak” mondta állítólag még a XIX. században Lord Palmerston brit miniszterelnök. Aligha tévedünk, ha azt mondjuk: a nemzetállamokat a XXI. században sem az emberbaráti megfontolások vezérlik, sokkal inkább az érdekeik. A baj ezzel nem is az, hogy az önzést illusztrálja, vagy, hogy emberbaráti alapon egyetlen közösség sem működtethető. A baj az, ha azokat a bizonyos érdekeket teljesen félreértik (illusztráció Nagy-Britannia kilépése az Európai Unióból), s loholva utánuk nem csak a nemzeteket, hanem a világot sodorják örvénybe. Még nagyobb a baj, ha a fejlett kapitalizmus, amely - Slavoj Žižek szavaival – a legmesszebb ment a kollaboratív vagy kooperatív közjavak előállítására, vagyis a kapitalizmus meghaladása irányába, hirtelen megijed a "kapitalizmus legjobb ügyintézőitől", mindenekelőtt Kínától. Kína a saját hosszú távú érdekeinek felismerésében mindig jóval előrébb járt a Nyugaton, s így alighanem tévedünk, ha mondjuk a pekingi mércével mérve

gyerekjáték Budapest-Belgrád vasútvonalat filantróp pénzköltésnek, vagy célszerű beruházásnak, egyfajta referenciaprojektnek tekintjük, s nem annak, ami: a kínai jelenlét megerősítésének az Unióban; zörgő falevélnek, amelynek árnyékában sokkalta komorabb jövő lapul. Kína ma biztonsági kockázat az EU számára, mondta erről Matthew Joyce, az USA európai katonai parancsnokságának politikai tisztje a Danube Institute napokban megrendezett kerekasztal-beszélgetésén, utalva az új selyemútként emlegetett Egy övezet, egy út gazdasági-külpolitikai projektekre (amelyhez Magyarország is csatlakozott). Kína a méregdrága projektek hitelezésével próbálja gazdasági befolyását erősíteni, miközben a részt vevő országok könnyen adósságcsapdába kerülhetnek. Mindez fokozottan igaz az 5G digitális hálózatokra. De miért is ez az ijedtség az 5G-től? Ez az a távközlési rendszer – a digitális forradalom következő nagy hulláma -, amiben a kínai technológia jóval megelőzi a Nyugatot. Az 5G-rendszer teszi először lehetővé, hogy az adatok milliárdjait korrelatív, statisztikai módszerekkel valahol, valakik akár valós időben feldolgozhatják és konkrét – bár a közönség számára általában ismeretlen - érdekek szerint felhasználhatják. (Itt nyeri el csak igazán társadalmi fonákságát Palmerston mondása.) Kína élen jár ebben a korrelatív adatfeldolgozásban: az állampolgárok folyamatos követésében-megfigyelésében, magatartásuknak az állam érdekeinek megfelelő értékelésében, anélkül, hogy a legfontosabb kérdést – kinek, vagy milyen valóságos közösségnek a valóságos érdeke volna ez az „államérdek”? – feltenné bárki is. Sokak szerint a Huawei kínai óriáscég ellen indított amerikai támadás is csak arról szól, hogy az amerikaiak ráeszméltek: a kínai cég jelentős előnyre tett szert az 5G fejlesztésében. Járulékosan: a Huawei az utóbbi évtizedben az okostelefonok piacán is meghatározó helyet harcolt ki, az Apple-t maga mögé utasítva a második legnagyobb okostelefon-gyártó lett a világon a Samsung után. A kínai cég potenciálját mutatja, hogy költségvetésében a kutatás-fejlesztésre 15 milliárd dollárt terveznek. Az informatika fejlesztésében a legutóbbi időkig a Nyugat diktálta az iramot, de ennek társadalmi következményeiről megfélemlítettek a felhasználók, s most rémülten téblábolnak. Hogy értsük, miért, idézzük Slavoj Žižek szlovén filozófust, aki legutóbbi könyvében azt írja: „A társadalomszerveződés konkrét szintjén a fenyegetést az állam és a magánszektor világosan kitapintható törekvése jelenti az együttműködéssel előállított közjavak fölötti ellenőrzés megszerzésére: a személyes érintkezést privatizálja – az idő elfecsérlésének legsokoldalúbb eszközét -, a Facebook, a szofvert a Microsoft, a keresést a Google”. Most pedig következő lépésként az „általános értelem” (valamely társadalom kollektív intelligenciája, tudása és a társadalmi együttműködés) kisajátítása következhet. A társadalom totális kisajátításának szándéka talán nem véletlenül Kínában született meg. A nyugati technológiát évszázadokig lekopírozó Kína a jövő lényegét tapintotta ki: míg a történelemben eddig az anyagi erőforrások játszották a fő szerepet, s a technológiát csak a nyers erő uszálya hurcolta, a XXI. századra a technológia vezérel, a vélt vagy valós ellenség leküzdéséhez nem feltétlenül szükséges atomerőmű, elég egy gombnyomás, hogy megbénuljon egy földrész élete, vagy megoldható bármely társadalom teljes kontrollja, befolyásolása. Ebben áll a XXI. század kihívása. Ám, amikor az Egyesült Államok elnöke rémületében felrúgja a kapitalista világrend alapértékét, a szabad kereskedelem elvét, s kereskedelmi háborút kezd Kínával (a Huawei-jel), a lehetetlenre vállalkozik: XX. századi módszerekkel akarja ugyanis megválaszolni a XXI. század kérdéseit. Miközben nem ismeri fel, hogy a globalizmusban ez nemzeti öngyilkosság, mi nem tudjuk eldönteni, mi zavarja jobban: az amerikaiak lemaradása a kínaiak mögött a digitális világ kiépítésében, vagy az, hogy nem az Egyesült Államok tarthatja feltétlenül totális ellenőrzése alatt az új, digitális világot. Szellemi fogyatékoságnak tudjuk be azt is, hogy az Egyesült Államok a nemzeti bezárkózás jegyében elhanyagolja Európát, az Európai Unió megbontására törekszik, hogy sorban hagyja ott a multilaterális fórumokat. Erős kétségeink vannak a Huawei nem bizonyított „kémkedésével” kapcsolatban is, s nem csak azért, mert az adatlopás és az adatok

kiszolgáltatása az államnak éppen az amerikai digitális mamutoknál igazolódott be. A „nemzetbiztonsági kockázat”, amellyel elhanyagolt szövetségeseit, a nyugati világot Trump elnök harcba szólítja a Kína elleni kereskedelmi háborúban csupán magyarázkodás arra, hogy nem akarna lemondani az édes gyümölcsről, amely az „általános értelem” privatizálása, a társadalom totális ellenőrzésének és befolyásolása nyomán teremne. Az sem véletlen, hogy hirtelen egymásra talált Kína és Oroszország, ahol kínai segítséggel máris megkezdődött az 5G hálózat kiépítése. A napokban Peking mellé állt a kereskedelmi háborúskodásban Vlagyimir Putyin orosz elnök, aki azzal vádolta Washingtont, hogy önzésével valódi háborúba taszíthatja a világot. „A féktelen gazdasági egoizmus a kereskedelmi és valódi háborúk receptje” – mondta Putyin a szentpétervári nemzetközi gazdasági fórumon. Több mint a történelem elgondolkodtató fintora, hogy egy autoriter rendszer úgy véd meg egy másik autoritert, hogy a liberális demokrácia fő piaci elvét, a szabad kereskedelmet kéri számon a Nyugat vezető demokráciáján. A valódi érdekek azonban Putyinnál is rejtve maradnak: ő maga is fut Peking után. Kína részéről pedig inkább politikai érdekkapcsolat ez, gazdasági szempontból a Nyugathoz képest Oroszország továbbra sem igazán jelentős partner. Bizonyára érti, amit Washingtonban is sokan megértettek. Mint a napi.hu részletesen beszámolt róla, a napokban két amerikai szakértő is beszélt a Danube Institute által rendezett kerekasztal-beszélgetésén az 5G valóságos kockázatairól. Ezek szerint a Huawei elleni szankciók oka, hogy az USA szerint a kínai cég adatokat gyűjt és kémkedik. A Huawei olyan vállalati kultúrával rendelkezik, amelyben a piaci eredményeket etikailag megkérdőjelezhető módszerekkel éri el. A New York Times is írt néhány példáról: a vállalat stratégiai megállapodást kötött a Hszincsiang-Ujgur Autonóm Terület közbiztonsági szervével egy "közös innovációs labor" létrehozására, amelyben a Huawei a közbiztonsági iparág technikai megoldások beszállítója lesz. A kínai vállalat csúcsmínőségű termékeket és szolgáltatásokat biztosít egy "biztonságosabb és okosabb társadalom" kialakításához. Ez a lap szerint az ott élő emberek megfigyeléséről szól. Az „indoktrinációs táborokról” - ahol ujgurok és más muszlimok millióit nevelik át olyan "világi" állampolgárokká, akik nem veszélyeztetik a kommunista rezsimet. A program segíti a táborba küldendő vagy az eljárás alatt álló emberek azonosítását és a szabadon engedésük utáni nyomon követésüket - írja a lap. Az amerikaiak azt mondják: a Huawei az általa kezelt információkhoz úgy viszonyul, mint egy állami titkosszolgálat. Kína a vádakra azzal vág vissza, hogy ezek csak kitalált pletykák, bizonyítékokat nem sikerült még prezentálni. Az viszont tudvalevő tény, hogy Kína orwelli világot épít ki: szinte az egész államot behálózza a mesterséges intelligencia által vezérelt arcfelismerő rendszer, amely iránt más diktatúrák is komoly érdeklődést mutatnak. Kína szerint ugyanis a Huawei vezető szerepet tölt be az 5G applikációk és a mesterséges intelligencia (AI) fejlesztésében, az USA lépése pedig nem más, mint a protekcionizmus ördögi formája, ami sokkal messzebbre mutat, mint a büntetővámok. Kína a nemzetközi közösség segítségét is kérte, mert szerinte ez nem csak a Huawei-ről vagy Kínáról szól, hanem a globális szabályokon alapuló kereskedelmi környezetről, ami mindenki hasznára válik. Ez megint csak ugyanannak a lepelnek a túldoldala. Mert Robert Spalding, az amerikai légierő helyettes vezérkari főnökének különleges asszisztense a Danube Institute kerekasztal-beszélgetésén arra figyelmeztetett: Kína azért kezd egyre fenyegetőbbé válni a nyugati demokráciákra, mert azokon az eszközökön keresztül, amelyeket a nyugati államok a társadalmak fejlődésére és a demokratikus berendezkedés megszilárdítására használtak, most a saját nézeteinek és érdekeinek kiterjesztésére kezdi használni. Míg a második világháború után volt egy olyan nézet hogy a gazdasági fejlődéssel és prosperitással elindul egy demokratizálódási folyamat, a piaci liberalizáció is, most az látni, hogy ezek a tendenciák vissza is fordíthatóak. Spalding szerint a finanszírozáson, kereskedelmen, beruházásokon, az interneten, a médián túl látható az a lassú folyamat, amelyen keresztül olyan narratívát hoznak be a tekintélyelvű kormányok, amelyek ellentétesek azokkal az

elvekkel, amelyeket a második világháború után felállítottak a nyugati államok. Az 5G nem csak új generációja a technológiának, hanem olyan digitális világhoz vezet, ahol az olyan értékek, mint a személyi szabadság, a jogállamiság, magántulajdon védelme, nem léteznek. - Ma olyan világban élünk, ahol az emberek nincsenek tudatában annak, ha elnyomják őket, még azt sem tudják, hogy ki az elnyomójuk – fogalmazott Spalding. Olyan digitális panoptikumot építettünk, ahol a gépi tanulás, a közösségi média és egyéb gazdasági elemek révén a kormányoknak - különösen az autokratikus kormányoknak - lehetővé válik a társadalmak technológia alapú megfigyelése és befolyásolása. Az 5G bevezetése pedig még erőteljesebb rendszerek létrehozását teszi lehetővé a gépek integrálása révén. A szakember szerint az USA most a szövetségeseivel egy olyan konszenzust próbál kialakítani, amely rávilágít, milyen veszélyek fenyegetik a demokráciákat egy globalizált, internet vezérelte világban, ahol a demokratikus és a totalitárius rendszerek egymás mellett léteznek, és ami lehetővé teszi a XXI. században is, hogy az eddig felállított demokratikus értékek tovább tudjanak létezni. Bár egyelőre konkrétan és nyíltan csak az USA szólított fel a Huawei elleni bojkottra, s csak az Unió szélén lebegő Nagy-Britannia kormánya jelentette be, hogy felülvizsgálja a kínai távközlési óriáscég szerepvállalását az 5G hálózataik kiépítésében, az EU és Kína viszonyában is váltás történt – idézi Matthew Joyce-t, az USA európai katonai parancsnokságának politikai tisztjét a Danube Institute kerekasztal beszélgetéséről Szabó Zsuzsanna a napi.hu-n. Az EU már nemcsak olyan együttműködő partnerként határozza meg Kínát, amelynek néhány dologban más a véleménye, hanem vitapartnerként és gazdasági riválisként is. Lehet, hogy ez a váltás megtörtént, de eddig csak azt látjuk, hogy az Európai Unió is leragadt a XX. század fecsegő felszínén. Egy-két év múlva a technológiai óriáscégeknek, a Facebooknak és a Google-nek is komoly adókat kell fizetniük attól függetlenül, hogy mely országokban vannak fizikailag is jelen, s hogy milyen profitot mutatnak ki az egyes államokban – írta a brit Financial Times, amely szerint a G20-ak pénzügyminiszterei egyezsége jutottak, hogy radikálisan meg kell változtatni a nemzetközi adózás rendjét. A miniszterek a Japánban lévő Fukuokában tárgyaltak, s úgy tűnik, az új adózási rend 2020 végétől életbe léphet. „Új gazdasági modell alakult ki, amely a digitális tevékenységre és az adatok tömeges értékesítésre és cseréjére alapul” – mondta Bruno Le Maire francia pénzügyminiszter. A kínaiak ellen háborút viselő amerikaiaknak persze nem tetszenek az amerikai óriásokat érintő európai adó-ötletek. Az eddigiek azt igazolják, hogy a nyugati demokráciák kezdenek ráébredni, milyen veszélyeket rejt társadalmi berendezkedésükre a digitális robbanás újabb hulláma. Nem a Huawei-ről és még csak nem is csak Kínáról, a szabad kereskedelemről vagy a nemzetbiztonságról van szó. Hanem arról: mit tud tenni saját életben maradásáért a liberális demokrácia. Érvényesek maradnak, maradhatnak-e az egyének hagyományos szabadságjogai, mindenekelőtt a közhatalom ellenőrzése, miközben az egó maga is cukros madzagként zabálja azt a technológiát, amelynek hamarosan totális kiszolgáltatottja lehet. Egy olyan közhatalom áldozata, amely nemcsak totális ellenőrzésének, hanem befolyásának eszközeit is birtokolhatja és bitorolhatja, kihasználva az „általános értelem” manipulációjának minden eszközét. Zizek azt írja: „Mivel a társadalmunkban legfőbb értéké magasztosul a szabad döntés, ezért a társadalmi ellenőrzés vagy uralom nem jelenhet meg a szubjektum szabadságát sértő tényezőként: az egyén szabadnak éli meg önmagát, s az ellenőrzésnek vagy uralomnak ezzel a tapasztalattal tökéletesen egybevágónak kell látszania, e látszatnak kell azt fenntartania”. Ez a szabadság látszata, annak hazugsága. Most már csak az a kérdés maradt: akarunk-e ilyen látszat szabadságban – hazugságban - élni?

A svéd Ericsson mobil hálózati berendezés gyártó vállalat júniusi Mobility Report jelentése szerint az idén már 10 millió 5G mobil előfizetői kapcsolat létesül világszerte, és számuk öt éven belül 1,9 milliárdra emelkedik. Az Ericsson prognózisa így 400 millióval növelte meg az 5G előfizetők 2024-es számára tett egy évvel ezelőtti előrejelzését. A mobil előfizetések

száma 2024-re 8,8 milliárdra emelkedik a 2018-as 7,9 milliárdról. Az okostelefonos mobil előfizetések száma pedig a tavalyi 5,1 milliárdról 7,2 milliárdra nő. Ezen belül a 2G/3G előfizetéseké 1,0 milliárddal csökken, a 4G kapcsolatoké 1,2 milliárddal emelkedik, az 5G előfizetéseké pedig 1,8 milliárddal nő.

(Népszava 2019. június 15., szombat)

Olyan időjárásra kell készülni, ami eddig nem volt

Szélsőséges időjárásra kell készülniük az agráriumban dolgozóknak - mondta Nagy István agrárminiszter az InfoRádióknak.

A szélsőséges esőzés után rendkívüli meleg érkezett, ezekhez a jelenségekhez pedig hozzá kell szokni és segíteni kell az agrárium szereplőit. Azzal szembesülünk, hogy minden sokkal szélsőségesebbé válik, mint ahogyan korábban volt - mondta.

A tavaszi aszály után, amely során mintegy 40 százalékos csapadékhiány volt tapasztalható a földeken, megérkezett az özvívyszerű eső. Ez eleinte "életmentőnek" bizonyult, végül mégis újabb károkat okozott - idézi a minisztert az InfoStart.

Ezért kell az öntözési program, ezért kell a felszíni vizeket elvezetni minél több föld széléig, hogy megfelelő öntözési lehetőséget teremtsünk, ami segíti a levegő páratartalmának növekedését, a pormegkötés lehetőségét és segíti a földben a víz megőrzését, sorolta az agrárminiszter.

(Napi 2019. június 16., vasárnap)

Nagy brit összefogás az élelmiszer-pazarlás csökkentéséért

Hatalmas méreteket ölt a nyugati világ élelmiszer-pazarlása napjainkban. A brit kormány az ország legnagyobb élelmiszeripari szereplőivel - köztük a Tesco-val, az Aldival és a Sturbucks-szal - együtt készül a kritikus helyzet mérséklésére.

A fejlett országokban átlagosan az élelmiszerek egyharmada a kukába kerül, így az e termékek előállítására fordított összeg lényegében kidobott pénznek minősül. A hatalmas mennyiségben felgyülemlett élelmiszer-hulladék amellelt, hogy környezetkárosító hatással bír, kezelése jelentős költségeket emészt fel. S persze azt se feledjük: a bolygó élelmiszer-előállításra használt erőforrásai bizony végesek.

A többi közt e problémákat szem előtt tartva kötött megállapodást a napokban az Egyesült Királyság kormánya az ország legnagyobb élelmiszeripari szereplőivel, célként tűzve ki élelmiszer-pazarlásuk 50%-kal történő csökkentését 2030-ig bezárólag. Az összefogás több mint 100 résztvevője közt van a Tesco, az Aldi, a Nestlé, a Lidl, a Sturbucks és a Waitrose is. Az adatok alapján a szigetországban körülbelül 10,2 millió tonna étel és ital kerül a szeméttbe évente – mintegy 20 milliárd font értékben. A becslések szerint az Egyesült Királyság háztartásai évente összesen 15 milliárd fontot költenek olyan élelmiszerekre, amelyeket végül nem fogyasztanak el, ez háztartásonként 500 fontnak, azaz közel 180 ezer forintnak felel meg.

Michael Gove mezőgazdasági és környezetvédelmi miniszter örömet fejezte ki, amiért sok brit élelmiszeripari vállalkozás kötelezte el magát a közös cél érdekében. Mint mondta, az

Egyesült Királyság bár vezető szerepet tölt be e téren, ennek ellenére minden évben több millió tonna élelmiszert pazarolnak az országban. „Az élelmiszerhulladék-válságot csak közös fellépéssel lehet megoldani” – hangsúlyozta a miniszter.

Stefano Agostini, a Nestlé UK & Ireland vezérigazgatója úgy fogalmazott, rendkívül fontos, hogy az élelmiszeripari vállalkozások a pazarlás csökkentését célozva alakítsák ellátási láncukat, s támogassák a fogyasztókat abban, hogy minél kevesebb élelmiszert dobjanak ki. Az együttműködés résztvevői következő lépésként az élelmiszer-pazarlásukkal összefüggő adataikat hozzák majd nyilvánosságra.

(Magyar Mezőgazdaság 2019. június 16., vasárnap)

FVA heti sajtószemle összeállítás XII. évfolyam – 2019.24. hét

Fő téma: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, szolgáltatás, pénzügyek, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/> levelek@fogyasztovedelem.hu

Üzenőfal, panaszok, archívum: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Tudatosan Fogyasztók Köre - https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/tagsag.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás.)